

המכתב

לְסֵפֶר הַקְּדוֹשׁ

לְקוּטֵי מוֹהַר"ן

עַל הַתּוֹרָה וּמוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה

עִם לְקוּטֵי הַתּוֹפְלוֹת

ג'ליון 155

פְּרָשַׁת וַיִּקְרָא זְכוֹר

שְׁנַת תשפ"ב לפ"ק

ספר המדות עניני 'מלחמה'

- [א] 'מלחמה' - 'אתחלתא דגאלה' הוא (אמונה מד).
- [ב] על-ידי 'ברכת-המזון' - נתישב ה'מלכות', מן ה'מריבות' ו'ה'מלחמות' (אכילה ח"ב ד; מריבה ח"ב ז).
- [ג] קשה 'תרבות רעה' בתוך ביתו של אדם, יותר מ'מלחמת גוג ומגוג' (בנים נא - ברכות ז).
- [ד] אין תקומה ב'מלחמה' על-ידי 'העברת השבועה' (מריבה א; שבועה ו).
- [ה] קדם ה'מלחמה', צריך תפלה להשם-יתברך (מריבה ה).
- [ו] בשיש 'הכנעה' - על-ידי-זה אין מורא ב'מלחמה', כאלו הוא יושב במצור (מריבה כא).
- [ז] מי שנותן כבוד ל'צקן', הוא נצול מ'מלחמה' (מריבה כה).
- [ח] מי שמשית ומונע את חברו מדרך הטוב, אינו יכול לקום נגד אויביו בשעת 'מריבה ומלחמה' (מריבה לב).
- [ט] על-ידי 'מחלקת' שחולקין על הצדיק - נתעוררים 'מלחמות' (מריבה עג).
- [י] על-ידי 'לשוני-הרע' - נופלים ב'מלחמה' (מריבה עט).
- [יא] על-ידי 'עסק התורה', יכול לעמד ב'קשרי המלחמה' (מריבה צה).
- [יב] צריך להתחזק נגד השונאים, ולהעריך עמהם 'מלחמה' בתחבולה, והקדוש-ברוך-הוא יעשה הטוב בעיניו (מריבה צו).
- [יג] מי שאין בטחונו באלקיו, על-ידי-זה באים 'מלחמות ומריבות' (מריבה צח).
- [יד] על-ידי 'למוד תורה' - נופל פחד על האמות, שלא ילחמו עם ישראל (מריבה צט).
- [טו] בשעת 'מלחמה', צריך להכין 'כלי מלחמה' כנהוג, והקדוש-ברוך-הוא יעשה מה שברצונו, ואין לסמוך על הנס (מריבה קא).
- [טז] כשרואין שהעולם מעיזין פניהם כנגד התלמיד-חכם, ידעו: שבודאי 'מלחמות גדולות' יתעוררו על מדינה הזאת (עזות ח"ב א).
- [יז] עיר שהיא ציית את הצדיק - אין 'מלחמה' נשמעת בה, ואין 'מהומה', ואין 'שמועה רעה' (צדיק קמח).
- [יח] על-ידי ישיבה אצל 'שלחן הצדיק' - נתבטל ה'מלחמה' (צדיק קצב).

האזהרה

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

לחיות באור הפרשה

עם תורה
דעתיקא סתימאה

דעתיקא
לארתגליא
לעתידי-לרא

יו"ל בעז"ה ע"י

מכון אור האורות
רבינו נחמן מברסלב זיע"א

052.763.1800

B48148@gmail.com

פְּרַשְׁת וַיִּקְרָא

"וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה, וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו
מֵאַהֲל מוֹעֵד לֵאמֹר" (ויקרא א, א)

א.

(ח"א רפב)

וְדַע: שֵׁשׁ בְּכָל דוֹר וְדוֹר רְוֵעָה, וְהוּא
בְּחִינֹת מֹשֶׁה, שֶׁהוּא רַעֲיָא
מֵהִימְנָא, וְזֶה ה'רְוֵעָה' הוּא עוֹשֶׂה מִשְׁכָּן.

וְדַע: שְׁתַּנּוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, מְקַבְּלִים
"הֶבֶל פִּיהֶם שָׁאִין בּוֹ חֲטָא" (שַׁבָּת
ק"ט:), מִזֶּה ה'מִשְׁכָּן'.

וְעַל-כֵּן "הַתִּינּוֹק כְּשֶׁמֵּתְחִיל לְקִרְוֹת
וּלְהַפְגִּס בַּתּוֹרָה, הוּא מֵתְחִיל מִן:
"וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה" (ויקרא א, א - וַיִּקְרָא רַבֵּה ז, ב),
שֶׁהוּא "אֶל"ף זַעֲיָרָא" [הֶאֱלֵף הַקְטָנָה שֶׁל תַּבַּת
וַיִּקְרָא שְׁפִתּוֹבָה בַּתּוֹרָה בַּתְּחִלַּת פְּרַשְׁת וַיִּקְרָא] (זֶהר וַיְחִי
רלד: רלט. וַיִּקְרָא ד: מְצוּרַע נג:).

כִּי "וַיִּקְרָא מְדַבֵּר מִזְמֵר הַקָּמַת הַמִּשְׁכָּן,
שָׂאז קְרָאוּ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ וְהִתְחִיל לְדַבֵּר
עִמּוֹ מִה'מִשְׁכָּן, וְעַל-כֵּן מִשֵּׁם מֵתְחִילִין
ה'תִּינּוּקוֹת, כִּי מִשֵּׁם מְקַבְּלִין 'הֶבֶל-פִּיהֶם'
כַּנִּל, וּמִשֵּׁם מֵתְחִילִין לְקִרְוֹת וּלְהַפְגִּס לְתוֹךְ
הַתּוֹרָה.

וְדַע: שֶׁכָּל הַצְּדִיקִים שְׁבַדוֹר, כָּל אֶחָד
וְאֶחָד הוּא בְּחִינַת רְוֵעָה, כִּי בְּכָל
אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ בּוֹ בְּחִינַת מֹשֶׁה.

וְכָל אֶחָד וְאֶחָד לְפִי בְּחִינַתוֹ, הוּא עוֹשֶׂה
בְּחִינַת מִשְׁכָּן, שֶׁמִּשֵּׁם מְקַבְּלִין
ה'תִּינּוּקוֹת, 'הֶבֶל-פִּיהֶם' כַּנִּל.

וְכָל אֶחָד לְפִי בְּחִינַתוֹ, לְפִי בְּחִינַת ה'מִשְׁכָּן'
שֶׁהוּא עוֹשֶׂה, כְּמוֹ-כֵן יֵשׁ לוֹ 'תִּינּוּקוֹת'
שֶׁמְקַבְּלִין מִשֵּׁם.

נִמְצָא: שֵׁשׁ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מ'צְדִיקִי-
הַדוֹר, סֵף 'תִּינּוּקוֹת' שֶׁמְקַבְּלִין
'הֶבֶל-פִּיהֶם' מִמֶּנּוּ - כָּל אֶחָד לְפִי בְּחִינַתוֹ.

אֵךְ לִידַע כָּל-זֹאת, דְּהֵינּוּ לְדַעַת כָּל צְדִיק
וְצְדִיק, אִיזָה הֵם הַתִּינּוּקוֹת הַשְּׂיָכִים לוֹ,
וּכְמָה הֵם מְקַבְּלִין מִמֶּנּוּ, וְלִידַע כָּל הַבְּחִינֹת
שֵׁשׁ בָּזָה, וְהַדוֹר שֶׁיָּבִיא מֵהֶם עַד הַסּוּף?

דַּע: מִי שֶׁיּוֹכֵל לַעֲשׂוֹת נְגוּנִים, דְּהֵינּוּ:
לְלַקֵּט ה'נְקֻדוֹת-טוֹבוֹת' שֶׁנִּמְצָא בְּכָל
אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, אֲפֹלוּ ב'פּוֹשְׁעֵי-יִשְׂרָאֵל' -
הוּא רוֹאֵה וַיּוֹדַע אֲצֵל אִיזָה צְדִיק הֵם מְקַבְּלִין
'הֶבֶל-פִּיהֶם'.

[עֵינַן 'חִי-מִזְהַר' לְגַנִּט-קֶסֶד; 'מִי-מִזְהַר' ח"א כו].
[עֵינַן 'אֶל"ף זַעֲיָרָא' עַל-פִּי תוֹרַת 'אַזְמֶרְה' וְה'נְקֻדוֹת-טוֹבוֹת'
- עֵינַן בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת 'עֲרוּבֵי-תַחֲוִמִין' ג, ו].

וְעַל-כֵּן לְתוֹרָה, יג נִיסָן תּוֹרָה: גַּם עֵתָה שְׂכַחְתִּי הַעֲקָר
אֲגַב הַטְּרָדָא, לְהַזְכִּירָךְ מִחֲדָשׁ: שְׁבַנְךָ שִׁיחִיָּה הַתְּחִיל חֲמָשׁ
מִפְּרַשְׁת וַיִּקְרָא, שֶׁהוּא "א" זַעֲיָרָא" שֶׁנֶּאֱמַרְהָ תַכַּף אַחַר
'הַקָּמַת הַמִּשְׁכָּן' - שְׂזָה נַעֲשֶׂה בְּכָל דוֹר עַל-יְדֵי 'צְדִיקִי-
אֲמַת', שְׁבַנְךָ 'מִשְׁכָּן' מֵה'נְקֻדוֹת-טוֹבוֹת' הַנִּמְצָאִים
בְּהַגְרוּעִים-שְׁבַגְרוּעִים, וְאֲפֹלוּ ב'פּוֹשְׁעֵי-יִשְׂרָאֵל וְכו' -
שֶׁמִּשֵּׁם מְקַבְּלִין הַתִּינּוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, "הֶבֶל פִּיהֶם שָׁאִין
בָּה חֲטָא" וְכו', שֶׁהוּא הַתּוֹרָה "אַזְמֶרְה".

וְכַל-זֶה אֲתָה צְרִיךְ מְאֹד לְחַזֵּר בְּכָל יוֹם, וְגַם אֲנִי מְחִיָּה
עֲצָמִי רַק בָּזָה וְכִיּוֹצֵא בָּזָה, וּבִפְרָט בְּעֵינַן הַנְּהַגְתָּ הַקְּבוּץ
הַקְּדוּשׁ וְכו'. בִּפְרָט עֵתָה שְׂאֵנוּ עוֹסְקִין לְקִרְוֹת הַפְּרָשִׁיּוֹת
אֵלוֹ שֶׁל וַיִּקְרָא וְכו', וְאוֹמְרִים בְּכָל יוֹם בַּתְּחִלַּת נִיסָן:
"חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ" עַל יְדֵי ה'נְשִׂאִים' וְכו', וּמְסִימִין ב'פְּרַשְׁת

המנוחה, שמודיע ומאיר לכל אחד, כי "מלא כל הארץ כבודו" וכו' וכו'. "מה גדלו חסדי ה', מה עמקו מחשבותיו", שזכינו בדור הזה, לידע מחיות ומשיבת נפש [כזה].

ג.

(לקוטי הלכות, מעקה ושמירת הנפש ד, ה"ז - על- פי לקוטי מוהר"ן ח"א כב, חותם בתוך חותם)

נבוא לבאר מאמר הפליאה (מדרש-פליאה המובא בהרבה ספרים): **"ויקרא אל משה וגו' (ויקרא א, א), ה' הוא דכתיב: "שמע ישראל וגו' (דברים ו, ד).**

(מוהרנ"ת מביאו כאן בשם ספר מאמר מרדכי, פרשת ויקרא - דף נב. נדפס בדיהרנפורט שנת תעט, בהסכמת בעל סמיכת-חקמים).

ב'מאמר-מרדכי שם, מביא הזהר ואתחנן רסד: (מובא בקצור בלקוטי-ראובני, פרשת ויקרא): "שמע ישראל וגו', יש בהם כ"ה אותיות; ובפסוק של 'ויקרא' (מן פתח וידבר), יש בו גם-כן כ"ה אותיות - כי משעה שהוקם המשכן, יחוד השם בשלמותו". (הבאנו כאן בסוף, מאמר הזהר בשלמותו).

כי זה המקרא נאמר אחר גמר הקמת- המשכן, המבאר בכל הסדרים הקודמים בספר שמות, עד שמסים (במדבר ז, פט): ובבא משה אל אהל מועד וישמע את הקול וכו', ואחר-כך מתחיל (ויקרא א, א): **"ויקרא אל משה וידבר ה' אליו".**

"ויקרא" - הוא לשון סתום ונעלם, כי לא נאמר כלל מי קרא אותו, כי מרמז על ההוא טמיר ונעלם, שהוא למעלה מכל השמות, שמשם קרא אותו. ואחר-כך "וידבר ה' אליו" - כי אחר-כך נתלבש בבחינת שמוותיו-הקדושים, ודבר עמו.

וזו בחינת "אלף זעירא דויקרא" - שמרמז על אלף אורות שנעלמו ממנו על-ידי חטא העגל שפחזרים לו בכל שבת" (פרי-עץ-חיים, שבת פ"ח).

הינו: כי אחר החטא, נעלמו ממנו כמה אורות, על-כן אי-אפשר לקבל האור, כיון דרך כמה בחינות, שזהו בחינת: **"ויקרא אל משה",** ואחר-כך **"וידבר ה' אליו",** כי צריך להקדים ה'קריאה' לה'דבור, כמו שאמרו רז"ל (רש"י ויקרא א, א): **'לכל דברות וכו' (קדמה 'קריאה' לשון 'חבה').**

כי אי-אפשר לקבל האור בפעם אחד, רק צריך להקדים ה'קריאה, ולהלביש ולמעט האור, עד שיקבל הדבור.

וזוהו: **"הוא דכתיב שמע ישראל וגו' - הינו:** כי כשרצה משה לגלות לישראל יחודו ואחדותו יתברך - התחיל מקדם בתבות (דברים ו, ד): **"שמע ישראל",** ואחר-כך אמר: **"ה' אלקינו ה' אחד",** ולא אמר תכף **"ה' אלקינו וכו'.**

בזה הורה: שאי-אפשר להכלל באחדותו יתברך, כיון דעל-ידי בחינת 'שמיעה', בחינת "שמע ישראל" - דהינו: שצריכין לשמע ולדבק עצמו היטב אליו יתברך, ולבטל עצמו לגמרי, ואז יכול להמשיך על עצמו אחדותו ויחודו יתברך.

וזוהו: **"שמע ישראל" - "שמע" דיקא,** בחינת דבקות ובטול אל האין-סוף, ועל-ידי-זה יהיה נמשך עליך אמונת אחדותו יתברך, בחינת **"ה' אלקינו ה' אחד".**

וכן מובא בכונות קריאת-שמע (פרי-עץ חיים, קריאת-שמע פ"ז): **"שעל-ידי שמע ישראל, נעשה יחוד עליון מאד, ואחר-כך נמשך על-ידי-זה התגלות יחודו יתברך, בחינת 'ה' אלקינו ה' אחד",** עיון-שם היטב, והבן מאד.

ועתה מובן ומקשר היטב דברי 'הפליאה' הנ"ל, שמקשר פסוק "שמע

ישראל, לפסוק ויקרא אל משה - כי הם
בחינה אחת ממש.

כי ויקרא אל משה - ואחר-כך וידבר ה'
אליו. שזהו מחמת שצריכין לקבל
האור דרך כמה מדרגות והתלבשות
מ"נשמע" ל"נעשה".

וזהו בעצמו בחינת "שמע ישראל" וכו' -
שצריכין מקדם לשמע ולהכין
עצמנו היטב, ולבטל ולדבק עצמנו אל אור
האין-סוף. ועל ועל-ידי-זה נמשך עלינו
אמונת אחדותו יתברך בשלמות.

[זהר ואתחנן רסד: גליף ואתקין משה, כ"ה אתון ברזא
דפסוקא דיהודא, דכתיב: "שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה
אחד" - ואינון כ"ה אתון גליפין, מחקקין ברזא דלעילא
וכו'. פיון דאתתקן משכנא, ואשתלים מלה דהוה נפיק
מניה, פד אשתלים, לא מליל אלא בכ"ה אתון, לאתחזא
דהא אשתלים דא, פגוונא דלעילא, דכתיב: "וידבר יהוה
אליו מאהל מועד לאמר" - הא כ"ה אתון.]

ועל דא כ"ה זינין, לאשקמא תקונא דמקדשא, וכל הני
אתון אוקימנא באינון אתון גליפין דאוליפנא מר. ובגין
דמשכנא אשתלים ברזין אליו, אקרי כ"ה, ביחודא
דשלימו דמשכנא וכו'. ותקונא דיליה כ"ה, לקבל כ"ב
אתון, ותורה ונביאים וכתובים, דאינון פללא תדא, רזא
תדא וכו'.

**"אדם כי יקריב מפס קרבן לה, מן הבהמה מן
הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם"
(ויקרא א, ב) - ענין ה'קרבנות'**

ג.

(ח"א ט, ב)

"ישראל מפרנסים לאביהם שבשמים" (זהר
ויקרא ז: - על-ידי ה'קרבנות') -
בתפלתם, כמו שכתוב (תהלים קה, י):
"ויעמידה ליעקב לחק", ו"חק לשנא דמזונא
הוא" (ביצה טז), ו"אין עמידה אלא תפלה"
(ברכות ז:).

ד.

(ח"א יד, ח)

בשמחזיר ה'כבוד' לש'שון, ל'יראה' - אז
נשלים פגמי ה'יראה', וזוכה
ל'שלום'. ועל-ידי ה'יראה', זוכה ל'שלום'
בעצמיו.

וכשיש 'שלום בעצמיו' - אז יכול
להתפלל. כי עקר ה'תפלה' על-
ידי ה'יראה', בבחינת (משלי לא, ל): "אשה
יראת ה' היא תתהלל", כי "התפלה במקום
קרבן" (ברכות כו: תנחומא וישלח ט; זהר שמות כ:),
וב'קרבן' פתיב בה (ויקרא כא, יח): "כל אשר בו
מום לא יקרב".

וכש'אין בו 'מום', הינו "באתרא דאית
דחילא" (זהר יתרו עט.) - אזי 'קרב
לעבד עבודתו תמה.

ועל-ידי 'תפלה' - זוכה ל'שלום-הכללי',
הינו 'שלמות העולמות' - כי על-
שם-זה 'תפלה' נקרא 'קרבן' ('תפלה במקום
קרבו'. ברכות כו: שלחן-ערוך ארז-חיים צח, ד) - על-
שם 'קרוב העולמות' ל'שלמותן'.

[זהר ויקרא ה. - האי דאקרי 'קרבו', 'קירוב' מבעי ליה,
או 'קריבות', מאי קרבו?! - 'קרבו' מאינון כ'תריין קדישין,
דמתקריבי פלהו פחדא, ומתקשרן דא בדא, עד דאתעבידו
פלהו חד, ביחודא שלים, לאתקנא שמא קדישא פדקא חזי
וכו'.

[זהר ויקרא ת. - ועל דא 'קרבו' אתקריב, מאי קרבו?! -
דהא 'חטא' גרים 'פרודא' בחוביה. 'קרבו' 'קריב' עלמא -
עלאה בעלמא-תתאה, ואתעביד כלא חד].

ה.

(ח"א נה, א-ה)

עקר ה"מעין החכמה מן המקדש יצא"
(על-פי יואל ד, ח), כי שם היו מקריבין

ה'קרבנות', שהם ה'בהמיות' ו'כח-הדמיון'. כמו שפיתוב (תהלים נא, יט): "זבחי אלקים רוח נשברה" - ש'שבירת הדמיון, הם ה'קרבנות'.

וזוה בחינת 'סמיכה' על ה'קרבנות' - פי ה'קרבנות' מביאין מ'בהמות' שהם בחינת 'כח-המדמה', פי ה'בהמה' יש לה גם-כן 'כח-המדמה' - וכשאדם הולך אחר ה'מדמה-שבלב', דהינו: אחר 'תאוותיו' חס' ושלום שבאין מ'כח-המדמה' - זהו 'מעשה בהמה' ממש, פי גם ה'בהמה' יש לה 'כח-המדמה'.

ועל-כן כשאדם חוטא חס'ושלום, וכל ה'חטאים' באין על-ידי 'כח-המדמה', שמשם נמשכין כל ה'תאוות' - צריך להביא 'קרבן' מ'בהמות', ולסמוך עליו, ולהתודות כל חטאיו על ה'קרבן' בשעת ה'סמיכה'.

ועל-ידי-זה: נמשכין כל ה'חטאים' וכל 'כח-המדמה', על ה'בהמה' שהיא בחינת 'מדמה'.

ואחר-כך: "תקף לסמיכה, שחיטה" (ברכות מב.), ושוחטין ה'בהמה' ל'קרבן' - ועל-ידי-זה נכנע ונשבר ה'מדמה'.

ו.

(ח"א נ)

כל הפוגם בבגד, אין יכול להתפלל בבחינת (תהלים לה, י): "כל עצמותי תאמרנה". ואזי "כלבא נחת ואכל קרבנו" (זהר פנחס רכד: תקוני-זהר סב: קמ.), הינו: 'תפלתו'. ונתקלקל ה'מח-שבועצמות' רחמנא-לצלן.

וכשמתפלל וטועם 'מתיקות' ב'דבורי-התפלה' - זאת הבחינה נקראת: "כל עצמותי תאמרנה".

ואין יכול לטעם 'מתיקות' בתפלה - אלא כשתקן 'פגם-הברית'. פי "מיין מתיקין" (זהר נשא קכה. ועוד) - זה בחינת 'מיין דדכין', "זרע קדש" (ישעיה נ, יג), 'שמירת-הברית'.

ואזי דבוריו מתוקים וטובים. וכשיזצאים מפיו ומשמיע לאזניו, כמו שאמרו (ברכות יג. טו.): "השמע לאזנך" וכו' - אזי נכנסים 'מתיקות המיין' לתוך 'עצמותיו', בבחינת (משלי טו, ל): "ושמועה טובה תדשן עצם".

וכש'עצמות' מרגישין 'מתיקות הדבורים' - זה בחינת: "כל עצמותי תאמרנה". ואז "אריה נחת ואכל קרבנה" (תקוני-זהר שם), פי 'עצם זה בחינת אריה' (תקוני-זהר שם קמ.).

אבל מי שפגם בבגדו - הוא בבחינת "מיין מרירין" (תקוני-זהר פ.), בבחינת (שמות טו, כג): "ולא יכלו לשתת מים ממרה", "מיין מסאבין" (תקוני-זהר שם), 'זרע טמא' - אזי אין יכול להתפלל בבחינת: "כל עצמותי תאמרנה".

ואז: "כלבא נחת" (תקוני-זהר קמ.), שהוא בחינת "מיין מרירין", "שצווח: הב הב" (תקוני-זהר שם סב: קמ. על-פי משלי ל, טו.).

והוא בחינת (תקוני-זהר שם קמ.): "מרה דאית לה תרי פיות", והוא בחינת (משלי ה, ד): "תרב פיות", בחינת (תקוני-זהר שם קמ.): "גיהנם דאית לה תרי בנות שצווחין: הב הב".

וזוה (תהלים כב, כא): "הצילה מחרב נפשי, ומיד פלב" - אבל (שם שם, כב): "הושיעני מפי אריה" - הינו: כש'אריה'

יֹאכַל קָרְבָּנִי, זֶה לִי לִישׁוּעָה. וְזֶהוּ אֶצֶל 'חֶרֶב'
וְכֻלָּב' פָּתוּב לְשׁוֹן 'הַצֵּלָה', וְאֶצֶל 'אֲרִיָּה'
פָּתִיב 'יְשׁוּעָה'.

וְדַע: שְׁעֵזֵי-פָּנִים' שְׂבִדוֹר, הֵן הֵן
ה'פְּלָבִים', כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (ישעיה נה, יא):
"וְהַפְּלָבִים עֵזֵי נֶפֶשׁ", וְהֵן עוֹמְדִין וְחוֹלְקִים
עַל תְּפִלַּת אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, שֶׁעֲדִין לֹא תִקַּן
בְּרִיתוֹ בְּשִׁלְמוֹת.

[**תְּקוּנַי-זֶהר' סב:** - "קָרְבָּנָא דְהוּהוּ קָרִיב לִימִנָא, דָּא
צְלוּתָא דְשַׁחֲרִית. וְאִם הוּוּ זְכִיין: הוּהוּ נְחִית דִּיִּקְנָא דְאַרְגִּי"ה
וְהוּהוּ מְקַבֵּל קָרְבָּנָא, וְדָא מִיכָא"ל דְּדַרְגִּיָּה חֶסֶד, אִיהוּ הוּהוּ
מְקַבֵּל צְלוּתָא דְשַׁחֲרִית.

וְאִם לֹא זָכוּ: מַה פָּתִיב בְּקָרְבָּנָא (שְׁמוֹת כב, ל): "לִפְלָב
תִּשְׁלִיכוּן אוֹתוֹ", דְחָשִׁיב לִיָּה כְּטָרִיפָה, וּבְגִין דָּא הוּהוּ נְחִית
דִּיִּקְנָא דְכָלָב לְקַבֵּל הַהוּא דוֹרוּנָא וְקָרְבָּנָא. וְדָא אִיהוּ 'פְּלָב'
דְּאָמַר דָּוָד עַל־יַד־הַשְּׁלוֹם (תְּהִלִּים כב, כב): "הַצִּילָה מִחֶרֶב
נַפְשִׁי מִיַּד כָּלָב יַחֲדִיתִי".

וְכָל מְלָאכֵי חֲבֵלָה דְאֵינּוּן פְּלָבִים, צוּעִקִים בְּמִשְׁמַרְהָ תְּנַיִנָא
דְּלִילָא, אֵינּוּן צְוּוּחִין וְנִבְחִין וְאָמְרִין "הַב הַב", בְּגִין דְאֵינּוּן
מִסְטָרָא דְגִיְהֵנָם סַם-הַמָּוֶת, דְּאִתְמַר בֵּיה (מְשָׁלִי ל, טו):
"לְעֵלוּקָה שְׁתֵּי בְנוֹת הַב הַב".

[**תְּקוּנַי-זֶהר קמ:** - בְּרָזָא דְקָרְבָּנִין, לְבָא אִיהוּ מִזְבַּח דְּבֵיה
דָּם דְּקָרְבָּנִין, וְעַל דָּא אִתְמַר (שְׁמוֹת כ, כד): "וְזָבַחְתָּ עֲלֵידוֹ".
אִם זָכוּ: אֲרִיָּה הוּהוּ נְחִית לְמִיכָל קָרְבָּנָא.

וְאִי לֹא: פְּלָבָא נְחִית, וּבָאן אֶתְר בְּכַבְד, דִּתְמַן מְרָה גִיְהֵנָם,
דְּאִיְהִי עֲלוּקָה דְאִית לָה תְרֵי בְנוֹת הַב הַב, כְּמָה דְאִתְּ אָמַר
(מְשָׁלִי ל, טו): "לְעֵלוּקָה" וְכוּ', וְכֻלָּבָא בְהוּן צְוּוּחַ הַב הַב,
וּמְרָה אִיְהִי גִיְהֵנָם, חֲרָבָא דְמְלֵאכֵי-הַמָּוֶת, דְאִית לָה תְרֵי
פִיּוֹת כְּגוֹנוּנָא דְגִיְהֵנָם, דְּאִתְמַר בֵּיה (שָׁם): "לְעֵלוּקָה שְׁתֵּי בְנוֹת
הַב הַב". כְּגוֹנוּנָא דָּא אִתְמַר בְּחֲרָבָא (שָׁם ה, ד): "וְאֶחָרִיתָהּ
מְרָה כְּלַעֲנָה חֲדָה כְּחֶרֶב פִּיּוֹת".

וְכַבְד אִיהוּ סְמָא"ל, מְרָה סַם-מָוֶת דִּילִיָּה, כִּד שְׁלֵטָא מְרָה
עַל עַרְקִין דִּילָהּ וּמְתַגְבְּרָא בְחוּבִין, אִתְמַר בְּפִרְקִין דְּכַבְד
וּמְרָה (שְׁמוֹת טו, כג): "וַיִּבְאוּ מִרְתָּהּ, וְלֹא יָכֻלוּ לְשַׁתּוֹת מִיָּם
מְרָה כִּי מָרִים הֵם", בְּהַהוּא זְמַנָּא אֵינּוּן עַרְקִין דְּלָבָא".

ז.

(ח"ב ח, ו)

עַל-יְדֵי ה'תְּפִלָּה' נִתְכַפְּרִין ה'עוֹנוֹת', כִּי
"הַתְּפִלָּה מְכַפֶּרֶת בְּמָקוֹם קָרְבָּן"

(בְּרִכּוֹת כו: תְּנַחֲמָא וַיִּשְׁלַח ט; זֶהר שְׁמוֹת כ:), כְּמוֹ
שֶׁפָּתוּב (ישעיה נו, ז): "וְהִבִּיאֹתִים אֶל הַר
קָדְשִׁי, וְשִׁמְחֹתִים בְּבֵית תְּפִלָּתִי, עוֹלְתֵיהֶם
וְזָבַחֵיהֶם".

ח.

(ח"ב מו)

'מְסִירַת-נֶפֶשׁ' יֵשׁ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל,
בְּכָל יוֹם וּבְכָל שְׁעָה.

כְּגוֹן: שְׁנוֹתָן מְמוֹנָו לְצַדִּיקָה, וְה'מְמוֹן' הוּא
ה'נֶפֶשׁ', דְּהֵינּוּ: שְׁמוֹס־רֵנְפִישׁוֹ
בִּיגִיעוֹת וְסַכְנוֹת קָדָם שְׁמֵרוּיָת הַמְמוֹן, וְאַחֲרֵי-
כֵן נוֹטֵל הַמְמוֹן וְנוֹתְנֵו בְּשִׁבִיל הַשָּׁם-יִתְבָּרַךְ,
נִמְצָא: מוֹסֵר-נֶפֶשׁוֹ.

וְכֵן ב'תְּפִלָּה' - אִיתָא בְּמִדְרָשׁ-הַנְּעֻלָּם (זֶהר ח"י
שָׁרָה ככד:): "שֶׁהִיא בְּחִינַת 'כִּי עָלֶיךָ הִרְגָנוּ
כָּל הַיּוֹם'" (תְּהִלִּים מד, כג), הֵינּוּ: מְסִירַת-נֶפֶשׁ'.

כִּי צָרִיךְ יִגִיעַה גְדוּלָה וּמְלַחְמָה גְדוּלָה עִם
הַמְּחַשְׁבוֹת וְהַבְּלוּלִים, וְתַחֲבוּלוֹת לְנוֹס
וּלְבַרַח מֵהֶם, וְעַל זֶה נֶאֱמַר: "כִּי עָלֶיךָ הִרְגָנוּ"
וְכוּ'. - וְכֵן פִּיּוּצָא בְּזָה.

ט.

(שִׁיחֹת-הַר"ן יב)

אֲלוֹ הַרוֹצִים לְהִיּוֹת אַנְשִׁים בְּשָׂרִים וְלִכְנֵס
בְּעִבוּדַת-הַשָּׁם, וְאִזִּי יֵשׁ לָהֶם בְּלִבּוּלִים
גְדוּלִים וּמְנִיעוֹת גְדוּלוֹת, וְאֵינָם יְכוּלִים לְתַת
עֲצָה לְנַפְשָׁם אִיךְ לַעֲשׂוֹת, מַחֲמַת גְּדֹל
הַבְּלוּלִים וְהַמְנִיעוֹת שֶׁיֵּשׁ לָהֶם. וְכָל מַה
שְׂרוּצִים לַעֲשׂוֹת בְּעִבוּדַת-הַשָּׁם, קָשָׁה לָהֶם
לַעֲשׂוֹת כְּרָאוּי.

דַּע: שְׁזָה בְּעֲצֻמוֹ שֶׁהֵם מִתְיַגְּעִים וְלִהְיוֹטִים לַעֲשׂוֹת אִיזָה עֲבוּדָה, אוֹ לְקַדֵּשׁ עֲצֻמוֹ בְּאִיזָה קִדְשָׁה, אֶהְיֶה-עִלְיָי שְׂאִינֶם יְכוּלִים לְגַמֵּר פְּרָאוֹי - הוּא בְּחִינַת 'קִרְבָּנוֹת', בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים מִד, כג): "כִּי עָלֶיךָ הִרְגֵנוּ כָּל הַיּוֹם, נִחַשְׁבָנוּ כְּצֹאן טְבָחָה".

וְאִיתָא ב'תְּקוּנֵיהֶם' (תְּקוּנֵי-זֶהָר נח: נט:): שְׁזָה בְּחִינַת 'תְּפִלָּה', שֶׁהִיא בְּחִינַת 'קִרְבָּנוֹת'.

הֵינּוּ: כְּשֶׁרוֹצִים לְהִתְפַּלֵּל, וְאִין מְנִיחִין אוֹתוֹ, וּמְבַלְבְּלִין אוֹתוֹ בְּכַמָּה מֵינֵי בְּלָבוּלִים, וְהוּא צָרִיךְ לְכַמָּה יְגִיעוֹת בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה.

וְאִזִּי אֶפְלוֹ אִם אֵינּוּ זוֹכֶה לְהִתְפַּלֵּל כְּרָאוֹי - אֶהְיֶה-עִלְיָי: ה'יְגִיעָה' בְּעֲצֻמָּה שְׂמִיגַע עֲצֻמוֹ בְּכָל פֶּחוֹ וּמוֹסֵר-נַפְשׁוֹ לְהִתְפַּלֵּל כְּרָאוֹי - זֶה בְּעֲצֻמוֹ הוּא בְּחִינַת 'קִרְבָּנוֹת', בְּחִינַת "כִּי עָלֶיךָ הִרְגֵנוּ" וְכוּ'.

וּכְמוֹ-כֵן בְּכָל הָעֲבוּדוֹת וְהַקְּדָשׁוֹת שְׂאָדָם רוֹצֶה לְקַדֵּשׁ עֲצֻמוֹ, אֶהְיֶה-עִלְיָי שְׂאִינּוּ זוֹכֶה חֶסֶד-וְשָׁלוֹם לְקַדֵּשׁ עֲצֻמוֹ כְּרָאוֹי - אֶהְיֶה-עִלְיָי: ה'יְגִיעָה' בְּעֲצֻמָּה וְהִיסוּרִין וְהַבְּלוּלִים שֶׁיֵּשׁ לוֹ מְזָה מַחֲמַת שְׁרוּצָה וְחַפֵּץ לְקַדֵּשׁ עֲצֻמוֹ, רַק שְׂאִין מְנִיחִין אוֹתוֹ - זֶה בְּעֲצֻמוֹ הוּא בְּחִינַת 'קִרְבָּנוֹת', בְּחִינַת: "כִּי עָלֶיךָ הִרְגֵנוּ כָּל הַיּוֹם, נִחַשְׁבָנוּ כְּצֹאן טְבָחָה".

עִלְיָי עַל הָאָדָם לַעֲשׂוֹת אֶת שְׁלוֹ תְּמִיד, לִיגַע עֲצֻמוֹ בְּעֲבוּדַת-הַשֵּׁם בְּכָל מָה שְׂיֻכַּל. וְאֶת "כָּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ לַעֲשׂוֹת, עֲשֵׂה" (קִהְלֵת ט, י).

אֶהְיֶה-עִלְיָי שֶׁקָּשָׁה עָלָיו מְאֹד, וְנִדְמָה לוֹ שְׂאִין מְנִיחִין אוֹתוֹ בְּכָל, וּמְרַחֲקִין אוֹתוֹ מְאֹד מְאֹד, וְאֵינּוּ זוֹכֶה

לַעֲשׂוֹת כְּרָאוֹי שׁוֹם דְּבַר שְׂבִקְדָשָׁה וְכוּ' - אֶהְיֶה-עִלְיָי: כֵּן עָלָיו לַעֲשׂוֹת מָה שְׂיֻכַּל, "וְהִי הַטּוֹב בְּעֵינָיו יַעֲשֵׂה" (דְּבָרֵי-הַיָּמִים א יט, ג).

וְזֶה-לְשׁוֹן תְּקוּנֵי-זֶהָר הַנ"ל (נח:): "וְאִם מִתְקַרְבִּין בְּצִלוֹתֵינוּ לְקוּדְשָׁא-בְּרִיךְ-הוּא, וְסַבְלִין פְּמָה מִכְתָּשִׁין, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (תְּהִלִּים מִד, כג): "כִּי עָלֶיךָ הִרְגֵנוּ כָּל הַיּוֹם, נִחַשְׁבָנוּ כְּצֹאן טְבָחָה", אֲתַחֲזִי כְּאֵלּוֹ "וְזִבְחָתָ עָלָיו אֶת עוֹלוֹתֶיךָ וְאֶת שְׁלָמֶיךָ" (שְׁמוֹת כ, כא), הִדָּא שְׂזִיב לוֹן מִמִּיתָה דְּמִלְאָךְ-הַמְּנוֹת".

וְנִעוּד שָׁם (נח:): דְּאֵינּוּן סַבְלִין מִכְתָּשִׁין, כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ: "כִּי עָלֶיךָ הִרְגֵנוּ כָּל הַיּוֹם", וּבְכָל יוֹמָא לָא מְנִיחִין צְלוֹתֵינוּ, וּבְדִיק לוֹן קוּדְשָׁא-בְּרִיךְ-הוּא בְּכַמָּה מִכְתָּשִׁין, וְאֶמְרִין זֶה לְזֶה בְּצִלוֹתֵינוּ: קוּדְשָׁא-בְּרִיךְ-הוּא פְּרִיק לָן מִדִּינָא דְּבַעֲרִין וְחִינּוּ דְּאַרְעָא, וְאֵעִיל לָן לְמַהוּי לָן חוּלְקָא בְּמִלְאָכְיָא, דְּאֵינּוּן חִיּוֹת-הַקְּדָשׁ".

י.

(שִׁיחוֹת-הַר"ן מ)

נִמְצָא לְהֵלֵךְ בְּפֶסוּק (וַיִּקְרָא א, ט): "אִשָּׁה רִיחַ נִיחוּחַ לָהּ".

יא.

(חֵי-מִזְהָר"ן תיא)

הַתְּלוּצֵץ מְאֹד מִטַּעֲמֵי הַמְּצוּוֹת שְׂבִסְפָר 'מִזְרַה-נְבוּכִים'.

וְאָמַר: אִיךָ יַעֲלָה עַל הַדַּעַת, לוֹמַר 'טַעֲמֵי הַבָּל' כְּאֵלּוֹ עַל 'קִרְבָּנוֹת וּקְטֹרֶת'? - הֲלֹא כְּמָה תְּקוּנֵים נוֹרָאִים עֲצוּמִים, נַעֲשִׂים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת לְמַעְלָה לְמַעְלָה עַד אֵין-סוּף, עִלְיָי 'אֲמִירַת הַקְּטֹרֶת' לְבַד. הֵינּוּ: שְׂאִם חֶסֶד-וְשָׁלוֹם בְּדַבְרֵיהֶם הַמְּטַעִים, מָה הִיָּה מוֹעִיל אֲמִירַת הַקְּטֹרֶת וְהַקְּרָבָנוֹת!?

וְאִיךָ יְבוֹא אַחַד לוֹמַר שְׁטוֹת כְּזֶה עַל טַעַם הַקְּטֹרֶת, שְׂמַגִּיעִים עַד מְקוֹם שְׂמַגִּיעִים, שְׂאֶפְלוֹ הָאֲמִירָה לְבַד פּוֹעֵל מָה שְׂפּוֹעֵל לְמַעְלָה לְמַעְלָה, כְּמִבְאָר בְּזֶה-ר"ל. הַקְּדוֹשׁ וּבְכַתְּבֵי הָאֲרִיז"ל.

אך באמת: 'טעם הקטרת והקרבנות, אי-אפשר להשיג כלל, רק אנו מאמינים לדברי משה רבנו עליו-השלום. ובודאי יש בזה 'טעמים נוראים' שאי-אפשר להשיג בשום שכל אנושי כלל.

ומעצם גדלתם: גם אמירת פרשיות הקרבנות והקטרת' מסגל מאד! ונעשה מזה תקונים נוראים בכל העולמות!

וכן טעמי כל המצוות הקדושים, גבוהים ונשגבים מאד ונעלמים מעין כל חי וכו' וכו'.

[שיח-טרפי-קדש ח"ב קצה: פעם כשדבר רבי יחיאל צבי אחי רבנו ז"ל, עם רבנו, אמר לו: "שמשנים איזו סבה שהיא, לא אמר באותו יום 'פרק איזהו מקומן' באמירת הקרבנות שבתפלת שחרית!" - נענה לו רבנו ואמר: "וכי איך בא זאת לנכד הבעל-שם-טוב, שלא יאמר 'איזהו'?! (ווי קומט דאס א אייניקל פון בעל-שם-טוב זאל נישט זאגן איזהו"?)].

יב.

(חיי-מוהר"ן תקנט; לקוטי-עצות, תענית יא)

ביום ה'תענית' - טוב לומר: 'פרשיות של הקרבנות של ספר ויקרא, כמו שהם מסודרים כבר ב'מעמדות'.

יג.

(חיי-מוהר"ן תקצ)

איש אחד היה קובל לפניו ז"ל: "איך שקשה לו מאד להתפלל, כי ה'מחשבות-זרות' מבלבלין אותו מאד! - השיב לו רבנו ז"ל: "מקבלין זאת לכפרת-עון!" [נעמט מען דאס אן פאר א 'כפרת-עון!']. וחיך קצת!

וקצת היה נראה פונתו בזה: כי הלא באמת: אלו ה'מחשבות' הם בעצמם 'עוונות'. ועל-כן חיך קצת.

אך אי-על-פי-כן: בודאי כל דבריו אמת וצדק, כי על-כל-פנים, בזה שאין מהרהר אחריו יתברך חסו-ושלום, ויודע שבודאי השם-יתברך רוצה לקרבו ולקבל תפלתו, רק ש'עוונותיו' גרמו לו כל אלו ה'מחשבות' הבאין לבלבלו, ויש לו צער מזה, ובזרח מהם בכל פחו - יכול להיות בודאי: שזה בעצמו נחשב לו ל'כפרת-עון' - עד שאם היה זוכה להתנהג בזה בתמימות ובאמת כראוי (כי אי-אפשר לבאר זאת בכתב), כבר היו עוונותיו נמחלין על-ידי-זה בעצמו, ואז ממילא היו מסתלקין ממנו כל ה'מחשבות-זרות'.

ועין ב'לקוטי-תנינא' סימן מ"ו, ובהשיחות שיחות-ה"רן יב, המובא לעיל: שמה שנלחמין עם ה'מחשבות-זרות' בשעת התפלה להכניע אותם, או על-כל-פנים לברח מהם - הוא בחינת (תהלים מד, כג): "כי עליך הרגנו כל היום", בחינת 'מסירת-נפש', ובחינת 'קרבנות' וכו'.

יד.

(ספר-המדות, עניני 'קרבן')

[א] **אכילת הצדיקים, גדולה יותר** מהקרבנות ומזווגן (אכילה ח"ב ז).

[ב] **הדגים שמנים בזכות הקרבנות** (אכילה ח"ב ח).

[ג] **המקבל יסורים באהבה, כאלו הקריב קרבן** (המתקת-דין כ).

[ד] **על-ידי רדיפה, הנרדף נכשר לקרבן** לפני אלקים (מריבה ט).

[ה] **על-ידי ענוה, תפלתו נשמעת, וכאלו הקריב כל הקרבנות** (ענוה ח).

[ו] מִי שְׁנוֹתָי צְדָקָה, כָּאֱלוֹ מִבֵּיא קִרְבָּן (צְדָקָה מו).
[ז] גְּדוּלָה צְדָקָה, יוֹתֵר מִכָּל הַקְּרָבָנוֹת (צְדָקָה סב).

[ח] מִי שֶׁדַּעְתּוֹ שְׁפִלָּה, כָּאֱלוֹ הַקְּרִיב כָּל הַקְּרָבָנוֹת (תְּשׁוּבָה ז).

[ט] הַקְּדוֹשׁ-שֶׁבְרוּךְ-הוּא נִתְפָּיִס עַל-יְדֵי וְדוּי, וְדוּמָה כָּאֱלוֹ בָּנָה מִזְבֵּחַ וְהַקְּרִיב קִרְבָּן (תְּשׁוּבָה צז).

[י] הַנִּפְנָה, וְנוֹטֵל-יְדֵיו, וּמְנִיחַ תְּפִלִּין, וְקוֹרֵא קְרִיאַת-שְׁמַע, וּמִתְפַּלֵּל, כָּאֱלוֹ בָּנָה מִזְבֵּחַ וְהַקְּרִיב עָלָיו קִרְבָּן, וּכְאֱלוֹ טָבַל (תְּפִלָּה מ).

[יא] גְּדוּלָה תְּפִלָּה, מִמַּעֲשֵׂים-טוֹבִים, וּמִן הַקְּרָבָנוֹת (תְּפִלָּה מב).

טו.

(לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, הַשְּׂכֵמֶת-הַבְּקָר א, ז - עַל-פִּי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן ח"א רפב, 'אַזְמָרָה לְאַלְקֵי בְּעוֹדֵי')
כְּשֶׁאָנוּ אוֹמְרִים פְּרֻשַׁת הַקְּרָבָנוֹת, כָּאֱלוֹ הַקְּרָבָנוֹם, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (מִנְחוֹת קי): "כָּל הָעוֹסֵק בְּתוֹרַת עוֹלָה, כָּאֱלוֹ הַקְּרִיב עוֹלָה" וְכוּ'.

כִּי עֵקֶר הַתְּקוּן הַקְּרָבָנוֹת, הוּא בְּבַחֲיֵנַת הַדְּבֹר, לְהַעֲלוֹת מִדּוּמָם 'צוּמַח' ח'י - לְמַדְבַּר'.

כִּי הַנְּקֻדוֹת-טוֹבוֹת בְּשַׁעוֹלִין מִמְּקוֹם שֶׁעוֹלִין מִפְּדֻרְגוֹת-הַתְּחַתּוֹנוֹת - הָעֵקֶר הוּא שֶׁיַּעֲלוּ לְבַחֲיֵנַת דְּבֹר'.

כִּי מִתְחַלֵּה כְּשֶׁאֵין נִתְבָּרַר וְנִכְרַח הַטּוֹב, מִחֲמַת הָרַע שֶׁחוֹפֶה עָלָיו - אָזִי הוּא בְּבַחֲיֵנַת 'אַלֶּם' שֶׁאֵין לוֹ דְּבֹר', בְּבַחֲיֵנַת (תְּהִלִּים לט, א): "נִיֵּאֱלָמְתִי דוּמָיָה הַחֲשִׁיתִי מִטּוֹב" וְכוּ'.

וּכְשֶׁמִּגְלִין אֶת הַטּוֹב - אָזִי עֵקֶר הַתְּגִלּוֹת הַטּוֹב וְעֵלְיָתּוֹ, הוּא בְּחִינַת הַדְּבֹר'.

טז.

(לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, צִיצִית ג, יג)

זֶה בְּחִינַת הַקְּרָבָן בְּהִמָּה שֶׁמִּקְרִיבִין בְּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה מַעֲלִין אֶת הַבְּהֵמָה, שֶׁהִיא הָעֵדֶר-הַדַּעַת, בְּחִינַת 'מְקוֹם' - לְבַחֲיֵנַת לְמַעַלָּה מִן הַמְּקוֹם, לְ"מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם" (בְּרַאשֵׁית-רַבָּה סח, ט), לְהַשִּׁיב-יָתֵבָרָה. וְזֶה עֵקֶר הַתְּקוּן.

יז.

(לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, בְּרֵפֶת-הַפְּרוֹת ה, כ - עַל-פִּי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן ח"א ו, 'קָרָא אֶת יְהוֹשֻׁעַ')

"עַל-שֵׁם-זֶה נִקְרָא 'קִרְבָּן' - שֶׁמִּקְרִיב וּמַעֲלָה כָּל דְּבַר לְשֶׁרֵשׁוֹ" (זֵהָר וַיִּקְרָא ה. ח.), לְבַחֲיֵנַת 'נִקְדָּה-הָעֲלִיּוֹנָה', עַד שֶׁנִּכְלָל הַכָּל בְּבַחֲיֵנַת אָדָם'.

בְּבַחֲיֵנַת (וַיִּקְרָא א. ב): "אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קִרְבָּן וְכוּ', מִן הַבְּהֵמָה מִן הַבְּקָר וּמִן הַצֹּאן תִּקְרִיבוּ אֶת קִרְבְּנֵכֶם" - שֶׁיַּעֲלָה מִבְּהֵמָה מִבְּקָר וְצֹאן - לְבַחֲיֵנַת "קִרְבְּנֵכֶם" דִּיקָא, דְּהֵינּוּ קִרְבָּן שְׁלָכֶם, שֶׁאַתֶּם בְּנֵי-אָדָם'.

דְּהֵינּוּ: שֶׁיַּעֲלָה הַבְּהֵמָה, בְּבַחֲיֵנַת אָדָם, שֶׁזֶהוּ עֵקֶר בְּחִינַת קִרְבָּן, כְּמוֹכֵן

בְּבִנְיָנוֹת (זֵהָר תְּרוּמָה קעח. טעמֵי-הַמִּצְוֹת, פְּרֻשַׁת וַיִּקְרָא; עַצְמֵיִם ג, ב): "שֶׁצִּירִיכִין בְּקִרְבָּן, לְהַעֲלוֹת הַדּוּמָם לְצוּמַח, וְהַצּוּמַח לְחַי, וְהַחַי לְמַדְבַּר שֶׁהוּא הָאָדָם".

יח.

(לקוטי הלכות, ראש חודש ג, ח - על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א נו, ובינים הבפורים)

ה'קרבנות', הם בחינת התגלות
ההסתרה - כי זה עקר בחינת
ה'קרבנות': להעלות לגלות הקדשה וה'טוב'
המלבש בתוך עמק הקלפות, בתוך בחינת
'בהמיות', ולהפוך 'בהמה' להעלותה לבחינת
'אדם', פמובא (זהר תרומה קעח. טעמי המצות,
פרשת ויקרא; עץ-חיים ג, ב).

בבחינת (ויקרא א, ב): **"אדם כי יקריב מכם קרבן לה' מן הבהמה" - שעל-ידי ה'קרבן', עולה מבחינת 'בהמה' לבחינת 'אדם', שזה בחינת התגלות ההסתרה שנתהפכה לדעת'.**

יט.

(לקוטי הלכות, חדש ג, ד)

זה עקר פונת כלל כל הקרבנות: פדי להעלות ה'נפש', מ'חי' למדבר, מ'בהמה' ל'אדם'.

ועל-כן כשאדם חוטא ונמשך אחר תאוות הגוף, צריך להביא קרבן בהמה, שעל-ידי זה חוזר ומכניע בחינת 'בהמה' בחינת 'גוף', ומעלה ה'נפש' לבחינת 'אדם'.

בבחינת (ויקרא א, ב): **"אדם כי יקריב מכם קרבן לה', מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם" - כי על-ידי ה'קרבן' עולה מ'בהמה' ל'אדם'.**

כ.

(לקוטי הלכות, אבדה ומציאה ג, ג - על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א כג, 'צוית צדק')

ה'קרבנות' הם בחינת 'צדקה', כי הם בחינת "רוח נדיבה" (תהלים נא, יד), כי הם נדבת לב, כמו שכלל בפסוק

קרבנות וצדקה, כמו שכתוב (דברים כג, כד): **"מוצא שפתיך תשמר, ועשית כאשר נדרת וכו' אשר דברת בפיו", "זו צדקה" (ראש השנה ו. נדרים ז).**

ועל-ידי זה מבטלין העבודה-זרה' שהוא 'תאות-ממון', שהוא בחינת 'חרון-אף' ו'דינים' - כי 'קרבנות' הם תקון עולם-העשיה, ששם עקר אחיזת ה'עבודה-זרה' וה'דינים', פמובא בפונות (ועיו בדברינו מזה במקום אחר, בהלכות תפלה הלכה ד).

"אם עלה קרבנו" (ויקרא א, ג) - ענין 'קרבן עולה' -

אמר רבי שמעון בן יוחאי: לעולם אין העולה באה, אלא על הרהור הלב. אמר רבי לוי: מקרא מלא הוא (יחזקאל כ, לב): "והעלה על רוחכם, היו לא תהיה". (ויקרא ודף ז, ג)

כא.

(ח"א כח)

"כל" קרבן עולה' הוא בבחינת 'לאה'" (פרי-עץ-חיים, שער עולם העשיה פ"ג).

כב.

(ח"א קח)

הנה ידוע (ויקרא ודף ז, ג): "כי עולה באה על הרהור הלב, כמו שכתוב (יחזקאל כ, לב): 'העולה על רוחכם'" - כי 'משכן הרוח הוא בלב' (מובא בראשונים; ובהאריז"ל) - "ואין השם-יתברך מצרף מחשבה למעשה, בר מהרהורי עפון" (קדושין מ). ו'הרהור עפון'ם שיה אצל כל אדם.

הינו: מה שמתחיל להתפלל בדבקות, או מתבודד עצמו, ובאמצע נופל

ממדרגתו - זהו בחינות ה'הרהורי עבו"ם'. כי כל הנפילות באין מחמת קלקול האמונה.

ובשנת קלקל האמונה, נמצא מחזיר פניו מהשם יתברך, והשם יתברך גם כן מסתיר פניו ממנו - נמצא הוא א'חור בא'חור. וצריך להביא על-זה עולה'.

ובחינת 'עולה' הוא: כשמשבר את רוחו בקרבו, ומתביש וחושב בעצמו: "איך נפלת ונשלת ממשמים לארץ, שהייתי במקום גבוה כזה, ועכשו נפלת ו החזרתי פני מהשם יתברך, ונשארתי א'חור בא'חור!" - ומרחם על-עצמו. כי אין רחמנות גדולה מזו.

וצריך לזה נסירה' כמו שהיה אצל אדם-הראשון, שנבראו דו פרצופין א'חור בא'חור, ואחר-כך ננסר והיה פנים בפנים" (ברכות סא. ערובין יח.). וה'נסירה' הוא בחינת שם 'חת'ך', כמו שכתוב בפונות (שער-הפונות תפלת-השחר א; פרי-עצ-חיים' שער-הזמירות פ"ה; ועין ב'עצ-חיים' שער-הנסירה פ"א - על תהלים קמה, טז): "פותח את ידך", "סופייתבות חת"ך" - הינו: שחונך ומנסר את-עצמו.

והשם 'חת'ך' נעשה: על-ידי שמשבר את לבו - כי אז בודאי מאנח ומוציא רוח ומכניס רוח, והוא תרין רוחין. ושני פעמים 'רוח' גימטריא חת"ך" (הארז"ל שם), וזהו בחינות נסירה, ובא אל בחינות פנים בפנים.

וזהו בחינות עולה. וזהו (תהלים נא, יט): "זבחי אלקים רוח נשברה". "זבחי אלקים", הינו בחינת עולה' - הוא "רוח נשברה" (זהר ויקרא ה.).

נג.

(ח"ב יב)

זה בחינת קרבן עולה, ש'מכפר על הרהור הלב" (ויקרא-רבה ז, ג), כמו שכתוב (יחזקאל כ, לב): "והעולה על רוחכם".

כי יש קלפה' שמעקמת ומסבבת הלב בעקומים וסבובים ובלבולים הרבה, והיא בחינת קלפת נגה', בחינת (תהלים לח, יא): "לבי סחרחר".

וכשאדם נופל לשם, שזה בחינת מקומות-המטנפים, ומבקש וצועק "אי"ה' מקום כבודו" (קדשת פתח, תקוני-זהר הרבה פעמים) - זה בעצמו תקונו, כי חוזר ושב אל ה'כבוד-העליון, שהוא בחינת "אי"ה".

וזהו בחינות עולה, בחינת (בראשית כב, ז): "ואי"ה' השזה לעולה" - ש'בחינת אי"ה', היא בחינות "שזה לעולה", לתקן ולכפר הרהור הלב' ש'בא מ'מקומות-המטנפים' כנ"ל. כי על-ידי בחינות "אי"ה" - נתתקן ו'עולה' משם כנ"ל.

והוא בחינת "בראשית מאמר סתום" (שבת קד. וב'מהרש"א').

וזה בחינות ה'תשובה' - כי זה עקר ה'תשובה': כשאדם מבקש ומחפש אחר כבודו יתברך, ורואה בעצמו שרחוק מ'כבודו יתברך, ומתגעגע ושואל ומצטער "אי"ה מקום כבודו" - זהו בעצמו תשובתו ותקונו כנ"ל.

יתברך מקבל 'תענוג' מישראל מתפלתו,
בביכול נעשה 'נוקבא' לגבי ישראל.

וזהו שפתוב (ויקרא א, ט): "אשה ריח ניחוח
לה" - פי על-ידי ריח הניחוח'
שמקבל השם-יתברך מ'תפלות של ישראל',
נעשה בסוד 'אשה' וכו'.

נח.

(שיחות-ה'ר"ן מ)

הוא דבר רחוק על-פי הקירה: שהאדם
שהוא 'בריה שפלה', יהיה לו פח
לעשות רשם למעלה. או 'בהמה שפלה',
יהיו מקריבין אותה לקרבן, שתעלה לריח-
ניחוח לנחת-רוח לפניו יתברך שאמר ונעשה
רצונו. ואיך שיך רצון אצלו יתברך!?

אבל באמת הראה השם-יתברך להפוך
מדעתם: פי באמת השם-יתברך
השרה שכינתו למטה במשכן ובבית-
המקדש, והבהמה עלתה לריח-ניחוח וכו'.

וזה בחינת (פסחים נ. בבא-בבא י:): "עליונים
למטה ותחתונים למעלה", בחינת
"גלגל החוזר" (שבת קנא.).

נט.

(לקוטי-הלכות, ספה א, ג)

"אשה ריח ניחוח" (ויקרא א, ט) - על-ידי
בחינת "אשה יראת ה'" (משלי לא, ל),
'מלכות-דקדשה', 'שמירת-הברית' - מעלה
"ריח ניחוח, לה"

"וסמך ידו וגו'. ושחט וגו'" (ויקרא א, ד-ה)
- ענין 'סמיכה על הקרבן', ו'שחיטת הקרבן' -

נד.

(ח"א כה, א-ה)

נמצא לעיל בפסוק (ויקרא א, ב): "אדם פי
יקריב מכם קרבן לה".

"אשה ריח ניחוח לה" (ויקרא א, ט; ועוד בכל הפרשה)

נה.

(ח"א טו, ה)

"הקדוש-ברוך-הוא מתאנה לתפלתו
של ישראל" (חולין
ס:), וכשישראל מתפלתו לפניו וממלאין
תאותו, אזי נעשה בביכול בבחינת 'אשה',
שהוא מקבל 'תענוג' מעמנו, כמו שפתוב
(ויקרא א, ט): "אשה ריח ניחוח לה" - על-ידי
ה'ריח ניחוח' שמקבל, נעשה בבחינת 'אשה'.

נו.

(ח"א מא)

על-ידי 'רקודין' - ששונה יין המשמח,
ונמשכין למטה בתוך הרגלין,
הינו שמרקד - בזה מגרש החיצונים משם,
וזאת התלהבות של הרקוד, והוא: "אשה
ריח ניחוח לה" (ויקרא א, ט).

אבל מי שמרקד ב'התלהבות היצר' - זה
נקרא חטא של נדב ואביהוא,
שפתוב בהם (שם י, א): "ויקריבו אש זרה".

נז.

(ח"א עג)

מי שמקבל 'תענוג' מאחר, נקרא 'נוקבא',
רוצה-לומר: לגבה. ונמצא: ב'שהשם-

"וְשַׁחַט אֹתוֹ עַל יַד הַמִּזְבֵּחַ צִפְנָה לְפָנַי ה'"
(ויקרא א, יא)

ל.

(לקוטי־הלכות, העושה שליח לגבות חובו ג, כד - על־פי לקוטי־מוהר"ן ח"א ח, 'ראיתי מנורת זהב')
על־כן נקרא ה'בית־המקדש': "בית חיינו"
(ברכת הפטרה) - כי שם עקר ה'רוח־חיים' של כל העולם.

ועל־כן היה בבית־המקדש עקר הקדשה בצפון, כמו שכתוב (זבחים פ"ה מ"א): "קדשי קדשים שחיטתן בצפון" וכו' - כי שם עקר שלמות כל החסרונות, כי "צפון חסר" (בבא־בבא כה:), ושם צריכין להמשיך ה'רוח־חיים' הצפון בלב, להשלים כל החסרונות התלויים בה'רוח־חיים' הזה, שהוא בחינת "רוח צפונית המנשבת בפנור של דוד" (ברכות ג:).

"וּנְפֹשׁ פִּי תִקְרִיב קָרְבַּן מִנְחָה לָהּ"
(ויקרא ב, א)

לא.

(ספר־המדות, תפלה ב)

המתפלל בבית־הכנסת, פאלו הביא מנחה טהורה'.

לב.

(ברכת־הריח וברכת־הודאה ה, ח)

'קרבן מנחה', הוא בחינת הארת־הרצון, כמו שכתוב (ויקרא ב, א):
"וּנְפֹשׁ פִּי תִקְרִיב קָרְבַּן מִנְחָה", וכמו שפרש רש"י: "לא נאמר 'נפש' אלא במנחה. מי דרבו להקריב מנחה, עני. מעלה אני עליו פאלו הקריב נפשו". נפש זה בחינת רצון ו'השתוקקות' חזק במסירת־נפש.

כי כל הקרבנות של בהמות ועופות שסומכין עליהם ושוחטין אותם וכו' - זה בחינת זביחת היצר' פמובא (זהר ויקרא ט: זהר בהר קי. תקוני־זהר סב: קלט:).

אבל ה'מנחה' - אין בה 'שחיטה', והיא בחינת 'קרבן עני'. "אין עני אלא מן הדעת" (גדרים מא:).

הינו: מי שהוא 'עני במעשים טובים', ואין בו 'דעת' לזבח את יצרו לגמרי, ואף־על־פי־כן הוא רוצה להקריב קרבן לה' - נתנה לו התורה עצה: שיקריב את 'נפשו', הינו רצונו, שזהו בחינת 'קרבן מנחה' שנאמר בה "נפש" - שהוא 'קרבן עני' שאין בה שום 'שחיטה'.

ואף־על־פי־כן היא יקרה מאד בעיני השם־יתברך, מאחר שרצונו חזק כל־כך להשם־יתברך, עד שגם הוא בענייתו הגדולה, אינו מונע עצמו מלהקריב קרבן לה', דהינו בחינת 'קרבן מנחה', שהוא בחינת 'נפש' בחינת רצון'.

לג.

(לקוטי־הלכות, תפלת־המנחה ה, ד - על־פי לקוטי־מוהר"ן ח"ב עא, 'חבלים נפלו לי בנעמים')
עקר התקון: שתהיה ה'צדקה' בבחינת 'קרבן מנחה', שהוא 'קרבן עני', ש'מקריב הקרבן בכל נפשו'.

כמו שפרש רש"י על פסוק (ויקרא ב, א): "וּנְפֹשׁ פִּי תִקְרִיב קָרְבַּן מִנְחָה": "שבכל הקרבנות לא נאמר 'נפש' כי אם ב'מנחה' וכו'. כי מי דרבו להקריב מנחה? - עני, מעלה אני עליו פאלו הקריב נפשו".

כי באמת: מה שלפעמים מתגבר חס־ושלום 'קלקול החובלים' כל־כך, עד

שפוגמים גם את ה'נעימים', כשנופלים בהם להתתקן על-ידי 'כלי של הצדקה' - פליזה נתהוה על-ידי שגם ה'כלי של הצדקה' אינו בשלמות, שעל-ידי-זה אין מקבלין 'אור הנעם' בשלמות, שעל-ידי-זה קשה לתקן את ה'חובלים', עד שלפעמים יכולים חס-ושלום ה'חובלים', לפגם גם את ה'נעימים'.

וכליזה מחמת שאין מקימין מצות הצדקה פראוי. כי מעלת מצות צדקה היא בלי שעור, וכל התורה וכל תקון כל העולמות תלוי בזה. כי הכל נברא בשביל 'כבודו', וכל 'כבודו' נתגלה על-ידי הצדקה, שעל-ידיה נמשך נעם העליון וכו'. ועל-כן "שקולה מצות צדקה בכל התורה כלה" (בבא-בבא ט).

אבל צריכין להרבות בצדקה מאד, ולבקש מאד מהשם-יתברך: "שיזכה לקים מצות הצדקה פראוי, שיתן בלב שלם למען שמו יתברך באמת, ושיזמין לו השם-יתברך עניים הגונים לזכות בהם!"

וכמו שאמר רז"ל (ספח מט): "שמה תאמר כל הבא לקפץ ולתן צדקה קופץ? - תלמוד-לומר (תהלים לו, ח): 'מה יקר חסדך אלהים' וכו'.

כי עקר תקון הצדקה: שיתגדל 'כבודו יתברך' על-ידי-זה, שזה תקון וקיום כל הבריאה. על-כן צריך לכוון בצדקה, בשביל 'כבוד השם-יתברך', לא בשביל 'כבוד עצמו' חס-ושלום.

על-כן צריכין להשתדל: לתן צדקה לעניים הגונים באמת, העוסקים לגדל 'כבודו יתברך'. לא שיתן צדקה רק בשביל 'כבוד עצמו'.

כמצוי בכמה אנשים בעוונותינו-הרבים: שאין נותנים פראם למי שיש לו ממשלה וכבוד גדול, הם מרחיין לתן לו - כדי שלא יהיה להם 'פחיתת כבוד' בשלא יתנו לאיש בזה. ועל 'עניים-הגונים' העוסקים בתורה בפשיטות באמת - אינם משגיחים בכלל, ומעלימין עיניהם מהם.

נמצא: שהצדקה שנותנין, היא בשביל 'כבוד עצמם'.

ואף-על-פי שבודאי שגם בזאת הצדקה יש 'נקדות-טובות' - אבל קשה לתקן ה'חובלים' על-ידי 'צדקה כזאת', מאחר שהצדקה בעצמה אינה בשלמות בשביל 'כבוד השם-יתברך' לבד, שעל-ידי-זה עקר התקון כנ"ל.

ועל-כן עקר 'תקון הצדקה': שתהיה בבחינת 'מנחה', שהיא 'קרוב עני', שפונתו בקרבנו רק 'לשמים' לבד, מחמת שנתנתו מעטת.

וכמו שאמר רז"ל (מנחות קי): "נאמר בקרבן בהמה ריח ניחוח, ונאמר וכו' [בעוף ריח ניחוח], ונאמר בפנחה ריח ניחוח' - ללמדך: שאחד המרבה ואחד הממעט, ובלבד שיכוון לבו לשמים".

כי ה'עני' מכוון בודאי בנתנתו, לשמים לבד - מאחר שנתנתו מעטת, ואין מגיע לו 'כבוד' על-ידי נתנתו.

כמו-כן ה'עשיר': אף-על-פי שנותן הרבה - חלילה לו להתגאות בנתנתו הצדקה ולהתכוון ל'כבודו' רק שכל מה שיתן 'צדקה', אף-על-פי שיתן ל'צדקה', הון הרבה, יהיה בעיניו כ'עני'.

כי באמת: נגדו יתברך הכל עניינים, כמו שאמרו רז"ל (ויקרא רבה כז, ב - על איוב מא, א): "מי הקדימני ואשלם" - כי הכל ממנו יתברך, כמו שכתוב (דברי הימים א כט, יד): "כי ממך הכל ומידך נתנו לך".

ויצדקה בזאת: יקרה מאד - כי מחזיק את עצמו לעני, ואין מתבונן בשביל 'כבוד עצמו' כלל, רק בשביל 'כבוד השם יתברך' לבד. וזה בחינת 'מנחה', שהיא 'קרוב עני', שפונתו 'לשמים'.

וזהו בחינת 'שלמות הצדקה': בחינת (מלאכי ג, א): "מגישי מנחה בצדקה" - שעל ידי זה מקבלין בשלמות 'אור הנעים', עד שיכולים לתקן גם את ה'חובלים', וכו'.
לד.

(לקוטי הלכות, תפלת המנחה ז, מ-מב-מד)
עקר 'תקון התשובה': הוא בבחינת 'קרוב מנחה', שהוא "קרוב עני ודל בדלי דלות" (הוריות טז).

דהינו: שיבטל גאותו לגמרי, וידע שפלותו באמת, וכל ידיעת והרגשת שפלותו וקטנותו וקלקולו ופגמיו המרבים מאד - לא יהיו לרעה, רק לטובה.

שלא יתרחק חסו שלום יוהר, על ידי שיביר שפלותו וקלקולו - רק יבטח בחסדי השם ורבויה רחמיו העצומים מאד, שיש תקנה גם אליו.

שיכולין לזכות להתקרב להשם יתברך מכל מקום שהוא, על ידי בחינת 'קרוב עני', שהיא 'מנחה'.

שהוא: אף על פי שאין החוטא יכול להביא פך ואיל וכבש, ואפלו עופות תורים ובני יונה אין ידו משגת

להביאם - אף על פי כן מצא לו השם יתברך תקנה ברחמיו המרבים: שיביא על כל פנים "עשירית האיפה" קמח (ויקרא ה, יא).

ובזה גלה לנו ורמז לנו: שרחמיו לא כלים לעולם - שאפלו אם אין האדם יכול לשוב בתשובה פראוי לפי מעשיו, כמו 'בעלי תשובה הקדמונים', שהיו מתענים ומסגפים עצמן הרבה מאד, בידוע.

אף על פי כן: חליכה חליכה למנע חסו ושלוש מחמת זה מ'תשובה' - כי גם 'נקדה טובה אחת' של בחינת 'תשובה', יקר מאד בעיני השם יתברך.

דהינו: כשהאדם מצמצם האור המאיר בלב, "ואינו הולך בגדולות ונפלאות ממנו" (על פי תהלים קלא, א), וממשיך האור על עצמו בהדרגה ובמדה, והעקר כששומר מחשבתו ומנתק מחשבתו מרע לטוב וכו' - אף על פי שתשובתו בקטנות גדול - הוא יקר מאד בעיני השם יתברך, כי היא בחינת 'קרוב עני ודל' שהיא בחינת "עשירית האיפה", שיקר מאד בעיני השם יתברך.

כמו שהפליגו רבותינו ז"ל: כפה וכמה יקר בעיני השם יתברך 'קרוב מנחת עני', כמו שאמרו (מנחות קד): על פסוק (ויקרא ב, א): "ונפש כי תקריב קרבן מנחה וכו'. וכן במדרש (תנחומא ויקרא ה): ש'מפליג מאד בעצם מעלת יקרת קרבן מנחת עני אצל השם יתברך'.

כי עקר ה'קרוב' עתה, הוא 'תפלה', שזה עקר ה'תשובה', בחינת (הושע יד, ג): "קחו עמכם דברים ושובו אל ה'", וכמו שאמרו

רז"ל (שמות-רבה לח, ד): "איני מבקש מכם אלא דברים".

ועקר חשיבות התפלה והדבורים אצל השם-יתברך - הם התפלה והדבורים של העני והדל, כמו שהאריכו רבותינו ז"ל בזה הרבה.

כמו שאיתא בזה-ההקדוש (וישלח קסח): על פסוק (תהלים קב, א): "תפלה לעני כי יעטף ולפני ה' ישפך שיחו" - "כמה וכמה יקר אצל השם-יתברך תפלת העני" - אפלו העני המתפלל על 'צרכיו הגשמיים', על 'חסרון פרנסתו'.

מכל-שפן וכל-שפן: כשהאדם מרגיש עניותו ושפלותו במעשיו, שהוא עני ודל מן הדעת, שזהו עקר העניות, כמו שאמרו רז"ל (נדרים מא): "אין עני אלא בדעת".

דהינו: בשיש לו מעשים-רעים, שזהו עניות הדעת, כי "אין אדם עובר עברה, אלא אם-כן נכנס בו רוח-שטות" (סוטה ג).

מכל-שפן בשנופלים עליו שני מיני העניות: א) שהוא עני מן הדעת מרובי קלקוליו העצומים. ב) וגם הוא עני ומחסר פרנסה מאד, והעניות והחסרון פרנסתו מבלבל אותו מאד.

וכשמשכיל על דרכיו, ומטה לבו להפרושים והרמזים שהשם-יתברך קורא אותו בכל יום, ורואה שאין לו שום תקוה, כי מימין ומשמאל אין סומך, מעשיו מקלקלים מאד, ופרנסתו דחוקה, ואשתו ובניו צועקים: 'לחם ופרנסה ומלבושים' ושארי הצטרכות ההכרחיות.

וכשהוא מתגבר מכל-זה, ושופך שיחו לפני השם-יתברך, מתוך עצם עניותו ודחקו, בבחינת: "תפלה לעני כי יעטף, ולפני ה' ישפך שיחו" - שזהו בחינת 'קרבו עני', בחינת "עשירית האיפה שבאה בדלי-דלות" - זה יקר מאד מאד אצל השם-יתברך כנ"ל.

כמו שכתוב (תהלים כב, כח): "כי לא בזה ולא שקץ ענות עני, ולא הסתיר פניו מפניו, ובשונו אליו שמע" - מפלל: שראוי לבזותו ולשקצו, ולהסתיר פניו מפניו. אך רבים רחמיו מאד מאד, ואינו מבזהו, ואינו משקצו וכו'.

וכמו שכתוב (ישעיה נז, טז): "אשכון את דפא", וכתוב (תהלים צ, ג): "תשב אנוש עד דפא" - "עד דכדוכה של נפש" (ירושלמי חגיגה פ"ב ה"א; רות-רבה ו, ד; קהלת-רבה ז, טז).

וזה שכתב במדרש-רבה (ויקרא-רבה ג, ג; בראשית-רבה מד, יד): "כל הקרבנות גלה הקדוש-ברוך-הוא לאברהם אבינו עליו-השלוש, חוץ מעשירית האיפה".

כי זה הסוד של 'קרבו מנחה' שהיא "עשירית האיפה", שהיא "קרבו עני ודל בדלי דלות" וכו' - זה אי-אפשר להשיג, מחמת שהגאלה האחרונה תלויה בזה.

כי בזה תלוי עקר תקוון התשובה: לבלי ליאש עצמו אפלו בדלי דלי דלות וכו' בכל הבחינות כנ"ל - אף-על-פי-כן יתגבר עצמו במה שיוכל, שהיא בחינת "עשירית האיפה" שהיא 'קרבו עני'. דהינו: שתשובתו היא בקטנות עצום מאד.

וּכְמוֹ שֶׁרְבוּתֵינוּ ז"ל לְמַדּוֹ מִזֶּה: שְׁגָם מַעַט הָעֲבוּדָה וְהַתְּפִלָּה שֶׁל הַקְּטָנִים וְהַנְּמוּכִים בְּחִינַת עֲנִיִּים וְדָלִים, יָקָר אֲצֵל הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ. כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ (מְנַחוֹת קי.): "נֶאֱמַר בְּקֶרְבָן בְּהִמָּה רֵיחַ נִיחּוּחַ, וְנֶאֱמַר בְּעוֹף וְכוּ', וְנֶאֱמַר בַּמִּנְחָה רֵיחַ נִיחּוּחַ - לְלִמְדָךְ: שֶׁאֶחָד הַמִּרְבֵּה וְאֶחָד הַמִּמְעִיט" וְכוּ' [ויבלבד שִׁיכוּן לְבוֹ לְשָׁמַיִם].

וְעַל־כֵּן זֶה הַסּוּד לֹא נִתְגַּלָּה אֶפְלוּ לְאַבְרָהָם אָבִינוּ עֲלוֹי־הַשָּׁלוֹם - כִּי אִי־אֶפְשֶׁר לְגַלוֹת זֶה הַסּוּד, רַק כָּל אֶחָד צָרִיךְ לְהִבִּין מִדַּעְתּוֹ: כִּי רַחֲמָיו לֹא כָּלִים, כִּי אֶפְשֶׁר גָּלוּ לָנוּ הַצְּדִיקִים בְּדוֹרוֹת אֱלֹהֵי שָׁמַיִם בְּחִינַת 'הַתְּנוּצָצוֹת־מְשִׁיחַ'.

כִּי עָקַר זֶה הָעֲנָיִן, לְגַלוֹת וְלַהוֹדִיעַ עֲצָם הַחֶסֶד הַזֶּה: "שִׁיכוּלִין לְהַתְּתַקֵּן אֶפְלוּ עַל־יָדַי בְּחִינַת 'עֲשִׂירֵית הָאֵיפָה'" - זֶה מִתְגַּלָּה רַק בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, עַל־יָדַי הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים שֶׁמִּמְשִׁיכִין 'הַתְּנוּצָצוֹת־מְשִׁיחַ', שֶׁהוּא בְּחִינַת דָּוִד שֶׁעָשָׂה עֲצָמוֹ תָּמִיד עָנִי וְאֶבְיוֹן וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים מ, יח): "וְאֲנִי עָנִי וְאֶבְיוֹן" וְכוּ'.

כִּי 'מְשִׁיחַ' הוּא בְּחִינַת (זְכַרְיָה ט, ט): "עָנִי וְרוּכָב עַל הַחֲמֹר"; וְכוּ' כְּתִיב (צְפַנְיָה ג, יב): "וְיָחֹס בּוֹ עִם עָנִי וְדָל"; וְכְתִיב (תְּהִלִּים עב, יג): "יָחֹס עַל דָּל וְאֶבְיוֹן וְנַפְשׁוֹת אֶבְיוֹנִים יוֹשִׁיעַ"; "וְבוֹ יָחֹס עָנִי עַמִּי" (ישַׁעְיָה יד, לב); וְכְתִיב (תְּהִלִּים יח, כח): "כִּי אֶתָּה עִם עָנִי תוֹשִׁיעַ" וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן בְּאֵמַת יֵשׁ דַּעָה בַּמִּדְרָשׁ (שָׁם): "שְׁגָם לְאַבְרָהָם אָבִינוּ נִתְגַּלָּה סוּד עֲשִׂירֵית הָאֵיפָה", "רַק שֶׁהָיָה בְּרַמְזוֹ" - כְּמוֹ שֶׁמּוּבָא שָׁם בַּמִּפְרָשִׁים.

כִּי בְּאֵמַת אִי־אֶפְשֶׁר לְגַלוֹת זֶה הַסּוּד, כִּי־אִם בְּרַמְזוֹ - שִׁיבִין הָאָדָם בְּעֲצָמוֹ: עַד הֵיכָן צָרִיךְ לְהַתְּחַזֵּק! - כִּי אִי־אֶפְשֶׁר בְּשׁוּם־אֶפְסָן לְגַלוֹת לוֹ בְּפִרוּשׁ, כִּי אִם־כֵּן תִּתְבַּטֵּל הַבְּחִירָה, כִּי בְּהִכָּרַח שִׁישָׂאָר לוֹ בְּחִירָה.

וְעַיִן מַה שֶׁאֵיחָא שָׁם בַּמִּדְרָשׁ וַיִּקְרָא הַנֶּ"ל (וַיִּקְרָא־רַבָּה ג, ג): שֶׁאָמַר רַב זְעִירָא עַל פְּסוּק (ישַׁעְיָה נה, ז): "וְאֵל אֱלֹהֵינוּ כִּי יִרְבֶּה לְסִלּוּחַ" - 'אֵף הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא וְתָר לָנוּ סְלִיחָה אַחַת מְשָׁלוּ, וְאִיזוֹ? זוֹ עֲשִׂירֵית הָאֵיפָה".

וְהַפְּרוּשׁ אֵינוֹ מוּבָן לְכַאוּרָה? - אֵף הַכּוּנָה הוּא: שֶׁזֶה הַחֶסֶד שֶׁסּוּלַח עַל־יָדַי "עֲשִׂירֵית הָאֵיפָה", הוּא יִתְבָּרֵךְ מוֹתֵר מְשָׁלוּ.

כִּי לֹא גָּלָה זֹאת לְאַבְרָהָם אָבִינוּ שִׁיבִין לְרַחֵם וְלְסַלַּח כְּלִיפָה, כִּי לֹא גָּלָה רַק הַחֶסֶד וְהַרְחָמִים שֶׁמִּרַחֵם עַל־יָדַי בְּחִינַת שְׂאֵרֵי הַקְּרִבְנוֹת הַגְּדוֹלִים שֶׁמִּרְמְזִים בְּ"עֵגְלָה מְשֻׁלָּשֶׁת וְתוֹר וְגוֹזֵל" (בְּרֵאשִׁית טו, ט), שֶׁהֵם בְּחִינַת 'פְּרִים' וְכוּ' כְּמִבְּאֵר בַּמִּדְרָשׁ (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה מד, יד).

אֲבָל סוּד רַבּוּי הַסְּלִיחָה שֶׁל בְּחִינַת "עֲשִׂירֵית הָאֵיפָה" - זֶה לֹא גָּלָה אֶפְלוּ לְאַבְרָהָם אָבִינוּ. וְאֶפְלוּ לְמֵאן־דְּאָמַר שֶׁגָּלָה לוֹ, הִיָּה רַק בְּרַמְזוֹ. רַק הוּא יִתְבָּרֵךְ מוֹתֵר סְלִיחָה אַחַת מְשָׁלוּ, בְּחִינַת "וְאֵל אֱלֹהֵינוּ כִּי יִרְבֶּה לְסִלּוּחַ".

וְזֶה הַדְּבָר אִי־אֶפְשֶׁר לְגַלוֹת בְּפִרוּשׁ עַד הֵיכָן רַחֲמָיו וְרַבּוּי סְלִיחָתוֹ מִגִּיעַ, רַק כָּל אֶחָד צָרִיךְ לְהִבִּין מִעֲצָמוֹ: שִׁיחּוּס עַל עֲצָמוֹ תָּמִיד, וְאֵל יִתְיַאֵשׁ עֲצָמוֹ מִן הַרְחָמִים - שֶׁכְּלִיפָה סוּד "קֶרְבָן מִנְחָה, עֲשִׂירֵית הָאֵיפָה".

וַעֲיִן גַּם בַּמְדַּרְש־רַבָּה (וַיִּקְרָא יִרְבָּה ית, ד):
שֶׁמֶפְלִיג שָׁם גַּם כֵּן בְּמַעֲלַת קָרְבַּן
מִנְחָה, וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: "וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שְׂכַל
הַקָּרְבָּנוֹת אֵינָם בָּאִים חֲצִיָּם, וְזוֹ בָּאָה חֲצִיָּה,
מִחֲצִיתָהּ בִּבְקָר וּמִחֲצִיתָהּ בְּעֶרְב. וְלֹא עוֹד,
אֲלֵא כָּל מִי שֶׁמִּקְרִיב אוֹתָהּ, מַעֲלָה עָלָיו
הַפְּתוּב בְּאֵלוֹ הוּא מִקְרִיב מִסוּף הָעוֹלָם וְעַד
סוּפוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר (מִלְאָכִי א, יא): 'כִּי מִמְזַרְח שְׁמֶשׁ
עַד מְבוֹאוֹ וְכוּ', וְסִיפָא דִקְרָא: 'וּמִנְחָה
טְהוֹרָה". עֵינ־שָׁם.

הֵינּוּ: כִּי בַחֲנִינֵת 'קָרְבַּן מִנְחָה', שֶׁהוּא 'קָרְבַּן
עָנִי, שֶׁהִיא עֹקֵר הַתְּשׁוּבָה' בִּנְ"ל -
הוּא נוֹקֵב וַיּוֹרֵד עַד הַתְּהוֹם, וּמַגִּיעַ מִסוּף
הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, "מִמְזַרְח שְׁמֶשׁ עַד
מְבוֹאוֹ".

כִּי כָּל אָדָם שֶׁבָּעוֹלָם, בְּכָל דְּרָגָא וּבְכָל
מְקוֹם שֶׁהוּא, אֲפֵלוֹ הִרְחוּקִים מְאֹד מְאֹד -
גַּם לְשָׁם מַגִּיעַ הַתְּקוּן וְהַעֲצָה הַנְּ"ל שֶׁל
בַּחֲנִינֵת 'קָרְבַּן עָנִי, שֶׁהוּא בַּחֲנִינֵת "אֶחָד
הַמְרַבָּה וְאֶחָד הַמְמַעִיט" וְכוּ'.

שְׁבִאיִזָּה בַּחֲנִינֵת הַתְּעוֹרְרוֹת כָּל שֶׁהוּא,
בְּכָל נִקְדָּה וְנִקְדָּה טוֹבָה, יְכוּלִין
לְשׁוּב לְהַשְׁמִיט־יִתְבַּרְךָ. רַק שֶׁיִּבְטַל גְּאוֹתוֹ,
וַיִּרְגֵּשׁ שְׁפִלוּתוֹ בְּאֵמֶת, וַיִּרְגֵּיל עֲצָמוֹ
לְהַתְּפַלֵּל וּלְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ וְכוּ'.
וְזֶה יָקָר מְאֹד בְּעֵינֵי הַשְׁמִיט־יִתְבַּרְךָ.

וְעַל־יְדֵי־זֶה יִזְכֶּה לְשׁוּב וּלְהַתְּקַרֵּב אֵלָיו
יִתְבַּרְךָ, בַּחֲנִינֵת (ישעיה נה, ז):
"וְאֵל אֱלֹהֵינוּ כִּי יִרְבֶּה לְסִלּוּחַ", וְכַנְ"ל.

וְזֶה מְרַמֵּז בְּמָה שֶׁאֲמָרוּ בַּמְדַּרְשׁ הַנְּ"ל:
"וְלֹא עוֹד: אֲלֵא שְׂכַל הַקָּרְבָּנוֹת אֵינָם
בָּאִים חֲצִיָּם, וְזֶהוּ בָּאָה חֲצִיָּה" - הֵינּוּ: שֶׁאֲפֵלוֹ
גַּם 'מַעֲט הַתְּפִלָּה הָעָנִיָּה וְהַדְּלָה', בַּחֲנִינֵת
"מִנְחַת עָנִי עֲשִׂירֵית הָאִיפָה, שֶׁבָּאָה בְּדִלֵי

דְּלוֹת" וְכוּ' - אֵינָה בָּאָה בְּשִׁלְמוֹת, כִּי אִם
בְּבַחֲנִינֵת 'חֲצִיָּה' וְכוּ', כִּי מְעַרְבֵת בְּמַחְשְׁבוֹת
מְקַלְקְלוֹת הִרְבָּה וְכוּ', שֶׁבּוֹדָאֵי אֵינָה רְאוּיָה
לְעֵלוֹת.

אֶחָד־עַל־פִּי־כֹן: זֶהוּ הַמַּעֲלָה שֶׁל בַּחֲנִינֵת
"תְּפִלָּה לְעָנִי" הַנְּ"ל,
"שֶׁהִיא בָּאָה חֲצִיָּה" - כִּי אֵיךְ שֶׁהִיא, הַקְּדוּשָׁה־
בְּרוּךְ־הוּא מְרַחֵם וּמְקַבֵּלָהּ, מֵאַחַר שֶׁמְרַגְּשֵׁי
עֲנִיּוֹתוֹ, וּמִתְגַּבֵּר לְהַתְּפַלֵּל וּלְשׁוּחַ אֵיךְ שֶׁיְכוּל,
מִתּוֹךְ מְרִירוֹת־דְּמִרִירוֹת עֲנִיּוֹתוֹ וְדְלוּתוֹ וְכוּ',
וְכַנְ"ל.

וְזֶה שְׁמָסִים שָׁם: "וְלֹא עוֹד, אֲלֵא כָּל מִי
שֶׁמִּקְרִיב אוֹתָהּ, מַעֲלָה עָלָיו הַפְּתוּב:
כְּאֵלוֹ הוּא מִקְרִיב מִסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ".

כִּי בְּכָל זֶה גָּלוּ לָנוּ חֲזוֹ"ל: שֶׁדִּיקָא תְּפִלָּה
וְשִׁיחָה עָנִיָּה וְדָלָה כְּזֹאת, מַגַּעַת עַד אֵין
קֶץ, מִסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ וְכוּ' - מֵאַחַר
שֶׁמִּתְחַזֵּק מְגַרְיֵעוֹת וְעֲנִיּוֹת־הַדַּעַת כְּזֶה,
לְצַעֵק וּלְהַתְּחַנֵּן עַדִּין לְפָנֵי הַשְׁמִיט־יִתְבַּרְךָ, כִּי
זֶה יָקָר מְאֹד אֲצֵל הַשְׁמִיט־יִתְבַּרְךָ.

וְהוּא סוּד שְׁאִי־אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג, עַד הֵיכֵן
רַחֲמָיו מַגִּיעִים, כָּל־זְמַן שֶׁאֵינּוּ
מִתְיָאֵשׁ עֲצָמוֹ מִהַצְּעָקָה וְתְּפִלָּה.

"סִלַּת בְּלוּלָה בְּשִׁמּוֹן" (וַיִּקְרָא ב, ה)

לה.

(ח"א מט, ז)

**"וְעֲשִׂירֵית הָאִיפָה סִלַּת לְמִנְחָה בְּלוּלָה
בְּשִׁמּוֹן" (בַּמִּדְבָּר כח, ה).** צָרִיךְ
לְחַבֵּר שְׁנֵי בְּתִים לְהִיּוֹת אֶחָד.
"בֵּיתָא עֲלָאָה" - נִקְרָא "סִלַּת לְמִנְחָה".

"מְנַחָה" - זֶה בְּחִינַת 'דִּינִים', בְּחִינַת (בְּרֻכּוֹת כו:): "יִצְחָק תִּקַּן תְּפִלַּת מְנַחָה".

"סֵלֶת" - לְשׁוֹן (תְּהִלִּים קיט, קיח): 'סֵלִית כָּל שׁוֹגִים מִחֻקֶּיךָ' - ש"בֵּיתָא עֲלָאָה" מְמַתִּיק וּמְשַׁבֵּר ה'דִּינִים'.

וַצְרִיךְ שְׂיִבְלַל "בֵּיתָא עֲלָאָה", עִם "בֵּיתָא תְּתַאָּה" הַנִּקְרָא 'שְׁמֵן', בְּחִינַת 'מְלָכוֹת דְּדוּד', כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב (שָׁם מַה, ח): 'עַל כֵּן מְשַׁחֵךְ אֱלֻקִּים אֱלֻקֵיךְ שְׁמֵן שְׁשׁוֹן'.

"וְלֹא תִשְׁבִּית מְלַח בְּרִית אֱלֻקֵיךְ"
מֵעַל מְנַחְתֶּךָ" (וַיִּקְרָא ב, יג)

לו.

(ח"א ד, בַּסּוּף)

עַל-יְדֵי קִרְבָּתוֹ לְהַצְדִּיק שֶׁהוּא "בְּרִית מְלַח עוֹלָם" (בַּמִּדְבָּר יח, יט) - פּוֹלֵט ה'דְּמִים הֶרְעִים, ה'עֲצָבוֹת' וְה'תְּאֻזוֹת', הַבָּאִים מ'דְּמִים עֲכוּרִים'.

לז.

(ח"א כג, ב-ג)

וְדַע: שְׁעַל-יְדֵי 'תִּקּוּן בְּרִית-קִדְשִׁי, נִצּוֹל מ'פְּנִיִם דְּסִטְרָא-אַחֲרָא'. עַל-יְדֵי דָם בְּרִית, נִתְתַּקַּן דָּם נְדִיָּה, 'תְּאֻזוֹת-מְמוּן'.

כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב (זְכַרְיָה ט, יא): "גַּם בְּדָם בְּרִיתֶךָ" - עַל-יְדֵי בְּרִית.

"שְׂלַחְתִּי אֲסִירֶיךָ מִבּוֹר" (שָׁם) - "בּוֹר דָּא טָחוּל" (תַּקּוּנֵי-זֶהר פּה.), 'מְרַה-שְׁחוּרָה', 'בְּעֲצָבוֹן תֹּאכְלֶנָּה" (בְּרֵאשִׁית ג, יז).

כִּי 'בְּרִית' הוּא בְּחִינַת 'מְלַח', הַמְמַתִּיק מְרִירוֹת וְעֲצָבוֹן הַפְּרִנְסָה, כְּמוֹבָא בְּזֶהר (וַיְחִי רמא:): "אֲלֻמְלָא מְלַחָא, לָא הוּי עֲלָמָא

יִכְלִי לְמַסְבֵּל מְרִירוֹתָא". וְזֶהוּ (בַּמִּדְבָּר יח, יט): "בְּרִית מְלַח עוֹלָם הוּא".

וְזֶהוּ (וַיִּקְרָא ב, יג): "אֵל תִּשְׁבִּית מְלַח בְּרִית אֱלֻקֵיךָ" - כִּי עַל-יְדֵי-זֶה נִתְקַשֵּׁר ב'אַלְקוֹת', וְנִתְפָּרֵשׁ מ'עֲבוֹדַת-אֱלִילִים' וְכוּ'.

וְזֶה (כְּתוּבָת סו:): "מְלַח מְמוּן חָסֵר" - כִּי עַל-יְדֵי 'מְלַח', נִתְמַעַט אֲצִלוֹ 'תְּאֻזוֹת-מְמוּן'.

וְזֶהוּ (דְּבָרִים לג, כז): "וַיִּגְרַשׁ מִפְּנֵיךְ אוֹיֵב" - 'מִפְּנֵיךְ-דְּקִדְשָׁה'.

"וַיֹּאמֶר הַשָּׁמַד" (שָׁם) - הֵינּוּ 'תְּאֻזוֹת-מְמוּן'.

כִּי כָּל יִשְׂרָאֵל נִקְרָאִים צְדִיקִים עַל-שֵׁם ה'בְּרִית'. וּבְשִׁבְלִי-זֶה: כְּשִׁמְגַרְשׁ 'מִפְּנֵיהֶם-דְּקִדְשָׁה' אֶת ה'אוֹיֵב' - הוּא מִפִּיל אוֹתָם ה'אוֹיֵבִים', ב'פְּנִיִם דְּסִטְרָא-אַחֲרָא', הֵינּוּ: "הַשָּׁמַד".

נִמְצָא: כָּל צְדִיק וְצְדִיק, כְּשֶׁהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רּוֹצֵה לְגַרְשׁ אוֹיְבֵיו שֶׁל צְדִיק, הוּא מִפִּיל אֶת ה'אוֹיֵב ב'תְּאֻזוֹת-מְמוּן'.

כִּי "צְדִיק הוּא בְּרִית עוֹלָם" (תַּקּוּנֵי-זֶהר פּה.). וְזֶה ה'אוֹיֵב שֶׁל צְדִיק' שְׁחוּלֵק עַל 'צְדִיק', אֵין לוֹ 'מְלַח' לְהַמְתִּיק מְרִירוֹתוֹ, כִּי "מְלַח מְמוּן חָסֵר", כִּי עַקֵּר 'תְּאֻזוֹת-מְמוּן' שֶׁנִּתְמַעַט, אֵינּוּ אֵלָּא עַל-יְדֵי 'בְּרִית'.

וְעַל-כֵּן לְהַפֵּךְ ב'פְּרִנְסָה דְּקִדְשָׁה, כְּתִיב (מִשְׁלֵי יח, כב): "מָצָא אִשָּׁה מָצָא טוֹב". 'טוֹב' בְּחִינַת 'צְדִיק', בְּחִינַת "בְּרִית מְלַח", שֶׁהוּא מְמַתִּיק 'מְרִירוֹתָא', הֵינּוּ: 'תְּאֻזוֹת וְעֲצָבוֹן הַפְּרִנְסָה'.

[לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, נְטִילַת-יָדַיִם לְסַעֲדָה ו, סא: וְזֶה שֶׁהַזֶּהִירוֹ רַצ"ל (בְּרֻכּוֹת מ:): "לְהַבִּיא מְלַח עַל הַשְּׁלֶחֶן, וְלִטְבֵּל פְּרוּסַת הַמּוֹצֵיא בְּמִלַּח" - כִּי כְּבָר מְבֹאָר: שֶׁהָאֲכִילָה בְּקִדְשָׁה, הִיא בְּחִינַת ה'תְּקַשְׁרוֹת וְכִלְכִּיּוֹת הַעוֹלָמוֹת

עֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת אֲנוּחַ וְנִפְשׁוֹ. וְעַל־כֵּן "צְרִיכִין לְזַהֵר לְהִבְיֵא מְלַח אֶל הַסַּעֲדָה" - כִּי עֵקֶר הַיְהוּתִקְשָׁרוֹת וְהַכְּלָיוֹת, הוּא עַל־יְדֵי בְּחִינַת מְלַח, שֶׁהוּא בְּחִינַת (בַּמִּדְבָּר יח, יט): "בְּרִית מְלַח", בְּחִינַת קִדְשֵׁי־הַבְּרִית, כַּמּוּבָן בְּסִימָן כג עַל מֵאֵמֶר רַז"ל (כְּתוּבֹת סו:): "מְלַח מְמוֹן חֹסֵר", עֵין שָׁם - שִׁזָּה עֵקֶר קִדְשֵׁי הַצְּדִיק, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה מְקַשֵּׁר כָּל הָעוֹלָמוֹת עֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים יַחַד.

וְעַל־כֵּן "צְרִיכִין לְהִבְיֵא מְלַח עַל כָּל הַקְּרֻבָּנוֹת", כַּמּוּ שִׁפְתוֹב (וַיִּקְרָא ב, יג): "וְלֹא תִשָּׁבֵית מְלַח בְּרִית אֲלֵהֶיךָ וְכוּ' עַל כָּל קְרֻבְנֶיךָ תִּקְרִיב מְלַח" - כִּי כָּבֵד מְבֹאֵר: שֶׁעַל־יְדֵי הַקְּרֻבָּנוֹת נִכְלָלוּ וְנִקְשְׁרִין הָעוֹלָמוֹת־עֲלִיּוֹנִים לְמַטָּה, וְתַחְתּוֹנִים לְמַעְלָה וְכוּ'. וְעַל־כֵּן מְכַרְחִין לְהַקְרִיב מְלַח עַל כָּל הַקְּרֻבָּנוֹת - כִּי עֵקֶר הַכְּלָיוֹת, עַל־יְדֵי "בְּרִית מְלַח עוֹלָם", כַּנִּזְכָּר. (עֵינֵשׁ עוֹד).

"כָּל חֶלֶב לֵה" (וַיִּקְרָא ג, טז) - "וְאֵת הַחֶלֶב אֲשֶׁר עָלִיָּהּ אֲשֶׁר עַל הַבְּסָלִים" (וַיִּקְרָא ג, דִּי־טו; ד, ט)

לח.

(לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, חֶלֶב־וָדָם ג, אֲגִיד - עַל־פִּי לְקוּטֵי־ מוֹהַר"ן ח"א יז, וַיְהִי הֵם מְרִיקִים שְׂמִיחָם)

עֵקֶר בְּחִינַת ה'טוֹב, הוּא בְּבַחֲבִינַת "כְּלִיּוֹת יוֹעֲצוֹת" (בְּרֻכּוֹת סא.), שֶׁהֵם 'כְּלִי הַהוֹלְדָה, וְשֵׁם עֵקֶר ה'חֶלֶב' הַחוֹפֵה עַל ה'כְּלִיּוֹת־הַיּוֹעֲצוֹת. וְעַל־כֵּן 'חֶלֶב' לְשׁוֹן 'מִיטָב'.

וְעַל־כֵּן עֵקֶר ה'קְרֻבָּן הוּא הַחֶלֶב - כִּי עֵקֶר ה'קְרֻבָּן, הוּא לְהוֹצִיא וּלְהַעֲלוֹת ה'טוֹב־הַכְּבוֹשׁ בֵּין הָאֲמוֹת וְהַסְטְרָא־אֲחֵרָא, לְהוֹצִיא וּלְהַעֲלוֹתוֹ לְשָׂרְשׁוֹ.

כִּי ה'קְרֻבָּן בָּא עַל־יְדֵי 'חֶטָּא. וְעַל־יְדֵי ה'חֶטָּא נִתְעַרְב טוֹב וְרַע, וְנִפְל הַטוֹב בְּגִלּוֹת בֵּין הָאֲמוֹת וְהַסְטְרָא־אֲחֵרָא, כִּפִּי בְּחִינַת הַחֶטָּא חֲסוּשָׁלוֹם. וְעַל־זֶה מְבִיא 'קְרֻבָּן' - כִּדֵי לְבַרֵּר וּלְהַעֲלוֹת ה'טוֹב־הַכְּבוֹשׁ וּלְהַעֲלוֹתוֹ לְשָׂרְשׁוֹ. וְעַל־כֵּן עֵקֶר מֵה שֶׁהָיוּ

מְקַרְיָבִין לְגַבְהָ, הוּא ה'חֶלֶב, שֶׁהוּא לְשׁוֹן 'מִיטָב' - בְּחִינַת ה'טוֹב־הַכְּבוֹשׁ הַנִּזְכָּר.

וְעַל־כֵּן לְהִדְיוּט אֲסוּר הַחֶלֶב בְּאֲכִילָה - כִּי הַטוֹב הַכְּבוֹשׁ שָׁם בְּבַחֲבִינַת 'חֶלֶב, אִי־אֲפָשָׁר לְבַרְרוֹ עַל־יְדֵי אֲכִילָה, כִּי הוּא בְּבַחֲבִינַת הַטוֹב הַכְּבוֹשׁ בְּהַסְטְרָא־אֲחֵרָא מְאֹד, בְּבַחֲבִינַת מֵה שֶׁנֶּאֱמַר שָׁם בַּמֵּאֵמֶר (ח"א יז): "שְׁלַפְעָמִים הֵם מִתְגַּבְּרִים עַל הַטוֹב מְאֹד, עַד שֶׁאִי־אֲפָשָׁר בְּשׁוּם־אֶפֶן לְהוֹצִיא, וְאִז יוֹצֵא בְּזֶרַע הַיְלּוּדִים" וְכוּ'.

וְזֶה בְּחִינַת ה'חֶלֶב' - שִׁיּוּנֵק מֵהַטוֹב הַזֶּה שִׁיּוֹצֵא בְּזֶרַע הַיְלּוּדִים, שֶׁעוֹבֵר וְהוֹלֵךְ דְּרֹךְ הַכְּלִיּוֹת יוֹעֲצוֹת שֶׁהֵם 'כְּלִי הַהוֹלְדָה. וְה'חֶלֶב' הוּא עֲלֵיהֶם, וַיּוֹנֵק מֵהֶם.

וְזֶה ה'חֶלֶב' - הוּא הַתְּקוּף שֶׁמְנוּנִית הַגּוֹף, שֶׁמִּתְגַּבֵּר עַל ה'טוֹב, בְּבַחֲבִינַת (אִיּוֹב טו, כז): "כִּי כִסָּה פָּנָיו בְּחֶלְבּוֹ". 'פָּנִים' הוּא ה'שִׁכְלִי, שֶׁהוּא ה'טוֹב' כַּנִּזְכָּר, בְּבַחֲבִינַת (קִהְלֹת ח, א): "חֲכָמַת אָדָם תֵּאִיר פָּנָיו". וְה'שִׁכְלִי הוּא ה'טוֹב' וְכוּ', בְּבַחֲבִינַת (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה א, ד): "יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמַחְשָׁבָה" - שֶׁהוּא בְּבַחֲבִינַת ה'שִׁכְלִי. וְה'חֶלֶב' מְכַסֶּה עַל זֶה ה'טוֹב'.

וְאִז כְּשֶׁמִּתְגַּבְּרִים 'תְּאֵאוֹת הַגּוֹף, שֶׁהֵם בְּבַחֲבִינַת 'שֶׁמְנוּנִית חֶלֶב הַגּוֹף עַל ה'טוֹב' - אִזִּי חֲסוּשָׁלוֹם אֵין ה'טוֹב' שׁוֹמֵעַ כָּלֵל אֶת ה'הַתְּעוֹרְרוֹת שֶׁיִּשׁוּב לְמַעַלְתּוֹ.

בְּבַחֲבִינַת (תְּהִלִּים מט, יד): "זֶה דְרָכָם בְּסֹלָ לָמוּ". וְאֵמֶר רַז"ל (שִׁבְתָּ לֵא:): "חֶלֶב יֵשׁ לָהֶם עַל כִּסְלֵיהֶם שֶׁמְכַסֶּה עֲלֵיהֶם" - שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה אֵין שׁוֹמְעִים כָּלֵל דְּבָרֵי־ מוֹסֵר, וְאֵינָם מְסַתְּפִלִים עַל תְּכִלִּיתָם מֵה יֵהָא בְּסוּפָם.

וְשָׂמָא תאמר שכחה יש להם, תלמוד-
 לומר (תהלים שם): 'ואחריהם
 בפיהם ירצו סלה' וכו' (שבת שם) - דהיננו:
 שמוזכרין בפיהם את סופם, ואף-על-פי-כן
 אינם מתגברים לשוב לשרשם. וכל-זה:
 "מחמת החלב שיש להם על כסליהם
 שמכסה עליהם".

נמצא: שה'חלב' חופה על ה'טוב', ויונק
 ממנו. ועל-כן ה'חלב' הוא אסור
 באכילה לישראל - כי אי-אפשר לנו לבררו
 בשום-אופן על-ידי האכילה - כי ה'טוב'
 כבוש ומהדק שם מאד מאד, שאי-אפשר לו
 לצאת בנו"ל, רק על-ידי 'אש שעל המזבח',
 על-ידי-זה יכולין לברר ולהוציא גם ה'טוב'
 ההוא שפ'חלב'.

ועל-כן בקרבנות - עקר ה'קרבן' הוא
 ה'חלב' דיקא, כמו שכתוב (ויקרא ג'
 טז): "כל חלב לה".

כי זה עקר ה'קרבן': לברר ולהעלות ה'טוב'-
 הכבוש מאד, שזהו בחינת 'חלב' שיונק
 מן ה'טוב-הכבוש' מאד.

ועל-ידי 'אש שעל המזבח', נכלה ה'רע',
 ונתברר ה'טוב-הכבוש' מאד - כי
 "מהאש יצאו והאש תאכלם" (יחזקאל טו, ז),
 ונאכל ה'רע', ואז עולה ה'טוב' לשרשו,
 ונשלים 'פגם-המזבח' בנו"ל.

הגמור' שמשתלשלין ויורדין מ'דינא
 קדישא, בחינת 'יצחק'.

"נפש כי תחטא בשגגה" (ויקרא ד, ב)
 - ענין ה'שגגות' -

מ.

(ח"א יט, בסוף)

בשה'לשון-הקדש' בא מלמעלה, עדין
 הוא 'חסר תקון' -
 כי עדין צריך להעלות ה'טוב' מן ה'תרגום'.
 וזהו סוד 'פונת מילה' וכו'.

ולהעלות ה'טוב' מן ה'תרגום' ל'לשון-
 הקדש', ולהפיל ה'רע' שבו,
 שזהו בחינת 'שלמות לשון-הקדש' - הוא
 על-ידי 'תקון השגגות', שצריך לתקן כל מה
 שחטא בשוגג, והבן.

וזה שפרש רש"י (חבקוק ג, א): "תפלה
 לחבקוק על שגינות" - "בתרגומו"
 [צלותא דצלי חבקוק נביא, פד אתגלי ליה על ארפא דיהב
 לרשיעיא, דאם יתובון לאורייתא בלבב שלים, ישתביק
 להון, ויהון כל חוביהון דחבו קדמוי, הא פשלותא].
 ש'עקר שלמות לשון-הקדש' - על-ידי
 ה'תרגום', בנו"ל.

וזה: "על שגינות" - כי 'שגינות' הוא
 בחינת 'תרגום' - כי 'תרגום' הוא
 בחינת (בראשית ב, ט): "עץ הדעת טוב ורע" -
 שמערב טוב ורע'.

וכן הוא ה'שוגג' - שיש בו גם כן 'טוב ורע'
 - שה'מעשה' הוא רע, ו'כונתו' טוב'.

"נפש כי תחטא" (ויקרא ד, ב; ה, איזכא)

לט.

(ח"א עד)

נפש כי תחטא" (ויקרא ד, ב; ה, איזכא).
 בחינת 'עשו', ה'סיגים' וה'פסלת'

מא.

(חיי-מוהר"ן דשו)

שְׁמַעְתִּי בְּלִפְעוּיִיךָ, שְׁהִיָּה מְדַבֵּר עִם אֲנָשֵׁי-שְׁלוֹמֵנוּ דָשָׁם, וְאָמַר: "מָה אַתֶּם יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה, וְכִי מִסְפִּיקִים יְמִיכֶם וְכַחֲכֶם בְּלַכֶּם, לְתַקֵּן פָּגַם אֶחָד מִמָּה שְׁשָׁקַלְקַלְתֶּם? רַק אֲנִי עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה בְּשִׁבְלֵכֶם!

וַיֵּשׁ לְאֵל יָדַי לְתַקֵּן הַכֹּל, כָּל מָה שְׁשָׁקַלְקַלְתֶּם עַד הַנְּהָ! רַק הָעֶקֶר: מַעֲתָה לֹא תַעֲשׂוּ עוֹד!

וְאֶפְלוּ מֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה - אֵינִי מִקְפִּיד עַל הַשְּׂגָגוֹת שֶׁתַּעֲבְרוּ חֶסֶם-וְשָׁלוֹם! - רַק הָעֶקֶר: שְׁעַל-כָּל-פָּנִים תִּשְׁמְרוּ עֲצֻמְכֶם מִמְּזִיד!" - וְעוֹד דִּבֶּר מִזֶּה הַרְבֵּה!

מב.

(לקוטי-הלכות, חלב ודם א, ו - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א יט, 'תפלה לחבוקוק')

שׁוֹגֵג וּמְזִיד' - הֵם בְּחִינַת 'לָבָן וְעֶשׂוֹ, בְּחִינַת (פְּרָאשִׁית ב, ט"ז): "עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע", וּבְחִינַת 'שִׁבְעִים עַמּוּיִן שֶׁהוּא רַע לְגַמְרִי'.

כִּי 'לָבָן הָאֲרָמִי' - הוּא בְּחִינַת הַתְּגַבְרוֹת הַרַע שֶׁבְּתַרְגוּם, שֶׁהוּא "עֵץ הַדַּעַת" הַנִּלְכָּד, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבְנֵנוּ גְרוֹז־יָאִיר שָׁם: "שְׁעַל-כֵּן לָבָן הָאֲרָמִי קָרָא לוֹ (שָׁם לֹא, מו): "יָגַר שֶׁהָדוּתָא" [גַּל הָעֵדוּת].

וְעַל-כֵּן אֶף-עַל-פִּי שֶׁהוּא 'קַלְפָּה קָשָׁה מְאֹד, כִּי קַלְפַּת "עֵץ הַדַּעַת" קָשָׁה מְאֹד - אֶף-עַל-פִּי-כֵן עֵדוּן יֵשׁ בּוֹ טוֹב הַרְבֵּה, וְעַל-כֵּן 'לָבָן' נִמְצָא בּוֹ טוֹב הַרְבֵּה, כְּנִלְכָּד.

וְזֶהוּ בְּחִינַת 'שׁוֹגֵג' - 'שׁוֹגֵג' הוּא מִ"עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע", מִבְּחִינַת 'תַּרְגוּם',

כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבְנֵנוּ שָׁם בְּפֶסוּק "תִּפְלָה לְחַבְקוּק הַנְּבִיא עַל שְׂגִינּוֹת" (חַבְקוּק ג, א), שֶׁפָּרַשׁ רַשִׁ"י: "בְּתַרְגוּמוֹ, עֵינֵי-שָׁם."

[צְלוּתָא דְצַלִּי חַבְקוּק נְבִיא כַּד אֲתַגְלִי לִיָּה עַל אֲרַכָּא דִּיהֵב לְרַשִׁיעִיָּא, דָּאִם יִתּוּבוּן לְאוּרִיתָא בְּלִבְבֵּי שְׁלִים, יִשְׁתַּבְּיִן לְהוֹן, וַיַּהוֹן כָּל חוּבְיָהוֹן דְּחִבּוּ קְדָמוּהִי, הָא כְּשְׁלוּתָא].

אָבֵל 'עֶשׂוֹ' - הוּא "זֶהְמָא דְדַהֲבָא" (זֶהַר תְּזַרִיעַ נֹא, מְצַרַע נו. תְּקוּנַיִזְזֶהַר קַכַּח: [פְּסֻלַּת הַזֶּהָב], בְּחִינַת 'רַעִי-הַפּוֹלֵל' שֶׁ'אֵין בּוֹ שׁוֹם טוֹב' כְּנִלְכָּד.

וְזֶה בְּחִינַת 'מְזִיד' - כִּי ה'מְזִיד', הָאָדָם עוֹשֶׂה עַל-יְדֵי רְתִיחַת-הַדָּמִים, בְּזָדוֹן, בְּכַעַס, בְּרַצִּיחָה - שֶׁזֶּה בְּחִינַת 'עֶשׂוֹ, כְּנִלְכָּד. וְעַל שֵׁם זֶה נִקְרָא 'מְזִיד' - עַל שֵׁם רְתִיחַת-הַדָּמִים, בְּבְחִינַת (פְּרָאשִׁית כה, כט): "וַיִּזְדַּע יַעֲקֹב נֶזֶד", שֶׁמִּשָּׁם 'יְנִיקַת עֶשׂוֹ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שָׁם (שָׁם כה, ל): "הֲלֹעִיטְנִי נֹא מִן הָאָדָם הָאָדָם הַזֶּה" וְכוּ'.

אָבֵל ה'שׁוֹגֵג' - הָאָדָם עוֹשֶׂה עַל-יְדֵי 'כְּבָדוֹת', עַל-יְדֵי ה'חֲלָבִים' שֶׁהֵם בְּחִינַת 'לָבָן' - שֶׁהֵם מְכַבְּדִים עַל הַגּוֹף וְסוֹתֵמִין דַּעַתוֹ, עַד שֶׁנוֹפֵל לְבְּחִינַת 'שְׁנָה', בְּחִינַת 'תַּרְדֵּמָה', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'שִׁכְחָה' - וְעַל-יְדֵי-זֶּה שׁוֹכַח וְעוֹשֶׂה הָאִסוּר בְּשׁוֹגֵג.

וְזֶה שֶׁמְצִינּוּ: שֶׁבְּכָל מְסַכַּת כְּרִיתוֹת וּבְשָׂאָר מְקוֹמוֹת הַשִּׁ"ס - דֶּרֶךְ הַתְּנָא תְּמִיד כְּשֶׁרוֹצֶה לְדַבֵּר מ'שׁוֹגֵג', הוּא מְצִיר אוֹתוֹ ב'אֲכִילַת חֲלָב', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ שָׁם (כְּרִיתוֹת יא:): "אָמְרוּ לוֹ: אֲכַלְתָּ חֲלָב וְכוּ'". וְכֵן בְּכָל הַמְּסַכַּת, עֵינֵי-שָׁם - כִּי 'חֲלָב' הוּא בְּחִינַת 'לָבָן', בְּחִינַת 'שׁוֹגֵג', כְּנִלְכָּד.

וְזֶה שֶׁכָּתוּב בְּסִפְרִים: שֶׁהַתְּשׁוּבָה קָשָׁה עַל ה'שׁוֹגֵג', יוֹתֵר מֵעַל ה'מְזִיד'.

וּבְאֵמֶת בּוֹדְאֵי: ה'מזיד', אף-על-פי-כן חמור מאד מן ה'שוגג'. אך יש בזה אפנים - כי באפן אחר 'קלפת לבן' קשה מאד, הרבה יותר מ'קלפת עשוי'.

כִּי 'לָבֵן' - בא בערמה ובמרמה ובתחבולות - עד שפסתיר ומערבב דעתו, ואין יכול לשמר ממונו כל-כך. וזה בחינת ה'שגגות' שמכשילו בלא דעתו. ועל-כן קשה מאד לצאת ממונו, כפי-אם בסיוע גדול מלעלא.

אָבֵל 'עָשׂו' - שהוא בחינת 'מזיד', שהוא בא ברציחה' - אזי אפשר לחגר מתניו ולהתגבר, ללחם עמו, להרגו ולהכניעו. אמן כן יהי רצון.

מג.

(לקוטי-הלכות, תערובות א, ט"א יב - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א יט, 'תפלה לחבוקים')

"ספק דאורייתא" (ביצה ג: ועוד) - הוא בחינת 'תרגום', בחינת "עץ הדעת".

כִּי ה'ספקות' - הם בחינת 'שגגות', שהם מ'הסתרת הידיעה' ו'ערבוב הדעת', שמזה באים ה'ספקות' וה'שגגות', שהם בחינת "עץ הדעת טוב ורע" (בראשית ב, ט"ז), שמשם בא 'ערבוב הדעת', פמוכא לעיל בהלכות חלב ודם (הלכה א - המוכא לעיל).

כִּי הוּא בְּחִינַת 'תַּרְדֵּמָה וְשִׁנְהָ', שהוא 'הסתלקות המחין', שמשם באין ה'ספקות' וה'שגגות'.

וְכֵן מוּכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ בְּפֶרוּשׁ (שם בְּהַתּוֹרָה ח"א יט): "שהשגגות הם בבחינת עץ הדעת".

וְזֶהוּ גַם-כֵּן בְּחִינַת ה'ספקות' כַּנ"ל - כי ה'ספק' הוא 'ממצע בין טוב לרע' - כי הוא מספק אם הוא 'טוב' או אם הוא 'רע'.

וְעַל-כֵּן (ביצה ג: ועוד): "ספק דאורייתא לחמרא" - כי הוא בחינת 'תרגום' הסמוך ל'רע-הכולל', בחינת 'אסור דרבנן', מאחר שהוא מספק ב'אסור תורה'. שפשה'אסור ודאי', הוא 'רע-הכולל' לגמרי.

עַל-כֵּן גם כשנולד 'ספק אסור', ויצא מ'ודאי אסור' ל'ספק', דחינו: מבחינת 'רע לגמרי', לבחינת "עץ הדעת" ש'מערב טוב ורע' כנ"ל - עם-כל-זה, הוא בחינת ה'רע' 'שזה עם הטוב', כי "הספק, כמחצה על מחצה דמי" (עין כתבות טו: ועוד).

וְעַל-כֵּן אף ש'אינו רע לגמרי' - אף-על-פי-כן הוא אסור בבחינת "אסור עץ הדעת", בחינת 'לשון תרגום' שלא נתברר - כי הוא סמוך ל'רע-הכולל', שזהו בחינת 'אסור דרבנן'. וכן יש דעות: "שספק דאורייתא, הוא שזה עם אסור דרבנן".

אָבֵל (שם): "ספק דרבנן לקלא" - כי הוא בחינת 'רבו טוב', מאחר שאפלו 'ודאי אסור דרבנן' אינו אסור, כפי-אם בבחינת 'תרגום' שהוא 'מערב טוב ורע'.

וְעַכְשָׁיו שהוא 'ספק אסור דרבנן', ויצא מבחינת 'ודאי' לבחינת 'ספק' הנ"ל, שהוא גם-כן 'מחצה על מחצה' - נמצא: ש'רבו טוב', והוא "שזה עם ספק ספקא דאורייתא, שהוא גם-כן מתר" - מאחר ש'רבו להתר' וכו', כי גם כל 'דברים המתרים', הם בחינת 'רבו טוב' וכו'. (עין בפנים באריכות).

וְעַל-כֵּן מצינו: שאסור דרבנן חמור מאסור דאורייתא, כמו שאמרו רז"ל (ערובין כא:): "חמורים דברי סופרים, יותר משל תורה" - אף שלדינא בודאי אסור דאורייתא חמור הרבה יותר, כי "ספק

דְּאוּרֵיתָא לְחַמְרָא, וְסַפֵּק דְרַבְּנָן לְקַלָּא - אַדְּ
יֵשׁ בְּזֵה אַפְּנִים בְּבַחֲיִנַת 'שׁוּגַג וּמִזִּיד', שְׂבִאפֵן
אַחַד 'שׁוּגַג' חֲמוּר מִן ה'מִזִּיד', כִּי 'קַלְפַת עֵץ
הַדְּעַת' קָשָׁה בְּיֹתֵר, כִּנְ"ל בְּהִלְכוֹת חֵלֶב (הַלְכָה
א - הַמּוּבָא לְעִיל).

כְּמוֹ-כֵן בְּבַחֲיִנָה זֹה: 'אֶסוּר דְרַבְּנָן' חֲמוּר
מ'אֶסוּר דְּאוּרֵיתָא'. וְכֵן בְּבַחֲיִנָה זֹה:
'סַפֵּק אֶסוּר' חֲמוּר מ'אֶסוּר וְדַאי', כְּמוֹ
שְׂמוּבָא (רמ"א, אַרְחֵ-חַיִּים, תַּרְגּוּ): "כִּי אֲשֶׁם-תְּלוּי,
בְּיָקָר מַחֲטָאת" - כִּי ה'סַפֵּק' הוּא בְּבַחֲיִנַת
'עֵץ הַדְּעַת', שֶׁהִיא 'קַלְפָּה קָשָׁה בְּיֹתֵר',
כִּנְ"ל וְכוּ'.

וְזֵהוּ (קַהֲלַת יב, יד): "כִּי אֵת כָּל מַעֲשֵׂה
הָאֱלֹקִים יָבֵא בְּמִשְׁפָּט" וְגו' - הֵינּוּ:
שְׂאֵפְלוֹ ה'שְׂגָגוֹת' צָרִיכִין לְתַקּוֹן, כְּמוֹ שְׂפִרְשׁ
רש"י: "עַל כָּל נַעֲלָם - אֲפֵלוֹ הַשְׂוֹגַג".

הֵינּוּ כִנְ"ל: שְׂתַקּוֹן הַשְׂגָּגוֹת, הוּא בְּבַחֲיִנַת
'שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ' עַל-יַדֵּי 'לְשׁוֹן
תַּרְגוּם', שֶׁזֶהוּ בְּבַחֲיִנַת 'שְׁלֵמוֹת תּוֹרַה-שְׂבִכְתָּב'
עַל-יַדֵּי 'תּוֹרַה שְׂבַע-לְפָּה' (עֵינֵן בְּפָנִים).

וְזֵהוּ (קַהֲלַת שָׁם): "אִם טוֹב וְאִם רָע" - שֶׁהוּא
בְּבַחֲיִנַת "עֵץ הַדְּעַת" שֶׁהוּא מְעַרְב
טוֹב וְרָע, כִּנְ"ל.

"וְקַמְצַת הַכֹּהֵן" (וַיִּקְרָא ה, ב)

מד.

(ח"א נד, ה-בסוף)

ה'כַּחֲמֻדְמָה' בָּא עַל-יַדֵּי 'לְשׁוֹן-הָרַע' -
כִּי 'כַּחֲמֻדְמָה' הוּא
'כַּחֲמֻדְמָה' כִּי גַם 'בְּהֵמָה' יֵשׁ לָהּ זֶה
ה'כַּחֲמֻדְמָה'. וְה'מוֹצִיא דְבָהּ', נוֹפֵל
לְבִהְמִיּוֹת, וְעַל-כֵּן נִתְגַּבֵּר עָלָיו 'כַּחֲמֻדְמָה'
- כִּי "מוֹצִיא דְבָהּ הוּא כְּסִיל" (מִשְׁלֵי י, יח).

וּכְשֶׁה'דְּעַת' נִסְתַּלַּק מִמֶּנּוּ - נוֹפֵל
מ'אַהֲבַת הַשֵּׁם-יִתְפָּרֵד'
ל'אַהֲבַת הַבְּהֵמִיּוֹת', בְּבַחֲיִנַת (הוֹשַׁע ד, ו): "כִּי
אַתָּה הַדְּעַת מְאֹסָת, וְאַמְאָסָד מִכַּהֵן לִי".

"כַּהֵן" - הֵינּוּ בְּבַחֲיִנַת (ישעיה מא, ח): "אַבְרָהָם
אַהֲבִי", בְּבַחֲיִנַת (תְּהִלִּים קי, ד): "אַתָּה
כַּהֵן", בְּבַחֲיִנַת (וַיִּקְרָא ה, ב): "וְקַמְצַת הַכֹּהֵן" - כִּי
עַל-יַדֵּי 'פְּגַם-הַדְּעַת', נוֹפֵל מ'אַהֲבַת-
דְּקַדְשָׁה', שֶׁהֵם בְּבַחֲיִנַת 'כַּהֵן'.

נ"ב. 'קַמְצַת-קַמִּיצָה' הוּא בְּבַחֲיִנַת 'אַהֲבָה', עַל-יַדֵּי ה'כַּהֵן'
שֶׁהוּא בְּבַחֲיִנַת 'חֶסֶד'. כְּמוֹ דְאִיתָא ב'תַּקּוּנֵי-זֵהר' (ה):
"אַהֲבָה דְאִיהִי קַמִּיצַת רַחֲמִי". וְעוֹד שָׁם: "קַמִּיצַת מִימִינָא,
'וְקַמִּיצַת הַכַּהֵן מִשָּׁם". וְעוֹד (יט): "וְהֵאֵי נִקּוּדָה וְכוּ', אַתְקַרֵּי
קַמִּיצַת, קוּמִיצַת סְתִים, בְּגִינֵי 'וְקַמִּיצַת הַכַּהֵן מִשָּׁם מְלֵא
קַמִּיצוֹ". וְעוֹד (קכו): "וְנִקּוּדָה דִּילָּהּ קַמִּיצַת, דְאִתְמַר בֵּיהּ:
'וְקַמִּיצַת הַכַּהֵן, וְכַהֲנָא אִיהוּ לִימִינָא".

שְׂעַל-יַדֵּי 'לְשׁוֹן-הָרַע', נִתְקַלְקַל וְנִפְגַּם
בְּבַחֲיִנַת 'אַהֲבָה-דְּקַדְשָׁה', וְאֵז
מִתְגַּבֵּר עָלָיו 'כַּחֲמֻדְמָה', 'כַּחֲמֻדְמָה' וְנִפְגַּם
בְּבַחֲיִנַת (הוֹשַׁע שָׁם): "נִדְמּוּ עַמִּי מִבְּלֵי הַדְּעַת".
נִדְמּוּ" - הֵינּוּ: "כַּחֲמֻדְמָה".

ו"מוֹצִיא דְבָהּ" (בַּמִּדְבָּר יד, לו) - עַל-יַדֵּים
נִתְקַלְקַל וְנִפְגַּם בְּבַחֲיִנַת 'אַהֲבָה-
דְּקַדְשָׁה', שֶׁהוּא בְּבַחֲיִנַת: "וְקַמְצַת הַכֹּהֵן",
כִּנְ"ל.

וְלִקְוִטֵי-הַלְכוֹת, פּוֹרִים ג, ו: עֵקֶר ה'קַרְבָּן' הוּא:
שְׂמַעְלִין וּמִתְקַנִּין 'כַּחֲמֻדְמָה' שֶׁהוּא 'כַּחֲמֻדְמָה',
וּמִתְקַנִּין אוֹתוֹ בְּבַחֲיִנַת 'אָדָם', כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (וַיִּקְרָא א, ב):
"אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קַרְבָּן לָהּ מִן הַבְּהֵמָה וְכוּ', תִּקְרִיבוּ
אֵת קַרְבְּנֵכֶם" - כִּי זֶה עֵקֶר ה'קַרְבָּן': לְהַעֲלוֹת מ'בְּהֵמָה'
ל'אָדָם (זֵהר תְּרוּמָה קעח).

וְלִקְוִטֵי-הַלְכוֹת, בְּכוֹר בְּהֵמָה-טְהוּרָה ב, ב (עַל-פִּי
לִקְוִטֵי-מוֹתֵרִין ח"א נד הנ"ל): עֵקֶר תַּקּוֹן וּבְרוּר ה'מִדְמָה', הוּא
עַל-יַדֵּי בְּבַחֲיִנַת 'קַרְבָּן', שְׂעַל-יַדֵּיו מַעֲלִין וּמְבַרְרִין רְיוּחַ
הָאָדָם מִן רְיוּחַ-הַבְּהֵמָה, בְּבַחֲיִנַת (וַיִּקְרָא א, ב): "אָדָם כִּי
יִקְרִיב מִכֶּם קַרְבָּן לָהּ מִן הַבְּהֵמָה".

על-כן נותנין אותו ל'פנה' שהוא 'אהבה-דקדשה', והוא מתקנו על-ידי שמקריבו ל'קרפן' - שעל-ידי-זה נתברר ונתתקן 'פחד-המדמה'.

ועל-כן גם כל ה'קרפנות', הם על-ידי ה'פנה', שהוא 'אהבה-דקדשה' - כי כל ה'קרפנות' באין בשביל-זה: לתקן 'פחד-המדמה', 'פחד-הבהמיות', לבררו ולתקנו, להעלותו ל'בחינת אהבה-דקדשה', ב'חינת פנה'.

"והתודה אשר חטא עליה" (ויקרא ה, ה)
- ענין ה'ודוי' על הקרפן -

מה.

(ח"א כה, א-ה)

נמצא לעיל בפסוק (ויקרא א, ב): "אדם כי יקריב מכם קרפן לה".

"אשם הוא אשם אשם לה" (ויקרא ה, יט)

מו.

(לקוטי-הלכות, שבועות ב, כד)

ועל-כן צריכין לכבד גם את הזקן בשנים, אף-על-פי שאינו חכם, ובלבד שאינו רשע שהוא זקן אשמאי (קדושין לב: - "אשם רשע ועם-הארץ". רש"י).

ועקר ה'זקן אשמאי' שהוא ה'רשע', הוא החולק על הצדיק, כי באמת כל ישראל נקראים צדיקים, כמו שכתוב (ישעיה ס, כא): "ועמד ישראל כלם צדיקים" - כי יש בכל אחד מישראל 'נקדה-טובה' שהוא ב'חינת צדיק'.

אבל מחמת מעשיו שאינם כראוי - נתפסה ונתעלם ב'חינת צדיק' שבו, שהוא ה'נקדה-טובה' שבו.

ועל-כן עקר תקון כל האדם - הוא ה'צדיק-האמת' שהשלים מעשיו ב'תכלית השלמות', וכל ה'נקדות-טובות' שהוא ב'חינת נקדות צדיק', כלולים בו. וכל מי שנכלל ומקרב אליו, מאיר ב'חינת ה'נקדה-טובה' שבו, ועל-כן גם הוא בכלל 'צדיק'.

אבל החולק על הצדיק - עוקר עצמו משרשו, ואין יכול להאיר בו ב'חינת צדיק' שבו. ועל-כן הוא דיקא נקרא רשע', שהוא הפך ה'צדיק', מאחר שנתרחק ונתהפך מה'צדיק', ונתעלם נקדתו הטובה ששרשה וחייתה מה'צדיק-האמת' כנ"ל.

וזהו ב'חינת זקן אשמאי' שהוא ה'רשע' - כי עקר ה'רשע', הוא החולק על ה'צדיק' והוא הפך ה'צדיק'. ועל-כן הוא רשע', כי הפך ה'צדיק' הוא רשע' וכנ"ל.

ויש לרמז: שבשביל-זה קראוהו את ה'רשע' וה'חולק בשם זקן אשמאי' - לרמז: שעקר ה'רשע' הוא החולק על ה'צדיק-האמת', שנקרא בשביל זה זקן אשמאי'. הפך הנסמכין על ה'צדיק-האמת', שעליהם נאמר (תהלים לד, כג): "פודה ה' נפש עבדיו, ולא יאשמו כל החוסים בו".

אבל זה החולק עצמו מה'צדיק-האמת', הוא נקרא אשמאי', לשון אשם' - הפך החוסים בצל ה'צדיק-האמת', שהם ב'בחינת: "ולא יאשמו כל החוסים בו". אבל ה'חולק' הוא נקרא אשמאי', כי הוא אשם אשם בה" (ויקרא ה, יט), וכתורתו הקדושה - מאחר שחלק עצמו מ'הצדיק-האמת', שהוא שרש וחיית הכל.

וזהו ב'חינת מה שהתודו על שפגמו וחלקו על 'יוסף', שהוא ב'חינת ה'צדיק'

הַאֲמֶת' - אָמְרוּ (בְּרֵאשִׁית מֵב, כֵּא): "אֲבָל אֲשֵׁמִים
אֲנַחְנוּ עַל אֲחִינוּ" וְכו' - בִּי זֶה עֵקֶר הָאִשָּׁם,
כְּשֶׁחֹלְקִין עַל ה'צְדִיק־הָאֲמֶת' וְכֵן"ל, הַפֶּדָּה:
"וְלֹא יֵאָשְׁמוּ כָּל הַחֹסִים בּוֹ" בַּנֶּ"ל.

"וְהִשִּׁיב אֶת הַגְּזֵלָה אֲשֶׁר גָּזַל, אוֹ אֶת הַנֶּעֱשֶׂק
אֲשֶׁר עָשָׂק" (ויקרא ה, כג) - חֲמוֹר 'אֶסּוּר גְּזֵלָה'

מז.

(ח"א כט, ט)

הַגְּזֵזֵל אֶת חֲבֵרוֹ, גֹּרֵם דִּם-יַגִּידָה לְשִׂכְיִנָּה,
בְּבַחֲיִנַת (יחזקאל ז, ט): "וְזָהָבָם
לַגִּידָה".

בְּשִׁבְלִי-זָה נִקְרָא 'גְּזֵלָה': בַּחֲיִנַת 'בְּגַד',
כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (ישעיה כד, טז):
"וּבְגָד בּוֹגְדִים בְּגָדוֹ" - הֵינּוּ 'פְּגַם־הַבְּגָדִים',
בַּחֲיִנַת (שְׁבַת קיג): "שֶׁנִּמְצָא רֶבֶב עַל בְּגָדָיו",
בַּחֲיִנַת 'פְּגַם־הַבְּרִית'.

מח.

(ח"א לה, א)

דַּע: בִּי 'תְּשׁוּבָה' הִיא לְשׁוֹב אֶת הַדָּבָר
לְמָקוֹם שֶׁנִּטַּל מִשָּׁם, וְהוּא בַּחֲיִנַת
"זִרְקָא", הַמּוּבָא בְּזִהְר־הַקְּדוּשׁ (תְּקוּנַיִי-זֶהָר מִג: ס.
פז: וְעוֹד): "דְּאִזְדְּרִיקַת לְאַתְרֵי דְּאִתְנַטִּילַת
מִתַּמְנָן". וּמֵאֵן הֵהוּא אַתְרֵי, הוּא 'חֲכָמָה',
שֶׁהוּא שָׂרֵשׁ כָּל הַדְּבָרִים, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (תהלים
קד, כד): "כִּלְמֵם בְּחֲכָמָה עֲשִׂיתָ".

[לְקוּטִי-הַלְכוּת, גְּזֵלָה ג, ג: הַתְּשׁוּבָה עַל כָּל הַחֲטָאִים,
הוּא בַּחֲיִנַת תְּקוּנַת הַגְּזֵלָה וְהַעֲשָׂק אֲשֶׁר גָּזַל וְעָשָׂק אֶת
הַקְּדוּשָׁת־בְּרוּךְ־הוּא וְכִנְסֵת־יִשְׂרָאֵל עַל־יַד־חֲטָאִיו. וְעַל־כֵּן
אֵיתָא בְּזִהְר־הַקְּדוּשׁ וּמוּבָא בְּדְבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (ח"א לה, א):
"שֶׁתְּשׁוּבָה הוּא בַּחֲיִנַת 'זִרְקָא', דְּאִזְדְּרִיקַת לְאַתְרֵי
דְּאִתְנַטִּילַת מִתַּמְנָן" - הֵינּוּ: לְהַחְזִיר אֶת הַדָּבָר לְמָקוֹם
שֶׁנִּטַּל מִשָּׁם].

מט.

(ח"א נט, ה)

כָּל הַנִּפְשׁוֹת שָׂרֵשׁם בְּעֵשִׂירוֹת, בְּבַחֲיִנַת
(דְּבָרִים כד, טו): "וְאֵלָיו הוּא נוֹשֵׂא אֶת
נַפְשׁוֹ". בְּשִׁבְלִי-זָה "הַגְּזֵזֵל מְמוֹן יִשְׂרָאֵל,
כְּאֵלּוּ גִזְזַל אֶת נַפְשׁוֹ" (בְּבֵא-קָמָא קיט.).

נ.

(ח"א סט - חֲמוֹר אֶסּוּר גְּזֵלָה אֶפְלוּ בְּמַחְשָׁבָה)

הַגְּזֵזֵל אֶת חֲבֵרוֹ, גִּזְזַל מִמֶּנּוּ בְּנָיו, עַל־יַדֵּי
שֶׁגִּזְזַל וְנוֹטַל הַתְּנוּצָצוֹת אוֹר נַפְשָׁה
שֶׁל אִשְׁתֵּי חֲבֵרוֹ שֶׁגִּזְזַל מִמֶּנּוּ. וְזֶה שֶׁאָמְרוּ
חַז"ל (בְּבֵא-קָמָא קיט.): 'הַגְּזֵזֵל אֶת חֲבֵרוֹ, כְּאֵלּוּ
גִּזְזַל מִמֶּנּוּ נַפְשׁוֹ בְּנָיו וּבְנוֹתָיו".

וְזֶה סוּד בְּנִינַת הַגְּמָרָא (בְּבֵא-קָמָא קג.): "הַגְּזֵזֵל
אֶת חֲבֵרוֹ שָׂוָה פְּרוּטָה, יוֹלִיכֵנּוּ אַחֲרָיו
אֶפְלוּ לְמַדִּי".

הַגְּמָרָא הִיא נַעֲלָמַת וְנִסְתָּרַת מְאֹד, וְזֶה
בְּוִנְתָּם הָאֲמֶת: "הַגְּזֵזֵל וְכו',
יוֹלִיכֵנּוּ אַחֲרָיו אֶפְלוּ לְמַדִּי" - הֵינּוּ: 'לְמוֹדֵי
ה', הֵינּוּ ה'בְּנִים', כְּמָה שֶׁפְּתוּב (ישעיה נד, יג):
"וְכָל בְּנֵיךָ לְמוֹדֵי ה'" - שֶׁצָּרִיךָ לְהַחְזִיר לוֹ
אֶפְלוּ הַבְּנִים שֶׁגִּזְזַל מִמֶּנּוּ עַל־יַדֵּי שֶׁגִּזְזַל אֶת
מְמוֹנּוֹ.

וְדַע: שֶׁעַל־יַדֵּי 'צְדָקָה', יוֹכֵל לְתַקֵּן מְמוֹן
גְּזֵלָה שֶׁגִּזְזַל עַל־יַדֵּי 'חֲמָדָה'.

כִּי 'גְּזֵלָה' מִמֶּשׁ - אֵין לָהּ תְּקוּנָה עַד שֶׁיִּשְׁיִיב
אֶת הַגְּזֵלָה, וְכֵן "אִם גִּזַּל אֶת הָרַבִּים,
צָרִיךָ לַעֲשׂוֹת בְּהַמְמוֹן שֶׁגִּזַּל צָרְכֵי רַבִּים"
(בִּיצָה כט.).

אֲבָל אִם יֵשׁ לוֹ מְמוֹן גְּזֵלָה עַל־יַדֵּי 'חֲמָדָה'
- זֶה יוֹכֵל לְתַקֵּן עַל־יַדֵּי 'צְדָקָה' -
שֶׁעַל־יַדֵּי 'צְדָקָה', יִתְקַיֵּם אֶצְלוֹ מְמוֹנוֹ, אַף
שֶׁהִיא שֶׁל 'גְּזֵלָה' עַל־יַדֵּי 'חֲמָדָה'. (עֵינֵי בְּפָנִים
בְּאַרְיִכוֹת כָּל הַתּוֹרָה).

[שיחות-הור"ן קלג: מה שכתוב בהתורה (ה"א ס"ט הנ"ל) מגדל אסור גזלה וחמדה אפלו במחשבה, פרוש על (בבא-קמא קג.) "הגזל את חברו יוליכנו אחריו אפלו למדי" - דהינו למודי ה", הינו הבנים' וכו'. שמעתי מפיו הקדוש שאמר: "שכף שמע שהיו לומדים כן הגמרא הנ"ל במקום ששמע"!.]

[חיי-מוהר"ן נט: בשעה שאמר רבנו ז"ל המאמר 'חמר אסור גזלה סימן ס"ט (הנ"ל), עמד אז לפניו איש עשיר אחד שלא היו לו בנים. ואחר איזה ימים הפציר את רבנו ז"ל להתפלל עליו שיהיו לו בנים! - השיב לו רבנו ז"ל: "הלא אמרתי לך תורה [הנ"ל] על ראש-השנה, ולא הבין כונתו.

ואחר-כך נודע לו (להעשיר הנ"ל): שכונתו הוא: פי בבסקב היה איש אחד שירד מנכסיו, שהיה לו קנאה גדולה על העשיר הנ"ל שעלה למעלה ונתעשר כל-כך, וזה זמן לא כביר אשר היה בשתפות עמו, והיו לו מעות הרבה יותר מהעשיר הנ"ל, ולבסוף ירד ממדרגתו כל-כך, ועל-כן היתה לו עליו קנאה גדולה. גם לקח אצלו מעות מזמן ולא החזיר לו. ורמז לו רבנו ז"ל: "שבשביל זה אין לו להעשיר הנ"ל בנים", כמבאר היטב במאמר הנ"ל.

אך במאמר הנ"ל מבאר: שלפעמים מתגבר את-עצמו בקנאה וחמדה גדולה כל-כך על מעות חברו, עד שעל-ידי זה לוקח ממנו אף את 'אשתו'. וכן היה: שאחר-כך סמוך לפטירת רבנו ז"ל, צנה לאנשיו: שיאמרו להעשיר הנ"ל: "שיגרש את אשתו, ויקח אשה אחרת, ויוליד בנים!" - וכן עשה, וגרש את אשתו אחר פטירת רבנו ז"ל כמה שנים.

ובתוך זה הזמן נפטרה אשתו של האיש הנ"ל שהיה לו קנאה על העשיר הנ"ל, ואז לקח האיש הזה את אשת העשיר הנ"ל, ונתקמו כל דברי רבנו ז"ל המרמזים במאמר הנ"ל. והעשיר הנ"ל לקח לו אשה אחרת, והיו לו ממנה בנים].

נא.

(ספורי-מעשיות, מעשה ב ממלך ומיסר)

אחר-כך ראו כמין אי הים, ונתקרבו לשם. והיו שם שנים-עשר גזלנים, ורצו להרגם.

ושאלה היא [ה'בת-קיסר']: **"מי הגדול שבכם?"** - והראו לה.

אמרה לו: **"מה מעשיכם?!"** - אמר לה: **"שהם גזלנים!"**

אמרה לו: **"אף אנחנו גזלנים, רק שאתם גזלנים' ב'גבורה' שלכם, ואנחנו גזלנים' על-ידי 'חכמה', פי אנו מלמדים בלשונות ובכלי-זמר - בכך מה בצע פי תהרגו אותנו? - הלא טוב שתשאנו אותנו לנשים, ויהיה לכם גם העשירות שלנו!"**

והראתה היא להם מה שבספינה, ונתרצו לדבריה.

והראו ה'גזלנים' להם גם-כן כל העשירות שלהם, והוליכו אותם בכל המקומות שלהם.

והספימו: שלא יהיו נושאים בבת-אחת, **כי אם בזה אחר זה:** (הינו: שכל ה'גזלנים' הנ"ל, לא יהיו נושאים את ה'שירות' הנ"ל בלם בבת-אחת, רק הנשואין שלהם יהיה בזה אחר זה). גם שיבררו לכל אחד שורה אחת לפי הראוי לו, הגדול לפי גדלו וכו'.

אחר-כך אמרה להם: **"שתכבד אותם ביין טוב, נפלא מאד, שיש לה בספינה, שאינה מסתפקת ממנו, רק הוא טמון אצלה עד יום שיזמן לה השם-יתברך הזווג שלה!"**

ונתנה להם היין ב'שנים-עשר גביעים, **ואמרה** "שכל אחד ישנה לכל אחד מהשנים-עשר!" - ושתו, ונשתכרו, ונפלו.

ואמרה לחברותיה הנ"ל: **"לכו ושחטו כל אחת את בעלה!"** - והלכו ושחטו בלם! - ומצאו שם עשירות מפלג מאד, שלא היה אצל שום מלך וכו'.

נב.

(ספורי מעשיות, מעשה ג מחגר)

וְאָמַר הַנַּאֲמָן: "שִׁילִינוּ שָׁם!" - וְלֹא רָצָה [החגר]. וְהַפְּצִירוּ בּוֹ, וְהוּא עִקֵּשׁ אוֹתָם. וְנָסְעוּ מִשָּׁם, וְתָעוּ בַיַּעַר, וְנָפְלוּ עֲלֵיהֶם 'גְּזֻלָּנִים'.

וְאוֹתָן ה'גְּזֻלָּנִים, נַעֲשׂוּ עַל-יָדֵי: שֶׁהָיָה פַעַם-אַחַת 'רַעַב', וּבָא אֶחָד לָעִיר, וְהַכְרִיז: "מִי שְׂרוּצָה 'מְזוֹנוֹת', יָבֹא אֵלָיו!" - וְנִתְקַבְּצוּ אֵלָיו כַּפֶּה אֲנָשִׁים, וְהוּא עָשָׂה בְּעֶרְמָה, וּמִי שֶׁהָיָה מִבֵּין בּוֹ שָׂאִין בּוֹ צָרָה אֵלָיו, דָּחָה אוֹתוֹ.

וְלֹא-אֶחָד הָיָה אוֹמֵר: "אַתָּה תּוֹכֵל לַהֲיוֹת בַּעַל-מְלָאכָה!" - וְלָזָה אָמַר: "אַתָּה תּוֹכֵל לַהֲיוֹת בְּרַחֲמִים! - וַיִּבְרַר רַק 'אֲנָשִׁים חַכְמִים', וְהִלְךְ עִמָּהֶם לַיַּעַר, וְאָמַר לָהֶם: "שִׁיְהִיו נַעֲשִׂים 'גְּזֻלָּנִים'! בְּאֲשֶׁר שָׁמַכְאֵן הוֹלְכִים הַדְּרָכִים לְלִיפְסִיק, לְבַרְעֶסְלָא, וְלִשְׂאָר מְקוֹמוֹת, וְנוֹסְעִים בְּכָאן סוֹחְרִים, וְנִגְזַל אוֹתָם וְנִקְבָּץ מְעוֹת!"

וְנָפְלוּ עֲלֵיהֶם! (הִינּוּ: אֵלֶּי ה'גְּזֻלָּנִים' הַנִּל, נָפְלוּ עַל הַבֶּן הַנִּל שְׁלֹא הָיָה יָכוֹל לִילְךְ, וְעַל הָאֲנָשִׁים שְׁלוֹ, דִּהְיִנוּ: הַנַּאֲמָן' וְהַבַּעַל-עֲגָלָה).

הַבַּעַל-עֲגָלָה' וְהַנַּאֲמָן' שֶׁהָיוּ יְכוּלִים לְבָרַח, בְּרַחוּ. וְהוּא, נִשְׂאָר עַל הָעֲגָלָה. וּבָאוּ וְלָקְחוּ הַתְּבָה שֶׁל הַמְּעוֹת, וְשָׂאוּ אוֹתוֹ: "לָמָּה אַתָּה יוֹשֵׁב"!? - וְהַשִּׁיב: "שָׂאִינוּ יָכוֹל לִילְךְ!" - וְגִזְלוּ הַתְּבָה' וְהַסּוֹסִים, וְהוּא נִשְׂאָר עַל הָעֲגָלָה'.

וְהַנַּאֲמָן' וְהַבַּעַל-עֲגָלָה' (שְׁבַרְחוּ לְמָקוֹם שְׁבַרְחוּ), יָשְׁבוּ עִצְמָם: "בְּאֲשֶׁר שֶׁלָּקְחוּ 'פְּרוֹקְלָאדִין' [שְׁטַר־יְחֹב] מִפְּרִיזִים, וְלָמָּה לָהֶם לָשׁוּב לְבֵיתָם, שִׁיּוֹכְלוּ לָבוֹא בְּשִׁלְשָׁלוֹת? - טוֹב לָהֶם לִשְׂאָר שָׁם (בְּמָקוֹם

שְׁבַרְחוּ לְשָׁם), וְיִהְיוּ בְּכָאן 'נַאֲמָן' וְיַבְעַל-עֲגָלָה!"
וְכוּ וְכוּ.

וַיֵּשֶׁב עִצְמוֹ [החגר], וְהִלְךְ לְאוֹתוֹ הַיַּעַר שֶׁגִּזְלוּ אוֹתוֹ שָׁם. כְּשָׂבָא לְשָׁם, בָּחַר לוֹ 'אֵילָן גְּבוּוָה', שֶׁהוּא סְמוּדָה לְהַדְרִיךְ שִׁיּוּצָאִים שָׁם ה'גְּזֻלָּנִים' לְגִזּוֹל, וְלָקַח הַפּוֹל שֶׁל צְדִיקִים' וְהַפּוֹל שֶׁל מְשַׁגְּעִים, וְעַרְבָם יַחַד, וּפָזַר אוֹתָם עַל הַדְּרָה, וְהוּא עָלָה עַל הָאֵילָן, וַיֵּשֶׁב שָׁם לְרֹאוֹת: "מַה יִּהְיֶה נַעֲשָׂה בָהֶם".

וְהָיוּ יוֹצְאִים שָׁם 'גְּזֻלָּנִים' שֶׁשָּׁלַח אוֹתָן ה'גְּזֻלָּן הַגָּדוֹל' שֶׁבָהֶם הַנִּל לְצִאֵת וְלִגְזוֹל. וּכְשָׂבָאוּ לְאוֹתוֹ הַדְּרָה, תִּכְבַּף כְּשֶׁדָּרְכוּ עַל הַפּוֹל הַנִּל' נַעֲשׂוּ 'צְדִיקִים' - וְהִתְחִילוּ לְצַעֵק עַל נַפְשָׁם: "עַל שֶׁגִּזְלוּ עַד הַנָּה, וְהִרְגוּ כַּפֶּה נַפְשׁוֹת!"

אֲבָל מַחֲמַת שֶׁהָיָה מְעַרְבֵי שָׁם 'פּוֹל שֶׁל מְשַׁגְּעִים' - נַעֲשׂוּ 'צְדִיקִים מְשַׁגְּעִים', וְהִתְחִילוּ לְהִתְקוֹטֵט עִם זֶה. זֶה אָמַר: "בְּשִׁבִילְךָ גִּזְלוֹנוּ!" - וְזֶה אָמַר: "עַל-יְדֶיךָ גִּזְלוֹנוּ!" - עַד שֶׁהִרְגוּ זֶה אֶת זֶה.

וְהָיָה שׁוֹלַח בַּת אַחֲרָת, וְהָיָה גַם-כֵּן כַּנִּל. וְהִרְגוּ זֶה אֶת זֶה כַּנִּל. וְכֵן הָיָה אַחֲרֵי-כֵן - עַד שֶׁנִּהְרְגוּ כֻלָּם.

עַד שֶׁהִבִּין: "שְׁלֹא נִשְׂאָרוּ כִּי-אִם הוּא בְּעִצְמוֹ, עִם עוֹד אֶחָד" (הִינּוּ: שֶׁהִבִּין הַנִּל' הִבִּין: שֶׁכָּבַד נִהְרְגוּ כָּל ה'גְּזֻלָּנִים' הַנִּל, וְלֹא נִשְׂאָר כִּי-אִם ה'גְּזֻלָּן הַגָּדוֹל' בְּעִצְמוֹ עִם עוֹד אֶחָד).

וַיִּרַד מִהָאֵילָן, וְכַבֵּד מִשָּׁם אֶת הַפּוֹל הַנִּל' מִן הַדְּרָה, וּפָזַר אֶת הַפּוֹל שֶׁל צְדִיקִים' בְּעִצְמוֹ, וְהִלְךְ וַיֵּשֶׁב עַל הָאֵילָן.

וְאוֹתוֹ הַגְּזֻלָּן' (הִינּוּ הַגָּדוֹל שֶׁבָהֶם) תָּמָה: "שִׁשׁוֹלַח כָּל ה'גְּזֻלָּנִים', וְאֵין אֶחָד מֵהֶם שָׁב אֵלָיו"!?

וְהִלָּךְ הוא בעצמו עם האחד שנשאר אצלו. ותכף כשבא על אותו הדרך (שפיר שם הבן [החגר] הנ"ל הפול של צדיקים' לבדו) - נעשה 'צדיק'.

וְהִתְחִיל לצעק לחברו על נפשו: "על שהרג כל-כף נפשות, וגזל כל-כף!" - והיה תולש קברים, והיה שב בתשובה ומתחרט מאד.

וּבֵינָן שראה (הבן הנ"ל שהיה יושב על האילן): "שהוא מתחרט, ושב בתשובה כל-כף" - ירד מהאילן.

בֵּינָן שראה ה'גזלן', שמצא אדם - התחיל לצעק: "אוי על נפשי, כזאת וכזאת עשיתי, אהה! תן לי תשובה!"

עָנָה לו: "החזר לי ה'תבה' שגזלתם ממני!" - כי כתוב אצלם על כל גזלה, באותו היום שנגזל, ואצל מי נגזל.

אָמַר לו: "אני מחזיר לך תכף, ואני נותן לך אפלו כל האוצרות של גזלה שיש לי, רק תן לי תשובה!"

אָמַר לו: תשובתך היא רק, שתלך אל העיר, ותצעק ותתודה: "אני הוא שהכרזתי אז, ועשיתי כמה גזלנים, והרגתי וגזלתי כמה נפשות!" - זה היא תשובתך.

וְנָתַן לו [ה'גזלן' הנ"ל להבן הנ"ל] כל האוצרות, והלך עמו אל העיר, ועשה כן.

וּפָסְקוּ שם באותו העיר: "באשר שהרג כל-כף נפשות - על כן יתלו אותו, למען ידעו!"

נג.

(ספורי מעשיות, מעשה יב מבעל-תפלה)

וּמֵאַחַר שהיה העקר אצלם [אצל המדינה של עשירות] הממון, עד שעל-ידי

ממון הרבה היו נעשים אלוך - על כן היה להם חשש מ'רציחה' וגזלה, כי כל אחד יהיה 'רוצח' וגזלן, כדי שיהיה נעשה אלוך על ידי הממון שיגזל!

אָךְ אמרו: "שמאחר שהוא אלוך (דהיינו: העשיר בעל הממון הוא אלוך) - הוא ישמר מגזלות ורציחות!"

וְתִקְנֵנוּ 'עבודות וקרבות', שיהיו מקריבים ומתפללים אל האלקות הנ"ל. גם היו מקריבים בני-אדם, והיו מקריבין את-עצמן אל האלקות הנ"ל וכו'.

וּבְנֵי אִי אֶחָד-עַל-פִּיכֹן, היתה המדינה מלאה מ'רציחה' וגזלה - כי מי שלא היה מאמין בעבודות הנ"ל, היה 'רוצח' וגזלן, כדי שיהיה לו ממון, כי עקר היה אצלם הממון כנ"ל - כי על-ידי הממון יכולים לקנות כל דבר, אכילה ומלבושים, ועקר חיות האדם על-ידי הממון (כו היתה סברתם, לפי דעתם המשבשת והנבוכה) - על כן היה הממון האמונה שלהם.

נד.

(ספר-המדות, עניני גזלה')

[א] מי שנפתה לבו לגזל, ובין שהתיר לעצמו גזלת חברו הרי הוא מוכן לכל חטא ועון, ואין תקנה להסירו מדרכו הרעה (גנבה-וגזלה א).

[ב] בעון הגזל, הגובאי עולה, ורעב הוה, ובני אדם אוכלין בשר בנייהם (גנבה-וגזלה ב).

[ג] הגזל את חברו שוה פרוטה, כאלו נוטל נשמתו ונשמת בניו ובנותיו, ואפלו גרמא (גנבה-וגזלה ד).

[ד] מי שלא חס על ממון חברו, בידוע שהוא גנב (גנבה-וגזלה ה).

[ה] עיר שיש בה גנבים, בידוע שהרב אוהב שחד (גנבה ונגזלה יב).

[ו] על-ידי דברים בטלים, באים גנבים (גנבה ונגזלה יג).

[ז] מי שמביש פני חברו, לסוף שמקים עדות שקר, כדי שיגזל ממון (גנבה ונגזלה טו).

[ח] הגזל את חברו, על-ידי-זה מטמאין אותו בטמאת קרי (ממון יד).

[ט] על-ידי גנבה, מפסיד את הדעת (גנבה ונגזלה ח"ב ג; דעת ח"ב טז).

[י] הגנבה, מזיק לעינים (גנבה ונגזלה ח"ב ד; ראיה ח"ב יד).

[יא] על-ידי גנבה, המשקות מתקלקלן (משקה א).

[יב] כשמוציא גזלה מתחת יד חברו, באלו נתן צדקה (צדקה י).

נה.

(לקוטי-הלכות, גזלה ה, ב-ג - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כ, 'תשעה תקונין')

וְזָה בְּחִינַת (ויקרא ה, כג): "והשיב את הגזלה אשר גזל, או את העשק אשר עשק" - ש"הוא מרמז על תשובה על כל העונות שבעולם", כמבאר בהרבה 'ספרי-מוסר' (ראשית-חכמה, שער התשובה פ"ב) שהביאו פסוק זה לענין תשובה.

כִּי ה' בַּעַל-עֲבָרָה נִקְרָא גִזְלָן, בְּחִינַת "גִּזְלָן אָבִיו וְאִמּוֹ" (משלי כח, כד), "שֶׁהֵם קִדְשָׁא-בְּרִיךְ-הוּא וְשִׁכְיִנְתָּה" (ברכות לה:).

וְעַל-כֵּן "כָּל הַנְּהַנֶּה מֵעוֹלָם-הַזֶּה בְּהִתְרָ, רַק שֶׁהוּא בְּלֹא בְּרָכָה, נִקְרָא גִזְלָן", בְּחִינַת "גִּזְלָן אָבִיו וְאִמּוֹ" (ברכות שם), מְכַל־שֶׁכֶן כְּשֶׁנְּהַנֶּה בְּאִסּוּר חֲסִידֵי שְׁלוֹם.

וְעַל-כֵּן גַּם ה' יִצְרָה-הָרַע נִקְרָא גִזְלָן וְחֲמָסָן, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (תהלים לה, י): "מִצִּיל עֵינִי מִחֲזֶק מִמֶּנּוּ וְעֵינִי וְאֲבִיוֹן מִגִּזְלוֹ", שְׁנֵאמַר עַל ה' יִצְרָה-הָרַע, כְּמִבְּאֵר בְּמִדְרַשׁ בְּרֵאשִׁית (בראשית-רבה נד, א): "הִישׁ גִּזְלָן גְּדוֹל מִזֶּה" וְכוּ'. וְזֶה בְּחִינַת (שם קמ, ב-ה): "מֵאִישׁ חֲמָסִים תִּנְצְרֵנִי".

וְעַל-כֵּן תִּקְנֵנוּ תְּקִנַּת הַשְּׁבִים בְּיֹתֵר בְּדִינֵי גִזְלָה, כְּמִבְּאֵר בְּדַבְּרֵי רַבּוֹתֵינוּ ז"ל בְּכַמָּה דִּינֵי הַשְּׁבִית הַגִּזְלָה, שֶׁהִקְלוּ עָלָיו מִפְּנֵי תְּקִנַּת הַשְּׁבִים" (גטין פ"ה מ"ה; ועוד).

כִּי עֵקֶר רַבַּח הַתְּשׁוּבָה לְשׁוּב לַהֲשִׁים-יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הָעוֹנוֹת שֶׁבְּעוֹלָם - מְקַבְּלִין רַק מִצְדִּיקֵי-אֱמֶת, שְׁעוֹסְקִין בְּזֶה כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם, וְלֹא-אֲחֵר הַסְּתַלְקוֹתֶם, לְהַשִּׁיב הַכֹּל לַהֲשִׁים-יִתְבָּרֵךְ. וְכָל הַתּוֹרָה שֶׁמְשִׁיבִין וּמְגַלִּין לְיִשְׂרָאֵל, הַכֹּל בְּשִׁבִיל לְהַחְזִירָם לְמוֹטֵב, לְהַשִּׁיבָם בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה.

כִּי זֶה כָּל כּוֹנֵנֶת-הַקְּדוּשָׁה בְּהַתְּגַלּוֹת תּוֹרַתָם - לְהַבִּיא אֶת יִשְׂרָאֵל לְיַד תְּשׁוּבָה וּמַעֲשִׂים-טוֹבִים.

וְעֵקֶר תְּקוּן הַתְּשׁוּבָה - הוּא עַל-יַד הַצְּדִיקִים שֶׁמְתַקְנִים שְׂרֵשׁ פְּגָם הַגִּזְלָה בְּקִדְשָׁה הַעֲלִיּוֹנָה - דְּהֵינּוּ: שְׁגָם בְּתַפְלָתָם-הַקְּדוּשָׁה אֵינָם בָּאִים בְּבְחִינַת גִּזְלָה.

וְעַל-כֵּן נִקְרָא: תְּקוּן הַגִּזְלָה - בְּחִינַת "וְהַשִּׁיב אֶת הַגִּזְלָה" וְכוּ' - כִּי עֵקֶר תְּקוּן הַתְּשׁוּבָה, נִמְשָׁךְ רַק מִבְּחִינַת תְּקוּן הַגִּזְלָה בְּשְׂרֵשָׁה, שֶׁהוּא מֵה שְׂאִין בָּאִים בְּתַפְלָתָם בְּכַח, בְּבְחִינַת גִּזְלָה, שֶׁעַל-יַד־יָזָה דִּיקָא מִמְשִׁיבִין תּוֹרָה בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, שֶׁעַל-יַד־יָזָה מִחְזִירִין בְּנֵי-אָדָם בְּתְשׁוּבָה (עין בפנים).

"מִנְלֵ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה לְאִשְׁמָה בָּהּ" (וַיִּקְרָא ה, כו)

נו.

(לְקוּטֵי־הַלְכוּת, גְּזֵלָה ה, ז־בְּסוּף)

כָּל הָעֵבְרוֹת וְהַפְּגָמִים שֶׁל כָּל 'בְּעֵלֵי־עֵבְרָה'
רַחֲמָנָא־לְצַלָּן - נִמְשָׁךְ רַק מִבְּחִינַת
'דוּחַק אֶת הַשְּׁעָה', שְׂאִינוֹ רוֹצֵה לְהִמָּתִין וְכוּ'.

וְזֶה "עֵקֶר הַחֲטָא וְהַפְּגָם שֶׁל 'אָדָם־
הָרֵאשׁוֹן" (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה כ, א; פְּרִיעֵץ־חַיִּים,
רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה פ"ב) וְכוּ'. וְזֶהוּ בְּחִינַת 'פְּגָם גְּזֵלָה'
וְכוּ'. וְתִקּוּנוֹ הָיָה עַל־יְדֵי 'שִׁבְת', כִּי "שִׁבְת
אֲגִין עַל־זֵה" (זֶהַר תְּרוּמָה קלח.).

וְזֶה שְׂמֻסְיַמַּת 'פְּרֻשַׁת גְּזֵל' (וַיִּקְרָא ה, כו):
"לְאִשְׁמָה בָּהּ" - רֵאשִׁי־תְבוּת (תְּפִלַּת
שַׁחֲרִית שְׁבַת): "לְאֵל אֲשֶׁר שָׁבַת מִכָּל
הַמַּעֲשִׂים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, כַּמּוֹבָא (מוֹבָא בְּסִפְרֵי
חֲסִידוֹת).

[מְאֹר־וְשֻׁמֵּשׁ, בְּפֻרְשֵׁתֶךָ: שְׂמַעְתִּי מִהֲרַב־הַקְּדוֹשׁ
'רַבְּנוּ מִנַּחֵם מַעֲנֵדֵל זְצוּק"ל מְרִימָנוּב': שְׂהַמְנַהֵג הָיָה
מִקְדָּם, כְּשִׁסִּים הַקּוֹרָא לְקִרְוֹת 'פְּרֻשַׁת וַיִּקְרָא' שְׂמֻסְיַמַּת
"לְאִשְׁמָה בָּהּ" - הָיָה הַקֶּהֶל עוֹנִין אַחֲרָיו: "לְאֵל אֲשֶׁר
שָׁבַת מִכָּל הַמַּעֲשִׂים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי", שֶׁהוּא רֵאשִׁי־תְבוּת:
"לְאִשְׁמָה בָּהּ". עֵינ־שָׁם. וְעֵין גַּם בְּתַפְאֲרַת־שְׁלֵמָה
בְּפֻרְשֵׁתֶךָ].

לקוטי תפלות

פרשת ויקרא

מפתח התפלות

[א] "אם עלה קרבנו" - ענין 'קרבן עולה' (ח"א צח).

אבל לפניך נגלו כל תעלומות לב,
ואתה יודע פמה קשה וכבד עלי
גם זה בעצמו, פי מבלבלים אותי,
ומונעים אותי מזה מאד.

ואפלו אם לפעמים, בחמלתך
הגדולה, אתה שולח לי איזה
דבורים, ואני מתחיל לפרש שיחתי ולבי
המר לפניך.

בתוך כך, נסתם לבבי באמצע הדבור,
ואני נשאר משתומם, כמי
שנתאלם בתוך דבריו מש.

כמו-כן פתאם נסתלק הדבור ממני,
ולבבי אטום, ומחשבותי
תמהים, ואיני יודע מה לעשות, כי פתאם
"נאלמתי לא אפתח פי כי אתה עשית.
נאלמתי דומיה החשיתי מטוב וכאבי
נעכר".

☪ [א] לקוטי-תפלות ח"א צח ☪
(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קח, 'זבחי אלקים רוח נשברה')
"אם עלה קרבנו" (ויקרא א, ג)
- ענין 'קרבן עולה' -
אמר רבי שמעון בן יוחאי: לעולם אין העולה באה, אלא על
'הרהור הלב'. אמר רבי לוי" מוקרא מלא הוא (יחזקאל כ, לב):
"והעלה על רוחכם היו לא תהיה". (ויקרא ידב"ה ז, ג)

"זבחי אלהים רוח נשברה, לב נשבר
ונדכה אלהים לא תבזה".

רבנו של עולם, אתה יודע רזי עולם,
ותעלומות סתרי כל חי, אתה
חופש כל חדרי בטן, ובוהן כליות ולב.

אתה יודע: כי אין לי שום סמיכה
ותקוה לטוב אמתי ונצחי, כי-אם
על-ידי מה שאני מפרש שיחתי לפניך
בעל הרחמים.

וְנִדְמִיתִי כְּמוֹ "נְסוּג אַחֹר" מִמֶּךָ,
חֲלִילָה, וְאַתָּה כְּמִסְתִּיר פָּנִים
מִמֶּנִּי.

וּבְכָר גְּלִית אֲזַנֵּינוּ: שְׁכַל־זֶה נִמְשָׁךְ,
עַל־יְדֵי 'פָּגַם־אֱמוּנָה', שְׁנַחֲשָׁב
כְּ'עֲבוּדֵה־זָרָה'.

וְעַתָּה מָה אַעֲשֶׂה אָבִי שְׁבַשְׂמִים לְכַפֵּר
עַל־כָּל־זֶה, לְתַקֵּן וּלְכַפֵּר עַל כָּל
הַהֲרָהוּרִים וְהַמַּחֲשָׁבוֹת־רָעוֹת, וְרַעֲיוֹנִים
הַמְּבַלְבְּלִים הָעוֹלָיִם עַל רוּחִי, וּבִפְרָט עַל
'הֲרָהוּרֵי עֲבוּדֵה־זָרָה', שֶׁהֵם 'פָּגַם־
אֱמוּנָה', שֶׁהֵם קָשִׁים מֵהַכֹּל.

אֲנִי מָה אַעֲשֶׂה שְׁתָּשִׁיב פָּנֶיךָ אֵלַי, וְאֲנִי
אָשׁוּב אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת. מְתֵי אֲזַכֶּה לָזֶה,
"מְתֵי אָבוֹא וְאֶרְאֶה פָּנֵי אֱלֹהִים".

מְתֵי מְתֵי, מְתֵי אֲזַכֶּה לְאֱמוּנָה־שְׁלֹמָה
וְחֲזָקָה וְנִכּוֹנָה, עַד שְׁאֲזַכֶּה לְפָרֵשׁ
שִׁיחֲתִי לְפָנֶיךָ "פָּנִים בְּפָנִים, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר
אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ", וְלֹא יִהְיֶה שׁוֹם מִסֶּךָ
הַמְּבַדִּיל בֵּינִי וּבֵינֶךָ.

רַחֵם עָלַי בְּעַל הַרְחָמִים, וְזַפְנִי וְעֲזֵרְנִי
וְהוֹשִׁיעֵנִי, שְׁאַרְגִּיל אֶת־עַצְמִי
לְהִתְאַנַּח אֲנַחָה גְּדוֹלָה מֵעֵמֶק הַלֵּב בְּאַמֶּת,
עַל גְּדֹל רַחוּמֶיךָ מִמֶּךָ עַל־יְדֵי עוֹנוֹתַי
הַמְּרַבִּים, וּבִפְרָט עַל 'פָּגַם־הָאֱמוּנָה',
אֲשֶׁר עַל־יְדֵי־זֶה נִסְתַּם פִּי בְּאִמְצַע דְּבוּרֵי,
וְנִפְלַתִּי כְּמוֹ מִשְׂמִים לְאַרְץ.

זַכֵּנִי לְהַרְגִּישׁ כְּאֲבִי וּמְכַאוֹבֵי הָעֲצוּם
בְּאַמֶּת, עַד שְׁאֲתַאַנַּח אֲנַחָה
אֲמִתִּית מֵעֵמֶק הַלֵּב, וַיִּהְיֶה רוּחִי נִשְׁבֵּר
בְּקִרְבִּי בְּאַמֶּת.

בְּאִפֶּן שִׁיתְעוֹרְרוּ רַחֲמֶיךָ הָאֲמִתִּיִּים
עָלַי. וַיַּעֲלֶה וַיִּבֹא וַיִּגִּיעַ וַיִּרְאֶה
וַיִּרְצֶה לְפָנֶיךָ רוּחִי הַנִּשְׁבֵּר עַל־יְדֵי אֲנַחֲתִי,
כְּאִלוּ הַקְּרַבְתִּי 'קָרְבַּן עוֹלָה' לְפָנֶיךָ,
"שֶׁהִיא בָּאָה לְכַפֵּר עַל הַהֲרָהוּרֵי־הַלֵּב".

וּבְחֻמְלָתְךָ הַגְּדוֹלָה, תִּפְתַּח אֶת יָדְךָ
בְּרַחֲמִים וּבְרַצוֹן, וְתַחְזִירְנִי
בְּתִשׁוּבָה־שְׁלֹמָה לְפָנֶיךָ בְּאַמֶּת.

וְעַל־יְדֵי הַרוּחַ שְׂאוּצִיא וְהַרוּחַ
שְׂאֲכַנִּיס בְּשַׁעַת הָאֲנַחָה, עַל־
יְדֵי־זֶה תִּמְשִׁיךְ עָלַי הָאֲרָה גְּדוֹלָה מֵהַשָּׁם
(חַת"ך) הַיּוֹצֵא מִפְּסוּק: "פּוֹתַח אֶת יְדֶיךָ,
וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רַצוֹן".

וְעַל־יְדֵי־זֶה תַּחַתְךָ וְתִנְסֵר אֶת נַפְשִׁי
וְנִשְׁמַתִּי מִבְּחִינַת 'אַחֹר'
בְּאַחֹר', וְתַחְזִירְנִי וְתִשְׁיַבְנֵי אֵלֶיךָ בְּבַחֲיִנַת
'פָּנִים בְּפָנִים'.

אָבִינוּ שְׁבַשְׂמִים, אֵל מֶלֶךְ נְאֻמָּן, אֵל
אֱמוּנָה, אֲתָה יוֹדֵעַ אֶת כָּל מָה
שְׁעוֹבֵר עָלֵינוּ עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּעִנְיַן
הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה.

כִּי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וּבְאֵהֱבָתְךָ הַגְּדוֹלָה
אֶת עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל, חֲמַלְתָּ עָלֵינוּ,
וְנִטְעַתָּ בְּתוֹכֵינוּ אֱמוּנָתְךָ הַקְּדוּשָׁה אֲשֶׁר
יִרְשָׁנוּ מֵאֲבוֹתֵינוּ. אֲשֶׁרֵינוּ מָה טוֹב חֲלַקְנוּ,
וּמָה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, וּמָה יָפָה יִרְשָׁתָנוּ.

אֶךְ מֵעַצָּם רַבּוּי עוֹנוֹתַי, עַדִּין עוֹלָיִם עַל
הַלֵּב 'מַחֲשָׁבוֹת חוּץ' שֶׁהֵם פִּנְגָד
אֱמוּנָתְךָ הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר זֶה עָקֵר
הַהֲתַרְחָקוֹת וְהַסְתַּרְת־פָּנִים, וְצָרָה גְּדוֹלָה
מִכָּל הַצָּרוֹת שְׁבַעוֹלָם, כְּמוֹ שְׁכַתוּב:
בְּקִרְבִּי בְּאַמֶּת.

"הלא על פי אין אלהי בקרבי, מצאוני כל הרעות האלה".

רחם עלינו מלא רחמים, ברחמים גדולים, ברחמים רבים. ושמרנו והצילנו מעתה, מכל מיני פפירות והרהורים ומחשבות, שהם כנגד אמונתך הקדושה.

רק נזפה לאחז בדרכי אבותינו הקדושים, להאמין בך יהוה אלהינו, ובתורתך הקדושה ובצדיקיך האמתיים, באמונה שלמה זכה ונכונה.

ותהיה האמונה חזקה כל-כך, כאלו אני רואה אותך תתברך, "עין בעין", באפן שעל-ידי-זה "תהיה יראתך על פני, זו הבושה, לבלתי אחטא" עוד שום חטא ועון, ולא אפגם עוד שום פגם כלל.

ובכל-עת שירצה לעלות על דעתי חס-ושלום, איזה מחשבה של איזה תאוה ורצון שהוא נגד רצונך, תפל עלי תכף אימה ופחד ויראה ובושה גדולה מפניך, אשר אתה עומד עלי בכל עת ורגע, ורואה במעשי, ויודע צפון לבי ומחשבותי, כי "מפניך לא אסתיר", כי מלא כל הארץ כבודך".

ובמו שכתוב: "אם יסתיר איש במסתרים, ואני לא אראנו נאם יהוה, הלוא את השמים ואת הארץ אני מלא".

ואזכה על-ידי תקף האמונה הקדושה, להתפלל ולהתחנן ולהתבודד ולפרש כל שיחתי לפניך תמיד, בלב שלם, ובמחשבה נכונה, שתהיה המחשבה קשורה אל דבורי התפלה, בקשר אמיץ וחזק, בלי שום פנייה, ובלי שום נטיה אל הצד כלל חס-ושלום.

ויהיו כל דברי ושחותי עמך "פנים אל פנים, כאשר ידבר איש אל רעהו". "פה אל פה אדבר" עמך את כל אשר עם לבבי. ואשפך את נפשי כמים נוכח פניך יהוה. ואספר לפניך את כל לבי ברחמים ותחנונים, בדברי חן ורצון ופיוס, בלב נשבר ונדכא באמת, כבן המתחטא לפני אביו.

עד אשר יכמרו רחמיך עלי, ויהמו מעיך על גדל רחוקי ממך עד הנה. ותתחיל מעתה להושיעני, ישועה שלמה ואמתית לנצח, שאזכה מעתה לשוב אליך באמת בשלמות. ותוליכני ותדריכני באמתך בכל עת ורגע, ולא אסור עוד מרצונך ימין ושמאל.

ותחמל ותרחם עלי כרחמי האב על הבן. ותושיעני בכל עת בכל מיני ישועות, ותקרבני בכל מיני התקרבות לנצח, "ולא נסוג ממך תחיינו ובשמך נקרא. יהוה אלהים צבאות השיבנו, האר פניך ונושעה. ברוך יהוה לעולם אמן ואמן".

פְּרַשְׁתַּת זְכוֹר

ענייני 'עמלק' - לפי סדר הפסוקים של קריאת 'פרשת זכור',
 ופרשת "ויבא עמלק" שקוראין בפורים

"זכור את אשר עשה לך עמלק" (דברים כה, יז)

"אשר קרה בדרך" (דברים כה, יח)

א. (ח"א י, י)

"ואלה המשפטים" (שמות כא, א), **"ואלה**
 מוסיף על הראשונים" (שמות רבה ל,
 ג) - בחינת 'תוספת' ו'רבו', 'גאווה', 'עבודה-
 זרה'.

"הראשונים" - בחינת 'המן-עמלק', כמו
 שכתוב (במדבר כד, ט):
 'ראשית גוים עמלק'.

ותקונו: "המשפטים" - בחינת 'רוח', כמו
 שכתוב (ישעיה כח, ו): "ולרוח
 משפט וכו' משיבי מלחמה" - פי על-ידי
 ה'צדיק', שהוא בחינת 'רוח', כמו שכתוב
 (במדבר כז, יח): "איש אשר רוח בו" - נתתקן
 ה'גאווה' וה'עבודה-זרה'.

ב. (ח"א לו, ח"א קלה)

'אנג' 'מלכות עמלק', הוא כללות ה'ארבע-
 מלכיות דסטרא-אחרא', כמו שכתוב
 (במדבר כד, ט): "ראשית גוים עמלק".

ג. (ח"א נו, ה)

בנגד 'מלכות-דקדשה', יש 'מלכות-
 הרשעה', הינו 'מלכות המן-עמלק',
 כמה שכתוב (במדבר כד, ט): "ראשית גוים
 עמלק".

ד. (ח"א יט, ה)

מי שאין לו שלמות לשון-הקדש, אזי
 ה'רוח-סערה' מקרר אותו ב'מקרה-
 לילה' בשנה, בבחינת (דברים כה, יח): "אשר
 קרה בדרך" - לשון 'קרירות'.

"בדרך" - הוא בחינת (משלי ל, ט): "בן דרך
 אשה מנאפת" - שה'רוח-סערה'
 הולך דרך ה'תרגום', שהוא בחינת 'גה',
 ויונק מן ה'חשמ"ל'.

ה. (ח"א נח, ג)

'משה רבנו,' "בכח שהיה כלול משלשה
 אבות" (זהר ויצא קנ. מהשמטות-
 מהר), היה לוחם בנגד 'עמלק', בבחינת (ויקרא
 כו, כה): "חרב נקמת נקם ברית". פי ה'אבות'
 הן 'ברית', בחינת (שם פסוק מב): "וזכרתי את
 בריתי יעקוב וכו'. ו'עמלק' טמא 'בריתם',
 בבחינת (דברים כה, יח): "אשר קרה בדרך".

ו. (ח"ב ה, יא)

על-ידי 'קלקול המשפט', בחינת 'משפט
 מעקל' - בא חס-ושלום 'טמאה'
 הידוע'.

וזהו (חבקים א, ד): "על-כן יצא משפט
 מעקל" - 'מעקל', אותיות 'עמלק'.

– שְׁעַל־יָדוֹ בָּא הַטְּמֵאָה הַנִּלְכָּד, בְּבַחֲנֵינָת (דְּבָרִים כה, יח): "אֲשֶׁר קָרָךְ בְּדֶרֶךְ".

וְזֶהוּ הַסְּמִיכוֹת בַּתּוֹרָה (בַּמִּדְבָּר כד, כ"א): "וַיֵּרָא אֶת הַקַּיִינִי, וַיֵּרָא אֶת עֵמְלֶק" – בִּי טְמֵאָה הַנִּלְכָּד, בָּאָה עַל־יְדֵי יִגְרִים'.

ז.

(ח"ב ח,ג)

עֵמְלֶק' טִמָּא אֶת יִשְׂרָאֵל בְּפָגַם תַּאֲוֹת־נְאוּף', כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים כה, יח): "אֲשֶׁר קָרָךְ בְּדֶרֶךְ" – בְּחִינַת 'מְקַרְה־לִּלְה' חֲסִיזְשָׁלוֹם, שְׁבָא עַל־יְדֵי בְּחִינַת עֵמְלֶק'.

בִּי עֵמְלֶק' יוֹנֵק מִבְּחִינַת ה'דַּעַת', בְּבַחֲנֵינָת (בַּמִּדְבָּר כד, כ): "רְאֵשִׁית גּוֹזִים עֵמְלֶק", שְׁזָה בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ג, א): "וְהִנָּחַשׁ הָיָה עָרוֹם" – שְׁעַל־יְדֵי־זָה בָּא חֲסִיזְשָׁלוֹם טִמָּאת הַתַּאֲוָה הַזֹּאת. וְזֶה בְּחִינַת 'מְלַחֶמֶת עֵמְלֶק'.

וְהַתְּקוּן לְזֶה: הוּא ה'תְּפִלָּה שֶׁל הַבַּעַל־כַּח' שְׁמַתְפַּלֵּל בְּבַחֲנֵינָת 'דִּין' – שְׁעַל־יְדֵי־זָה מוֹצִיאִין מִמֶּנּוּ 'מִימֵי הַדַּעַת' שְׁבָלַע מִן הַקִּדְשָׁה.

וַיִּזְנֵב בְּךָ כָּל הַנְּחָשִׁים אַחֲרֶיךָ, וְאַתָּה עָיִף וַיִּגַע וְלֹא יָרָא אֱלֹקִים" (דְּבָרִים כה, יח)

"וַיִּזְנֵב בְּךָ" – מִפְּתֵי זָנֵב, חוֹתֵף מִלּוֹת וְזוֹרֵק כְּלָפִי מַעֲלָה. (רש"י; בַּמִּדְבָּר־רַבָּה יג, ג; תַּנְחומָא תַּצְא ט)

ח.

(ח"א נו, ה)

זֶה לְעַמַּת זֶה" (קִהְלֵת ז, יד) – מְלַכּוֹת הַרְשָׁעָה הַמְּוִעֵמְלֶק', הוּא כְּנֶגֶד מְלַכּוֹת־דְּקִדְשָׁה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (בַּמִּדְבָּר כד, כ): "רְאֵשִׁית גּוֹזִים עֵמְלֶק".

בִּי מְלַכּוֹת־דְּקִדְשָׁה, הוּא (בַּמִּדְבָּר י, כה) "מְאִסָּף לְכָל הַמַּחְנוֹת" דְּקִדְשָׁה. וְ'מְלַכּוֹת דְּסִטְרָא־אַחֲרָא', הוּא מְאִסָּף מְמוֹן, וּמַתְגַּבֵּר בְּ'תַאֲוֹת־מְמוֹן', בְּדֵי לְתַפֵּס כָּל 'נִיצוּצֵי הַקִּדְשָׁה'.

וְעַל־כֵּן עֵמְלֶק' מְלַכּוֹת־הַרְשָׁעָה, רוֹדֵף 'מַחְנֵה דָן' בְּחִינַת מְלַכּוֹת־דְּקִדְשָׁה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים כה, יח): "וַיִּזְנֵב בְּךָ וְכוּ' וְלֹא יָרָא אֱלֹקִים" – דְּהִינּוּ: בְּעַת שְׂאִין לָהֶם כַּח מְלַכּוֹת־דְּקִדְשָׁה, בְּחִינַת "יָרָא אֱלֹקִים".

וְאַף־עַל־פִּי־כֵן אֵינּוּ מוֹעִיל לוֹ כְּלָל – בִּי יֵשׁ כַּח בְּ'מְלַכּוֹת־דְּקִדְשָׁה, בְּחִינַת 'מְרַדְכִי' – לְהוֹצִיא מֵאֲתוֹ כָּל ה'מְמוֹן', וְכָל ה'נִיצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים' שְׁבָלַע.

ט.

(ח"א קלה)

עַל־כֵּן נֶאֱמַר בְּ'עֵמְלֶק' (דְּבָרִים כה, יח): "וַיִּזְנֵב בְּךָ כָּל הַנְּחָשִׁים וְכוּ' וְלֹא יָרָא אֱלֹקִים" – בִּי עַקֵּר כַּחוֹ הָיָה: מַחְמַת שְׁלֹא הֶעֱלוּ ה'מְלַכּוֹת־דְּקִדְשָׁה, מַחְמַת שְׁלֹא הָיָה לָהֶם 'יְרֵאת אֱלֹקִים', בְּחִינַת 'מְלַכּוֹת'.

י.

(ח"ב יט)

הַעֲקָר: לְעַבְדֵי הַשֵּׁם בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת גָּמוּר, עַל־יְדֵי 'אַמוּנָה' ו'מַצּוּוֹת מַעֲשִׂיּוֹת', בְּלִי שׁוֹם 'חֲכָמוֹת' כְּלָל.

וְהוּא אֶסוּר גְּדוֹל מְאֹד לְהִיּוֹת 'מַחְקֵר' וְלִלְמַד 'סְפָרֵי הַחֲכָמוֹת' – בִּי יֵשׁ "אַבְן נֶגֶף" (יִשְׁעִיָּה ח, יד) בְּכָל חֲכָמָה וְחֲכָמָה, בְּחִינַת עֵמְלֶק', שְׁעַל־יְדֵי־זָה יְכוּלִין לְהַחֲלִיק וּלְפַל.

**"תמחה את זכר עמלק מתחת השמים,
לא תשכח" (דברים כה, יט)**

כי עמלק ה'ה פילוסוף ו'מחקר, וכפר בעקר, כמו שפתוב (דברים כה, יח): "ולא ירא אלקים" - דהינו: שהוא רק נוהג על-פי חכמות, ואין לו יראה כלל.

יב.

(ח"א ל, ו; ח"א קלה)

רק הצדיק הגדול מאד - יכול להכניס עצמו בזה, ללמד השבע-חכמות, והוא מחזיק עצמו ונשאר קים על עמדו על-ידי אמונה, כי (משלי כד, טז): "שבע יפול צדיק וק'ם" - סופי-תבות: עמל"ק'.

צריך לחתך ולהוציא ה'מלכות-דקדשה, מבין ה'ארבע גליות' של ה'ארבע-מלכיות דסטרא-אחרא, ולהעלותה אל אור-הפנים המאיר בשלש-דגלים. והעקר: לבטל בח' מלכות עמלק הכוללת ה'ארבע-מלכיות, כמו שפתוב (במדבר כד, כ): "ראשית גוים עמלק".

והמחקרים והכופרים, מפרשים כל התורה בלה, על-פי חכמות ואפיקורסות ושכליות שלהם! - ואפלו 'מצוות-מעשיות' המפרשים בתורה, מפרשים הכל: שמרמזים רק על שכליות וחכמות שלהם, וכופרים בפשוטו לגמרי.

ועל-כן בשהרג שמואל את אגג מלך עמלק, נאמר (בהפטרת פרשת זכור, שמואל-א טו, לג): "וישסף שמואל את אגג, ופרש רש"י: "חתכו לארבע".

וזהו שאמרו רז"ל (במדבר-רבה יג, ג; תנחומא תצא ט): "שהיה עמלק חותך מילות, וזרק כלפי מעלה" - כי 'מילה' היא מצוה ראשונה שנצטוה בה אברהם-אבינו, שהיה "ראש למאמינים". ועמלק' שהוא בחינת הפילוסופים והכופרים - בופר בכל המצוות, ומפרש הכל על שכליות לבד.

הינו: שחתך והבדיל הדל"ת, בחינת 'מלכות-דקדשה' - מאגג, שהוא 'כלליות ארבע מלכיות דסטרא-אחרא, כמו שפתוב (במדבר כד, כ): "ראשית גוים עמלק" - והעלה אותה אל אור-הפנים, בשלש-דגלים. **וזהו:** "וישסף" - ראשי-תבות: "ש'בועות ס'פות פ'סח" - שהם ה'ימים-טובים, 'ימי דין', 'יראה', 'מלכות'.

וזהו: "חותך מילות וזרק כלפי מעלה" - שבופר ב'מצות מילה, וזורקה כלפי מעלה אל השכל. - ועקר הכנעתו על-ידי אמונה'.

ועל-כן נאמר ב'עמלק' (דברים כה, יח): "ויזנב בך כל הנחשלים וכו' ולא ירא אלקים" - כי עקר פחו היה: מחמת שלא העלו ה'מלכות-דקדשה' - מחמת שלא היה להם 'יראת אלקים, בחינת 'מלכות'.

יא.

(ספר-המדות, יראה יב)

מי שאינו מניח בן או תלמיד, זה נקרא (דברים כה, יח; תהלים נה, כ): "לא ירא אלקים" (בבא-בבא קטז.).

יג.

(ח"א לה, ח)

בשאדם עוסק ב'משא-ומתן באמונה, אזי נופלים כל הקלפות והעכ"ם והארצות שסביבות ה'אמונה,

ועולים ממנה כל הניצוצות הקדושים' שבתוכם, בסוד אחד-עשר סממני הקטרת' - בבחינת (סנהדרין כ:): "פְּרִיתוֹת זָרְעוֹ שֶׁל עֲמֹלֶק".

וְזֶה בְּחִינַת (רות רבא א, ב): "לְמָה נִסְמְכָה פְּרִשְׁת 'פְּרִיתוֹת זָרְעוֹ שֶׁל עֲמֹלֶק, לְפָרֶשֶׁת 'מִשְׁקֶלֶת' (דברים כה יג-יד-טו-טז) - לומר: שֶׁבַע עוֹן 'מִשְׁקֶלֶת' הִיָּה 'מִלְחָמַת עֲמֹלֶק".

"וַיָּבֵא עֲמֹלֶק וַיִּלָּחֶם עִם יִשְׂרָאֵל בְּרַפְיָדִים"
(שמות יז, ח)

יד

(ח"ב חג)

'עמלק' טמא את ישראל בפגם תאוות-נאוף, כמו שכתוב (דברים כה, יח): "אֲשֶׁר קָרָךְ בַּדֶּרֶךְ" - בחינת 'מקרה-לילה'. פי 'עמלק' יונק מבחינת ה'דעת', בבחינת (במדבר כה, כ): "ראשית גוים עמלק". וְזֶה בְּחִינַת 'מִלְחָמַת עֲמֹלֶק'.

והתקוון לזה: הוא ה'תפלה של הבעל-בחי' שמתפלל בבחינת 'דין'.

"וצא הלחם בעמלק" (שמות יז, ט)

טו

(ח"א וז)

'להכרית' זרעו של עמלק" (סנהדרין כ:). זה בחינת (תהלים מז, ד): "יִדְבֹר עַמִּים תַּחֲתֵינוּ וּלְאֵמִים תַּחַת רַגְלֵינוּ", בחינת 'חיריק', נקודה התחתונה של אלף, בחינת

(שמות כד, י): "ותחת רגליו", בחינת (ישעיה סו, א): "וְהָאָרֶץ הַדֵּם רַגְלָיו".

"להכרית" זרעו של עמלק" - היא בחינת 'יהושע', נקודה התחתונה. פי עקר 'מחית עמלק' תלוי ב'יהושע', כמו שכתוב (שמות יז, ט): "צא הלחם בעמלק".

טז

(ח"ב עט - דאשי-פרקים טל רבנו ז"ל, עם באור מוהרנ"ת ז"ל)

"וישמע" יתרו" (שמות יח, א). "מה שמועה שמע ובא, קריעת ים-סוף ומלחמת עמלק" (רש"י שם; זבחים קטז).

"קריעת ים-סוף" - זה 'בטול-הזמנים' וכו'. "מלחמת עמלק" - זה 'תשובה'. "משה אהרן וְחֹר" (שם יז, י), פֶּרֶשׁ רִש"י: "בתענית היו שְׂרוּיִים". על-ידי-זה **"וישמע יתרו"** - שמע ה'קול'. (עד-כאן לשון רבנו ז"ל).

באור מוהרנ"ת ז"ל: רבנו ז"ל רוצה לגלות: ש'תשובה' ובחינת 'למעלה-מהזמן', דהינו 'בטול-הזמנים' - הם בחינה אחת. ועל-ידי-זה זוכין לשמע ה'קול-דקדושה, ולהכניע ה'קול דסטרא-אחרא'.

וכן מבאר בה'אלף-בית החדש' (ספר-המדות, תשובה א): "יום שהאדם עושה 'תשובה' - הוא למעלה-מהזמן, ומעלה כל הימים למעלה-מהזמן".

"קריעת ים-סוף", הוא בחינת 'בטול-הזמנים' - פי "הקדוש-ברוך-הוא ערבבם ובטל הזמנים" (עין חזקוני שמות יד, כד).

"מלחמת עמלק", זה 'תשובה' - פי "אז היו שְׂרוּיִים בתענית, משה אהרן וְחֹר", שזהו בחינת 'תשובה'.

נמצא: ש'קריעת ים-סוף' ו'מלחמת עמלק', זהו בחינת 'בטול-הזמנים' ו'תשובה', שהם תלויים זה בזה.

ועל-ידי-זה: "וישמע יתרו", שמע ה'קול' - פי על-ידי 'תשובה' שהוא 'בטול-הזמנים', שזמיען ה'קול-דקדשה', פנ"ל.

"ומשה אהרן וחור עלו ראש הגבעה"

(שמות יז, י)

ז.

(ח"ב עט)

נמצא לעיל בפסוק (שמות יז, ט): "וצא הלחם בעמלק".

"ואהרן וחור תמכו בידי, מזה אחד ומזה אחד"

(שמות יז, יב)

ח.

(ח"א נח, ג-ד-ה)

משה רבנו, "בכח שהיה כלול משלשה אבות" (זהר ויצא קנ. מהשמטות-הזהר), היה לוחם בנגד עמלק, בבחינת (ויקרא כו, כח): "חרב נקמת נקם ברית". פי ה'אבות' הן 'ברית', בחינת (שם פסוק מב): "וזכרתי את בריתי יעקוב וכו'. ועמלק טמא בריתם, בבחינת (דברים כח, יח): "אשר קרף בדרך".

וזהו: (זהר בראשית לב): "יחד על בין תרין" - זהו מלחמת עמלק, שנאמר בו (שמות יז, יב): "ואהרן וחור תמכו בידי מזה אחד ומזה אחד".

ובזה שהכניע קלפת עמלק ותקן ה'ברית' - זכה לבחינת "לחם משנה" (שמות טז, ח), 'שפע כפולה'.

ואז כשמכניע כל החרים הרודפים אחר 'חלושי-כח' שבישראל, ומכניס אותם לעבודת-השם - זוכה לחדש חדושין דאורייתא בשבת, על חד-תרין, בבחינת "לחם משנה", בחינת (תהלים קמט, ו): "חרב פיפיות". שעל-ידי ה"חרב נוקמת" (ויקרא כו, כח), זוכה ל"פי שנים" (דברים כא, יז), בחינת: "לחם משנה".

"ויהי ידיו אמונה עד בא השמש" (שמות יז, יב)

והנה ידוהי פריסן בצלו. (תרגום אינקלוס)

ט.

(ח"א י, ו-בסוף)

על-ידי ה'צדיק' שהוא בחינת ה'רוח-שבלב' - נתגלה ה'ארת הידים והרגלים', הינו בחינת 'רקודין והמחאת-כף'. ונתבטל ה'גאווה' וה'כפירות' וה'עבודה-זרה' של ה'מך-עמלק', ונתרבה ה'אמונה'. ואז נתקיים (שמות יז, ב): "ויהי ידיו אמונה".

נ.

(ח"ב יט)

וזה שכתוב ב'משה-רבנו' (שמות יז, יב): "ויהי ידיו אמונה", ב'מלחמת-עמלק' - פי על-ידי 'אמונה', החליש את עמלק, והינו 'החכמות והחקירות'.

וזה: "ויהי ידיו אמונה". ידיו - הינו בחינת 'מצוות-מעשיות', שהם בחינת 'אמונה', כמו שכתוב (תהלים קיט, פו): "כל מצותיך אמונה" - שעל-ידי 'אמונה' ו'מצוות-מעשיות', שהם 'הפך בחינת עמלק' - החלישו פנ"ל.

ו'אמונה' - זה 'תפלה', כמו שתרגם: "פרישן בצלו" - פי ה'תפלה'

מִשְׁנֵה הַטְּבַע, וְנִתְבַטְּלִין הַחֲכָמוֹת,
וְהַחֲקִירוֹת, שֶׁהֵם הוֹלְכִים עַל־פִּי הַטְּבַע.

וְהַמְחַקְרִים וְהַכּוֹפְרִים, מִפְּרָשִׁים כָּל
הַתּוֹרָה כְּלָה, עַל־פִּי חֲכָמוֹת
וְאִפְיֻקוֹרְסוֹת שֶׁלָּהֶם! - שֶׁכָּל הַתּוֹרָה, וְאִפְלוּ
'מִצְוֹת־מַעֲשִׂיּוֹת' הַכְּתוּבִים בַּתּוֹרָה, מִפְּרָשִׁים
הַכָּל עַל־פִּי 'צוּרָה וְשֹׁכֵל', שֶׁמֵרְמָזִים רַק עַל
'שְׁכָלִיּוֹת' וְחֲכָמוֹת שֶׁלָּהֶם, וְכּוֹפְרִים
בַּעֲשִׂיּוֹת־הַמִּצְוֹת. אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁאִינּוּ יוֹדַע
מֵהֶם כָּלֵל.

וְעַל־כֵּן עָקַר הַכְּנַעְתּוֹ עַל־יְדֵי 'אֲמוֹנָה',
בַּחֲנִינֵת "וַיְהִי יָדִיו אֲמוֹנָה", כִּנ"ל.

נב.

(ח"א קכ)

הַעֲנִין מָה שֶׁצָּרִיכִין לְנַסֵּעַ לְהַצְדִּיק, וְלֹא דִי
בְּסִפְרֵי מוֹסֵר! - מִפְּרָשׁ בַּתּוֹרָה
(שְׁמוֹת יז, יד): "וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה, כָּתַב זֹאת
זָכְרוֹן בַּסֵּפֶר, וְשִׂים בְּאָזְנֵי יְהוֹשֻׁעַ".

כִּי אִם שֶׁאֵמַר לוֹ לְכַתֵּב בַּסֵּפֶר, אִם־עַל־פִּי־
כֵּן לֹא הִסְתַּפֵּק בְּזֶה, וְצוּרָה לוֹ: "וְשִׂים
בְּאָזְנֵי יְהוֹשֻׁעַ" - שֶׁיְדַבֵּר עִמוֹ פֶּה אֶל פֶּה. כִּי
הָעֵקֶר: מָה שֶׁשׁוֹמְעִין מִפֶּה הַצְּדִיק וְכו'.

שָׂאֵר הַעֲנִינִים וְהַפְּסוּקִים שֶׁבַּפְּרָשִׁיּוֹת אֵלּוּ
- נִמְצְאוּ בַּפְּרָשָׁה בְּשִׁלַּח וּבַפְּרָשָׁה כִּי תֵצֵא

הַפְּטָרַת פְּרִשְׁתַּת זְכוֹר: "וְגַם נִצַּח יִשְׂרָאֵל לֹא יִשְׁקַר"
(שְׁמוּאֵל-א טו, כט)

"כָּתַב זֹאת זָכְרוֹן בַּסֵּפֶר" (שְׁמוֹת יז, יד)

נג.

(ח"א קכב)

מִדַּת הַנְּצַחֵנוֹן אֵינָה סוֹבֶלֶת הָאֱמֶת! - כִּי
אִם אֵם יִרְאֶה לְעֵינָיִם דְּבַר אֱמֶת,
יִדְחָה אוֹתוֹ מִחֲמַת הַנְּצַחֵנוֹן!

אֲבָל הַקְּדוֹשׁ־שֶׁבְּרוּךְ־הוּא, הוּא 'אֱמֶת' אִם
בְּהַנְּצַחֵנוֹן, וְאִינּוּ מִשְׁקַר חֲסוֹשׁ־לּוֹם.
וְזֶהוּ (בַּהַפְּטָרַת פְּרִשְׁתַּת זְכוֹר, שְׁמוּאֵל-א טו, כט): "וְגַם
נִצַּח יִשְׂרָאֵל לֹא יִשְׁקַר".

הַפְּטָרַת פְּרִשְׁתַּת זְכוֹר: "וַיִּלֶּךְ אֵלָיו אֶגֶג מַעֲדָנוֹת,
וַיֹּאמֶר אֶגֶג: אֲכַן סָר מִר הַמּוֹת" (שְׁמוּאֵל-א טו, לב)

נד.

(סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה ט מִחֲכָם וְתָם)

עַל זֶה הַמַּעֲשֵׂה נֶאֱמָרָה הַתּוֹרָה (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן
ח"ב יט) הַמְּדַבֵּרַת מִ'חֲכָמוֹת' וְ'תַמִּימוֹת':

נא.

(ח"א יט, בסוף)

בֵּין לְוָמֵד בַּסֵּפֶר, לְשׁוֹמֵעַ מִפִּי הַחֲכָם, יֵשׁ
חֲלוּק גָּדוֹל בְּיוֹתֵר.

כִּי 'סֵפֶר' הוּא רַק לְזָכְרוֹן, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
(שְׁמוֹת יז, יד): "כָּתַב זֹאת זָכְרוֹן בַּסֵּפֶר",
וְהַזָּכְרוֹן הוּא בְּכַח־הַמְּדָמָה, כִּי גַם 'בְּהִמָּה'
יֵשׁ לָהּ זָכְרוֹן, כְּמוֹ שֶׁאִנּוּ רוֹאִים: שֶׁגַם
'בְּהִמָּה' זוֹכֵרֶת שֶׁבְּמִקּוֹם זֶה נִשְׁכָּה כָּלֵב, וְהִיא
בוֹרַחַת מִשָּׁם.

וְעַל־כֵּן אָמְרוּ רַז"ל (גִּטִּין ס): "דְּבָרִים
שֶׁבְּעַל־פֶּה, אִי אֵתָה רִשְׁאֵי לְאִמְרָם
בְּכַתֵּב" - וַיֵּשׁ דְּבָרִים בְּגוּ, כִּי בְּאֱמֶת זֶה
הַמְּקָרָא: "כָּתַב זֹאת זָכְרוֹן בַּסֵּפֶר" הִנ"ל,
נֶאֱמַר עַל 'תּוֹרָה־שֶׁבְּכַתֵּב', שֶׁצָּרִיכִין דּוֹקָא
לְכַתְּבָהּ. (כִּלְזֶה שֶׁמַּעֲתִי מִפִּי־הַקְּדוֹשׁ, וְלֹא בְּאֵר עֵינֵי זֶה
הֵיטב).

שְׁעַקְר הַשְּׁלֵמוֹת הוּא רַק אֲתַמִּימוֹת
וּפְשִׁיטוֹת, וְעִנּוּן עֲמֹלֶק, שְׁהִיָּה חָכֶם וּפְפֹר
בְּעַקְר וְכוּ'.

גַּם אֲגַג מְזַרַע עֲמֹלֶק, אֲהִי־עַל־פִּי שְׂרָאָה
מִפְּלֹתוֹ בְּשָׁעָה שָׁבָא שְׂמוּאֵל אֵצֶל שְׂאוּל
לְהַרְגוֹ, עֵדִין לֹא הָיָה מֵאֲמִין. כְּמוֹ שְׂנַאֲמֹר
(בַּהֲפֹטֶרֶת פְּרֻשֶׁת זְכוֹר, שְׂמוּאֵל־א טו, לב): "וַיִּלְךָ אֲגַג
מֵעֵדֶנֶת", וְתַרְגָּם יוֹנָתָן: "מִפְּנֵקָא".

כִּי עֵדִין לֹא הָאֲמִין בְּמִפְּלֹתוֹ, עַד שְׂרָאָה
בְּעִינָיו סוּף מִפְּלֹתוֹ, אִז (שם): "וַיֵּאמֶר
אֲכֹן סָר מֵר הַמּוֹת" - כִּי עַד עַתָּה לֹא הָאֲמִין.

הַפְּטָרַת פְּרֻשֶׁת זְכוֹר: "וַיִּשְׁפֹּף שְׂמוּאֵל אֶת אֲגַג"
(שְׂמוּאֵל־א טו, לג)

כה.

(ח"א ל, ו; ח"א קלה)

נִמְצָא לְעִיל בְּפָסוּק (דְּבָרִים כה, יט): "תִּמְחָח
אֶת יֶזְכָּר עֲמֹלֶק מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם לֹא
תִשְׁפָּח".

לְקוּטֵי־הַלְכוֹת - פְּרֻשֶׁת זְכוֹר

כו.

(לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, הַטְּכָמֶת־הַבְּקָר א, יב - עַל־פִּי
לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"א רפב, 'אֲזַמְרָה לְאַלְקֵי בְּעוֹדֵי')

קוֹרִין פְּרֻשֶׁת זְכוֹר, בְּחִינַת מְלַחֲמַת־
עֲמֹלֶק' - כִּי עַל־יַד־זֶה שְׂמוּצָאִין
ה'טוֹב, ה'נְקֻדוֹת־טוֹבוֹת, בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל
- נִכְנַע עֲמֹלֶק, שֶׁהוּא תַקְוָה הַסְּטֵרָא־אֲחֵרָא,
שְׂמַתְגַּבֵּר חֲסִידוֹשְׁלוֹם לְהַפִּיל ה'חֲלוּשֵׁי־כַח'
שְׂבִישְׂרָאֵל, כְּאֵלּוּ אֵין לָהֶם תַקְוָה עוֹד חֲסִי־
וּשְׁלוֹם.

בְּבַחֲיִנַת (דְּבָרִים כה, יח): "וַיִּזְנֵב בְּךָ כָּל
הַנְּחָשָׁלִים וְכוּ' וְאַתָּה עָיִף וַיִּגַע"
וְכוּ' - שְׂרוּצָה לְזַנֵּב אֶת הַנְּחָשָׁלִים, דְּהִינּוּ
ח'לוּשֵׁי־כַח, לְהַפִּילֵם לְמַטָּה חֲסִידוֹשְׁלוֹם,
שְׂזָהוּ בְּחִינַת "וַיִּזְנֵב בְּךָ" וְכוּ'.

אֲבָל בְּשׂוֹכִין לְמִצָּא בְּעִצְמוֹ ה'נְקֻדָּה־
טוֹבָה, אֲפָלוּ בְּעֵת נְפִילָתוֹ חֲסִידוֹשְׁלוֹם
- עַל־יַד־זֶה נִכְנַע עֲמֹלֶק'.

כז.

(לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, תַּפְּלִין ה, ל-לא)

עַקְר 'קְשׁוּי־הוֹלָדָה' נִמְשָׁף מִבְּחִינַת
עֲמֹלֶק' (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"א קלה) -
שֶׁהוּא בְּחִינַת הַכְּפִירוֹת וְהָאֲפִיקוֹרְסוֹת
הַנִּמְשָׁף מ'חֲלָל־הַפְּנוּי'.

וְעַל־כֵּן נִקְרָא יְרֵאֲשִׁית, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב
(בַּמִּדְבָּר כד, כ): "יְרֵאֲשִׁית גּוֹיִם עֲמֹלֶק"
- כִּי ח'חֲלָל־הַפְּנוּי קָדֵם לְעוֹלָם, כִּי בְּלֹא זֶה לֹא
הָיָה מְקוֹם לְבְרִיאַת־הָעוֹלָם (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"א
דט). וּמִשָּׁם נִמְשָׁף הַקְּלִפָּה הַקּוֹדֶמֶת לְפָרִי.
וְעַל־כֵּן נִקְרָא עֲמֹלֶק': "יְרֵאֲשִׁית" - מְחַמַּת
שְׂכַחוּ נִמְשָׁף מ'חֲלָל־הַפְּנוּי שֶׁקָּדֵם לְהָעוֹלָם.

וְעַל־כֵּן הַשְׁתַּדֵּל יַעֲקֹב לָקַח הַבְּכוֹרָה
מֵעֶשָׂו - כִּי בְּאֲמַת: הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ
קָדֵם לְכָל, כִּי הוּא "מִמְלָא כָּל עֲלָמִין, וְסוּבֵב
כָּל עֲלָמִין" (זֹהַר פְּנִיחַס רכה.), וְהוּא יִתְבָּרַךְ
בְּעִצְמוֹ בְּרָא ה'חֲלָל־הַפְּנוּי, כְּדִי שִׁיְהִיָּה מְקוֹם
לְבְרִיאַת־הָעוֹלָם, כְּנ"ל.

וְעַל־כֵּן יִשְׂרָאֵל עַל־יַדֵּי אֲמוּנָתָם בְּהַשֵּׁם־
יִתְבָּרַךְ שֶׁקָּדֵם לְכָל - הֵם עוֹבְרִים
עַל כָּל הַחֲכָמוֹת וְהַכְּפִירוֹת וְהָאֲפִיקוֹרְסוֹת
הַבָּאִים מ'חֲלָל־הַפְּנוּי' - כִּי הֵם מֵאֲמִינִים:
שְׂגָם ב'חֲלָל־הַפְּנוּי בְּעִצְמוֹ, נִעְלָם הַשֵּׁם־
יִתְבָּרַךְ - כִּי הוּא קָדֵם לְכָל.

"שעל-בן נקראים ישראל עבריים - על שעל-ידי אמונתם באלקי העבריים' (שמות ג, יח; ה, ג; ז, טז; ט, יג; י, ג) הם עוברים על כל החכמות הבאים מחלל-הפנוי" (לקוטי-מוהר"ן שם).

ועל-בן באמת: 'ישראל' הם 'בכורים' באמת, כמו שכתוב (שמות ד, כב): "בני בכורי ישראל" - פי עוברים על-ידי אמונתם על ה'חלל-הפנוי' ומאמינים בהשם-יתברך בעצמו שהוא ראשון וקודם לכל כנ"ל.

ועל-בן לקח יעקב הבכורה מעשו - פי מתחלה בהכרח היה שתהיה ה'בכורה' אצל 'עשו', פי הקלפה קדמה לפי, פי ה'בכורה' שלו נמשך מ'חלל-הפנוי' שקדם לעולם.

אבל 'יעקב' על-ידי 'אמונתו' - זכה לעבר את ה'חלל-הפנוי', ולהאמין ולכלל בהשם-יתברך שקדם לכל.

ועל-בן אחר-כך בטל את ה'בכורה' של עשו, שהוא בחינת: "ראשית גוים עמלק", וזכה לקח ה'בכורה' לעצמו, עד שזכה שזרעו יהיו נקראים בלם 'בכורים', כמו שכתוב: "בני בכורי ישראל", וכנ"ל.

וזוהו בחינת 'מפת-בכורות' דיקא בשעת 'יציאת-מצרים', ואז 'נתקדשו בכורי ישראל' - פי זה עקר 'יציאת-מצרים' וכו'.

וכל עקר 'קשיות' וכבדות-לב של פרעה, שלא רצה להניח את ישראל לצאת - נמשך מבחינת האפיקורסות וההפירות שנדבק בו הנמשך מ'חלל-הפנוי' (לקוטי-מוהר"ן שם), בחינת (שם יג, טו): "ויהי פי הקשה פרעה לשלחנו" וכו', בחינת 'קשוי-הולדה' כנ"ל וכו'.

ועל-ידי-זה 'יצאו ישראל ממצרים' - שהוא בחינת 'לדה', ואז 'נתקדשו הבכורות' וכו' - פדי לקדש ה'בכור', שהוא 'הולדה ראשונה'. פי באמת הכל אחד, פי 'הולדת נפש מישראל' ממש, ולבטל ה'קשוי-הולדה' ממש - הוא ממש בחינת 'יציאת-מצרים', שהוא בחינת 'הולדה', כנ"ל.

בח.

(לקוטי-הלכות, תפלין ז, ז-ט)

אי-אפשר לידע ולהודיע ולהגדיל שם ה', פי אם על-ידי הצדיק-האמת, שהוא בחינת "צדיק יסוד עולם" (משלי י, כה) - שעקר גדלותו הוא על-ידי 'שמירת-הברית' בתכלית הקדשה שאין קדשה אחריה וכו'.

אבל "את זה לעמת זה עשה אלקים" (קהלת ז, יד) - פי הסטרא-אחרא והקלפה שנמשך מזהמת-הנפש, מתגברת שם דיקא ביותר. ועל-בן זעירין אנון זוכין ל'קדשת-הברית' בשלמות וכו'.

אבל בעונותינו-הרבים שכיח הרבה מה ששכיח, שפוגמים מאד וכו' רחמנא-לצלן, פידוע בדורות הללו. ומשם כל הערבוביא שבעולם, שאין יודעין היכן הצדיקי-אמת וכו'.

וזוהו בחינת 'מלחמת עמלק' שבכל דור - פי 'עמלק' הוא 'זהמת-הנפש' שכלול מכל הרעות שבכל הארבעה יסודות, שהם בחינת 'כלל כל הגליות', בבחינת (במדבר כד, כ): "ראשית גוים עמלק", וזהו מעולם רצועה מרדות ל'ישראל' (במדבר-דבא יט, כ), פי בכל דור ודור הוא אורב על הכלל ועל הפרט בכל יום.

פי "הוא השטן הוא המסית" וכו' (בבא-בתרא ז.א) - פי בתחלה מסית את כל אחד

קדשתו, המשיך דעת עליון ונשגב בזה, שאי-אפשר להעלימו בשום אופן וכו'.

וגם: כי כל ישראל הם בכלל שומרי-הברית, על-ידי מצות מילה הקדושה, כמו ששמעתי מפיו-הקדוש (לקוטי-מוהר"ן ח"א כג) - כי כל-זה הוא בחינת מצות מילה, שהוא לחתך ולהעביר הערלה, שהיא בחינת קלפת עמלק וכו'.

וכל-זה הוא בחינת פורים, ופרשת זכור שקורין מלפניו - הוא הכנעת קלפת עמלק, שהוא עקר קלפת הערלה החופה על ברית-קדש - שמשם עקר ה'העלמה' שמתגרה תמיד להעלים אור ה"צדיק יסוד עולם", על-ידי פגם-הברית, הוא בחינת ערלה פנ"ל - שזהו בחינת (דברים כה, יח): "אשר קרף בדרך", בחינת פגם-הברית.

והוא מתגבר על חלושי-כח, להפרידם חסו-שלום מהצדיק-האמת, בבחינת (שם כה, יח): "ויזנב בה כל הנחשלים אחריה, ואתה עיף ויגע ולא ירא אלקים" - שהם החלושי-כח שבישראל, שרוצה להתגבר עליהם ביותר בתקף ההעלמה ולהפרידם לגמרי חסו-שלום מהצדיק-האמת, שמשם כל חיותם ותקותם לנצח.

וזוה בחינת 'המן' ימח-שמו - שרצה להתגבר בעת שנלקחה אסתר למשכב הערל, כי סבר: ש"אשה יראת ה'" (משלי ל, לא) נכבשה תחתם וכו'.

אבל בתקף קדשתו של מרדכי, וגם 'אסתר' היתה צדקת גדולה - שומר אותה שלא תהיה נלכדת ביניהם" (תקוני זתר נ: - אדרבא, הוציאה מביניהם כל נצוצות-הקדשה וכו'.

בתאוותיו ומדותיו הרעים, למה שמסיתו ומחטיאו בנעוריו ובילדותו בפגם-הברית, כמו שמחטיאו, ואחר-כך מסיתו לרדף אחר גדולות, להיות להוט אחר הממון וכו', ולרדף אחר הכבוד וכו', כי כל הקנאה והתאוה והכבוד וכו', וכל המדות-רעות - הכל נמשך מ'קלפת-עמלק'.

ולא די לו בכל זה - אף גם עושה ערבוביה גדולה עד שנעשה קטגוריא גדולה בין התלמידים-חכמים, ומרבה ומגדיל השקר בעולם, עד שמכניס דעות זרות וכפירות הרבה בעולם, ומקים מהם ראשים שאומרים שרוצים בתקנת ישראל וכו', כידוע כל-זה. ואי-אפשר להאריך בזה כאן.

וכל-זה הוא בחינת מלחמת עמלק ש'בכל דור! - וכל עקר קנאתו והתגרותו של 'קלפת עמלק' הוא: להעלים ולהסתיר אור הצדיק-האמת, שהם בחינת "שם ה'".

ועל-כן "נשבע השם-יתברך, שאין שמו שלם, עד שימחה זכר עמלק" (רש"י שמות יז, טו; מדרש תהלים ט; תנחומא תצא יא) - כי השם-יתברך בעצמו כביכול, צריך ללחם עמו בכל דור ודור, כמו שפתוב (שמות יז, טז): "מלחמה לה בעמלק מדר דר".

כי על-זה עקר התגברותו: שרוצה להעלים 'אור-הצדיק', שהוא בחינת "שם ה'", שלא להודיעו, חסו-שלום מדור לדור, ורוצה להתגבר בכל-זה, על-ידי פגם-הברית וכו'.

אבל "איש בער לא ידע" (תהלים צב, ז), שהצדיק-האמת קדש את עצמו בקדשת-הברית, בקדשה נוראה כל-כך - עד שקדשתו עולה על הכל, כי על-ידי תקף